

Η ΝΕΑ

ΖΩΗ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΙ.

ΕΤΟΣ Α'.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1905

ΑΡΙΘ. 5.

ΠΡΟΣ ΝΕΟΝ ΒΙΟΝ

«Νέα Ζωή» — τί ωραίος τίτλος, τί επιτυχημένος τίτλος διά περιοδικόν! Πόσους κόσμους ονείρων και ιδεών ἐγκλείει ἡ λέξις «νέα ζωή»! Πόσας κατάρτας και ἀναθέματα κατὰ τοῦ παρελθόντος και τοῦ παρόντος, πόσα θυμιάματα και ὕμνους πρὸς τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος! Ὅλοι, μικροὶ και μεγαλοὶ, τὸ στάδιον τῆς ζωῆς μας χωρίζομεν εἰς δύο και ἀπὸ δύο διαφόρους πάντοτε ἀφετηρίας ὁρμώμεθα εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου και δύο δρόμοι τῆς ζωῆς διανοίγονται ἐμπρὸς μας. Ὁ ἓνας εἶναι ἡ πραγματικότης, ἡ παλὴ διὰ τὸ ψωμί, ἡ ὁποία ἐγέννησεν εἰς τὸν δυστυχημένον ἄνθρωπον ὅλα τὰ βάρη και ὅλας τὰς κακίας. Καὶ διὰ γὰρ βαδίσει κανεὶς ἀσφαλῶς εἰς τὸν ἀπέραντον και βρωμερὸν και ἐπισφαλῆ τούτου δρόμον τῆς ζωῆς του, πρέπει νὰ ἔχη ὡς ἀπαραίτητα ἐφόδια τὴν ὑποκρισίαν μετὰ τὸ θράσος ὡς σύντροφον και ὡς παρακολυθημάτων ὅλα τὰ κακοῦργα ἐνστικτα τῆς ἀπάτης, τῆς μωροδοξίας και τῆς ἐπιδειξιότητος ἐν γένει πρὸς τὸ κακόν. Ὁλητὸν παρελθόντος και τοῦ παρόντος ἡ ἱστορία εἶναι γεμάτη ἀπὸ τοιαῦτα αἴσχη εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς πραγματικῆς ζωῆς, εἶναι ὁ ἀληθὴς δρόμος, τὸν ὁποῖον κατὰ γενικὸν κανόνα ἠκολούθησεν ἡ ἀνθρωπότης συναγελαζομένη εἰς τὸν βοῦρνον τῆς ὑλικότητος και τῆς ἀπολαύσεως τῶν προστυχοτέρων ἡδονῶν, μετὰ ὅρμας τῶν ὁποίων εἶναι προικισμένα ὅλα τὰ ζῶα και κατ' ἐξοχὴν ὁ εὐγενέστατος ἄνθρωπος. Εὐτυχῶς ὅμως τὸ θαυμάσιον τοῦτο λογικὸν δέπουν κρύπτει εἰς τὰ μύχια τῆς

καρδίας του και ἓνα ἄλλον κόσμον, και τὸν κρύπτει ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μὲν, ἀλλὰ σχεδὸν ἀγνωστον ἀκόμη εἰς τὸν ἰδιοκτήτην του. Ὁ κόσμος οὗτος πλατύνεται μακρυνός και ἀσαφέστατος εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ὄταν ἀκολουθῇ τὸν πραγματικὸν και τόσο πολυῶδνον δρόμον τῆς ζωῆς, ὅταν στενάζῃ και παλαίῃ μετὰ τὰ ὄπλα τοῦ ψεύδους διὰ νὰ θριαμβεύσῃ ὁ ἐγωϊσμὸς του, ὑποφαίνεται συγχρόνως ἐνώπιόν του και ἓνας ἄλλος δρόμος ἀνθρώπου, μυροβόλος και ἀπάτητος, οὐδεμίαν ἔχων ὁμοιότητα και σχέσιν πρὸς τὴν ἐπίπνον ἀνωφέρειαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἀνῆλθε μετὰ τὸς μύχους καθ' ὑπόδειξιν τῆς Ἀρετῆς ὁ Ἡρακλῆς σφάζων, βύων και καταλύων τέρατα, ληστὰς και ἔθνη. Δὲν εἶναι δρόμος ἀγώνων κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἔχει εἰς τὸ τέλος του ὡς ἐπαθλα τὴν δόξαν και τὸν θρίαμβον και τὴν ἀθανασίαν. Εἶναι δρόμος ὁμαλὸς ὁδηγῶν πρὸς τὴν εἰρήνην και τὴν εὐεστὴν τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι τῶν ἡρώων τοῦ πνεύματος δρόμος, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀναγνωρίζουν φιλοδοξίας και δὲν ἐργάζονται διὰ τὴν ἀθανασίαν τοῦ ὀνόματός των, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀδελφοποίησιν και εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων. Καὶ εἶναι ὁ δρόμος οὗτος ὅπως τὸ ποταμὸν τὸ ἡμέρον και γλυκὺ, τὸ ρέον ἤσυχον και ἀφιλόδοξον και εἰρηνικὰ ἐν μέσῳ ἀνθοσπαρμένων και φιλογελώτων λειψάνων διὰ νὰ φθάσῃ ἀθόρυβον εἰς τὸν μέγαν ὠκεανὸν — εἰς τὴν λήθην και τὴν ἀφάνειαν. Ὅλοι τὸν ἀντικρύζομεν τὸν δρόμον τοῦτον διὰ τῆς φαντασίας μας, ὅλοι τὸν αἰσθανόμεθα και, εἰ δυνατὴ ἡ ἐκφρασις, τὸν σωματοποιοῦμεν, ἔστω και ἀσάφως, και ὅμως τὸν πιστεύομεν ἀνυπαρξτον και ἀπραγματοποίητον. Καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶναι φαντασίας ὄνειρον ἡ εὐημερία τοῦ κόσμου. Τὴν μεταμορφώομεν εἰς τοιοῦτον

πνιγμένοι από τὰ αίσχρὰ πάθη τῆς ζωῆς καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν ἀκόρεστον ἐγωϊσμόν μας. Μᾶς λείπει ἡ γέφυρα ἢ μετὰ γούσα ἀπὸ τὸν βόρβορον τῆς ὕλης πρὸς τοῦ πνεύματος τὰ ἄρτια δημιουργήματα καὶ πρὸς τῆς εὐγενούς καρδίας τὰ πλάσματα. Ποῖαι ὑγιεῖς ψυχαι παντὸς ἔθνους καὶ πάσης ἐποχῆς καὶ εἶδον καὶ ἠσθάνθησαν τὴν πραγματικὴν ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν καὶ ἐζησαν εὐδαιμονες παρ' ὅσας κακοτυχίας καὶ ἄν διήλθον, παρ' ὅσα βάσανα καὶ ἄν υπέστησαν! Μήπως ἦτον εὐτυχέστερος τοῦ Σωκράτους ἀνὴρ ἐν τῇ ἀρχαιότητι; Πάμπτωχος, γυμνὸς σχεδόν, ἐν μέσῳ διεφθαρμένης κοινωνίας, οἰκτεῖρων καὶ γελῶν τὰς προλήψεις καὶ τὰ ἔθιμα τῶν εὐφυῶν συμπατριωτῶν του, ἐπέρασε τὸν βίον τοῦ ἥσυχος, ἀμέριμνος διὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, πιστεύων ὅτι οὐδὲν ἐγκόσμιον ὅπως ἦτο εἶχε τὸν τόπον του καὶ με πεποιθήσει ὅτι, περιφρονῶν τὸν πλοῦτον καὶ τὸν θάνατον, περιεφρόνει τὸν παλαιὸν ἀνθρώπον, τὸν χάριν τοῦ πλούτου καὶ τῆς μακροζωίας ἀτιμαζόμενον καὶ κτηνοποιούμενον, καὶ ἐνετρύφα αὐτὸς με τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν ἀπόλαυσιν μιᾶς νέας ζωῆς — τῆς αὐτοθυσίας του χάριν τῶν ἄλλων. Καὶ μήπως ὁ Διογένης καὶ ὁ Μένιππος ἐζησαν δυστυχέστεροι τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου; ἢ, καλύτερον, ἴσως ὁ παραδόξος οὗτος ἀνθρώπος νύτυχσε περισσώτερον τῶν παραδόξοτέρων ἐκείνων φιλοσόφων; Ὁ κυνικὸς βίος τῶν σήμερον μᾶς κάμνει μεγάλην ἐντύπωσιν, καὶ ἴσως μᾶς διεγείρει καὶ κάποιον ἀγανάκτησιν, ἀλλ' ἐὰν μετεφερόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν καὶ ἐδελόμεν πόνου ὁ ἐλεύθερος ἦτο σκληρὸς πρὸς τοὺς δούλους του, πόσον εἶχε κατακυριεύσει τοὺς τότε ἀνθρώπους ἡ ἀποκτηνωτικὴ ἡδονὴ καὶ ἡ ἀκόρεστος δίψα τῆς κατακτήσεως καὶ τῆς κακοδαιμονίας τῶν πολλῶν χάριν τῶν ὀλίγων, τῶν ὀλιγίστων, τὸν Διογένη καὶ τὸν Μένιππον θά ἐθεωροῦμεν πραγματικούς ἥρωας τοῦ πνεύματος, μάρτυρας ἀληθεῖς χάριν τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος, σκώπτοντας ἀκούραστα καὶ ἐπιτυχέστατα τὴν μεγαλομανίαν καὶ διαφθορὰν τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας καὶ ἀδιαφοροῦντας δι' ὅσα μαρτύρια θά ἐκινδύνουν νὰ πάθουν, τὰ ὅποια θά ὑπέμενον γελαστοὶ πάντοτε καὶ εὐχάριτες, αἰσθανόμενοι αὐτοὶ ἄλλης νέας ζωῆς τὰ θέλητρα — τὰ θέλητρα τῆς ἀδιαφορίας πρὸς τὴν δύναμιν τῆς ὕλης καὶ τὰ θέλητρα τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς βίον ἀπλοῦν καὶ φυσικὸν καὶ ἀπέριττον. Καὶ μήπως ὁ φιλόσοφος Δημῶναξ, τοῦ ὁποίου τὸν βίον ἐγράψεν ὁ σύγχρονος καὶ ἠμέδοξός του Λουκιανός, δὲν ἦτο ὁ εὐδαιμονέστερος τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀνὴρ, ἀφόβως σκώπτων τὰ ἱερώτατα ὅσον καὶ ἀπανθρωπώτατα τῶν Ἀθηναίων ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ ἐργαζόμενος ἀδιακόπως διὰ μίαν νέαν ζωὴν τοῦ κόσμου — τὴν ζωὴν τῆς φαιδρᾶς ἀφιλοδοξίας καὶ εἰρηνικῆς συμβιώσεως τῶν ἀνθρώπων; Καὶ χωρὶς νὰ μακρολογῶ, ἀναφέρων ἀρχαῖα παραδείγματα, ἐρωτῶ μήπως σήμερον ἀκόμη δὲν εἶναι εὐτυχέστερος ὢλων μας ὁ ρώστος Τολστόϊ, ὁ ὁποῖος, μιτήσας τὸν μέγαν του

πλοῦτον, μισήσας τὸν πόλεμον, τὴν δόξαν καὶ τὴν ὕλικὴν ἀπόλαυσιν, ζῆ καλλιμεργῶν τὴν γῆν ὡς ἐργάτης φιλόπονος καὶ ἐργάζεται πνευματικῶς μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ γελοιοποιήσῃ καὶ καυτηριάσῃ τὰ κοινωνιὰ ἔλλα καὶ τὴν γάγγραιναν τοῦ ψευδοπολιτισμοῦ μας, ζητῶν νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι ἡ εὐδαιμονία μας δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων τοῦ ἐγωϊσμοῦ μας, ἀλλ' ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀπάρνησιν παντὸς ἐγωϊσμοῦ; Αὐτὸς καὶ ὀλίγοι ὅμοιοί του δὲν βλέπουν μόνον μετὰ τὴν φαντασίαν τῶν τὸν ὁμαλὸν καὶ ἀνθόσπαρτον καὶ μυροβόλον δρόμον, τὸν ὁποῖον ὀφείλει νὰ βαδίσῃ ἡ ἀνθρωπότης, δὲν εἶναι δι' αὐτοὺς ὁ δρόμος οὗτος ἕνδιον. Πατοῦν ἐπ' αὐτοῦ καὶ καθήρθωσαν νὰ δημιουργήσουν καὶ νὰ ζεῦξουν τὴν γέφυραν τὴν μετὰ γούσαν ἀπὸ τὸν βόρβορον τῆς ὕλης πρὸς τοῦ πνεύματος τὰ ἄρτια δημιουργήματα καὶ πρὸς τῆς εὐγενούς καρδίας τὰ πλάσματα, καὶ ἐζησαν καὶ ζῶσι μίαν νέαν ζωὴν βασιζομένην εἰς τὸν ἀληθῆ προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἀπάρνησιν πάσης φιλοδοξίας καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ ἐγωϊσμοῦ μας πρὸς τὴν θεότητα τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως. « Νέα Ζωή » ἦτο καὶ εἶναι τὸ σύνθημα ὢλων τῶν εὐγενεστάτων ψυχῶν, αἱ ὅποια τὰ πάντα ἐθυσίασαν χάριν τῶν ἄλλων καὶ πάντα ἐδείξαν ὅτι δύναται νὰ ὑπομείνουν διὰ τοὺς ἄλλους. Τοιοῦτων ἀνδρῶν τὰ ἔργα καὶ τὸν βίον εὐχόμαι νὰ μιμηθῆτε καὶ σεῖς οἱ συντάσσοντες τὴν « Νέα Ζωή », οἱ ὅποιοι, ἅπαντες νέοι καὶ σφριγῶντες πρὸς πρόσον, εἴθε διαρκῶς νὰ ἐργασθῆτε δι' αὐτὴν μετὰ ζήλου καὶ πεποιθήσιν εἰς τὴν χώραν ταύτην τῶν Φαραῶν, τὴν παναρχαίαν ἐστίαν τῶν φώτων τοῦ πνεύματος, ἥτις δυστυχῶς σήμερον βαίνει πυρολαμποῦσα καλλιτεχνικῶς καὶ φιλοσοφικῶς, διατελεῖ δὲ εἰς σκότος βαθύ ὡς πρὸς τὰ μεγάλα κοινωνιολογικὰ προβλήματα τὰ συνταράσσοντα ἀπὸ πολλοῦ τὴν Εὐρώπην ὅλην, δηλαδὴ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἐργατῶν, τὴν κατάλυσιν παντὸς δεσποτισμοῦ τῶν ὀλίγων ἐπὶ τῶν πολλῶν καὶ τὴν ἀνατολὴν βίου βασιζομένου ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας τῶν ἀνθρώπων ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως.

ΙΩ. Α. ΓΚΙΚΑΣ.

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΤΟΥ ΗΡΩΟΣ

***

ΠΑΠΠΟΥ γιατί δὲν ἔρχονται κ' ἐδῶ νὰ χαιρετήσουν ὡσὰν τὲς ἄλλες τὲς χρονιές; μόνη νὰ τὴν ἀφήσουν εἶπ' ἡ μαμὰ ἀπ' τὸ πρωτ'· χλωμὸ καὶ δακρυσμένο τὸ πρόσωπό της ἦτανε. Τὸ σπῖτ' εἶναι κλεισμένο. Δῶρα πρωτοχρονιάτικα, βιβλία καὶ παιχνίδια φέτος δὲν μᾶς χάρισανε· (*) τῆς σάλας τὰ στολίδια μαυροντυμένα τάχουνε· ἐφέτος δὲν μυρίζουν ὠραῖες βασιλόπηγτες· παιδάκια ποῦ γυρίζουν καὶ λέγουνε τὰ κάλαντα, ἀπὸ μακρυὰ περνοῦνε. Ἄχ, ἄλλοτε πῶς τρέχανε γιὰ νὰ μᾶς εὐχηθοῦνε! Φέτος δὲν μᾶς φιλήσανε, οὔτε μᾶς ἀγκαλιάσαν. Γιατὶ παπούλη μου καλέ, γιατί μᾶς ἐξεχάσαν; Καὶ σὺδ' ὁ γέρος, με στοργῇ φιλᾷ τὸ ἀγγελουδι ποῦ ἔψαλλε σπαρακτικὸ γιὰ κείνονε τραγουδι. καὶ λέγει· — Φέτος, Λέον μου, σὲ μᾶς ἡ δυστυχία ἔστησε τὸ πλάτι της· ἐχάθ' ἡ εὐτυχία. Ὁ λατρευτὸς σου ὁ μπαμπᾶς ποῦ σοῦφερνε τὰ δῶρα κοντὰ μας δὲν εὐρίσκειται· λείπει αὐτὴν τὴν ὥρα. Ἐκεῖνος ποῦ σὲ ἔσφιγγε θερμὰ στὴν ἀγκαλιά του, σκοτώθηκε γιὰ κείνηνε ποῦ εἶχε στὴν καρδιά του. Γιὰ τὴ Μακεδονία μας, γι' ἀδέλφια σκληρωμένα. Χαρὰ σὲ σὰς· σὰς ἄφησε, παιδιὰ εὐτυχημένα, δόξα μεγάλη ἀφθαρτῆ· αὐριον τ' ὄνομά σου ὅταν θ' ἀκοῦν οἱ Ἕλληνες ποῦ τίμησ' ὁ μπαμπᾶς σου, « εἶναι τοῦ Παύλου τὸ παιδί », με σεβασμὸ θὰ λένε καὶ ὅλοι με παράπονο τὸν ἥρωα θὰ κλαῖνε.... Γιὰ κύτταζε πῶς σὲ φωρεῖ ἡ συμπαθὴς μορφὴ τοῦ νομίζεις ὅτι χαιρέται, ὅτι γελά ἡ ψυχὴ του. Φίλησε τὴν εἰκόνα του, παιδί μου τὴν ἁγία, προσκύνῃα τὴν κάθε πρωτ' ὡσὰν τὴν Παναγία. Καὶ τὸ παιδί σὰν ἄκουσε τὸ γέρο νὰ στενάζῃ, γονατιστὸ τὴν ἐνδοξὴ εἰκόνα ἀγκαλιάζει. Καὶ σφιγγοντας αὐτὴν θερμὰ ἐπάνω στὴν καρδιά του, αὐτὰ τὰ λόγια γύρισε καὶ εἶπε τοῦ μπαμπᾶ του: — Τὸ ὄνομα ποῦ μ' ἄφησες, πατέρα, θὰ τιμῆσω. Καὶ τὴν Ἑλλάδα σὰν καὶ Σὲ αἰώνια θ' ἀγαπήσω.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

(*) Τὸ παιδίον ὑπνοεῖ καὶ τὴν μικροτέραν τοῦ ἀδελφῆν.

ΤΟ ΠΟΔΑΡΙΚΟ

Επικεφαλίσ του σημερινού λαογραφικού σημειώματος είμαι βέβαιος ότι και την ρίνα σκανδαλίζει και τα νεύρα έρεθίζει και ούκ ευχάριστα διακρίνει τους αναγνώστας ερμηνειών ένεκα λόγων, αλλά παρακαλώ αυτούς να μη πτωύνται τόσο εκ της θείας της λέξεως όσον οι την κάμηλον πρώτον ιδόντες ούδὲ να αποτροπιάζονται φοβούμενοι την φυσιολογικὴν αὐτῆς ἐπήρειαν. Τὰ ζητήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς φυσικούς και εἰς τοὺς ἰατροὺς εἰς οὓς δεόν να παραπέμπωνται. Τὴν νευρικὴν λοιπὸν ἑξάψιν ἢ ἐπιφέρει τὸ λεξίδιον τοῦτο εἰς τοὺς εἰδότες τὴν σημασίαν αὐτοῦ θὰ προσπαθήσωμεν να καταστειλωμεν οὐχὶ ὡς ἱατροὶ φυσιολογικῶν φαινομένων ἀλλ' ὡς μεταθεραπευταὶ προληπτικῶν δοξασίων.

Ἡ λέξις λοιπὸν αὕτη ἀνήκει εἰς τὸν κλάδον τῶν κοινωνικῶν προλήψεων, αἵτινες πάντοτε μὲν ἐμφανίζονται ὡς δρώσαι ἰσχυραὶ δυνάμεις ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἀναδύουσι τεράστια και κινδυνώδεις κατὰ τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις, ἢ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας και ἑορτάς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἡμέρα κατέχει ἐν τῇ χρονικῇ και ἔτησῃ περιόδῳ σημαντικὴν θέσιν και εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἡ θύρα δι' ἣς εἰσερχόμεθα εἰς ἀδελφον μέλλον, τὰ κατ' αὐτὴν συμβαίνοντα πολὺ παρατηροῦνται ὑπὸ τῶν προληπτικῶν και ἐπισταμένως ἐξετάζονται, ἐπειδὴ τὸ κύρος αὐτῶν ἰσχύει κατ' ὄλον τὸ ἔτος. Καὶ ναὶ μὲν ἡ συνήθεια ἔκαμε γενικωτέραν χρῆσιν τοῦ ποδαρικοῦ και ἐφήρμοσεν αὐτὸ πανταχοῦ και πάντοτε, ἐνῷ ἰδιάζει κυρίως εἰς τὴν α'. τοῦ ἔτους ἡμέραν. Ἀλλὰ τοῦτο συνέδη ἔνεκα προληπτικῶν παρατηρήσεων κατ' ὅς ἡ ἐμφάνισις προσώπου τινὸς ταράττει τὸν ἀσχολούμενον ἢ μέλλοντα να ἐκτελέσῃ τι, ὅπερ θὰ ἐπεθύμει να ἐπεχειρήσει ἀνευ τῆς αὐτῆς συναντήσεως ἢ παρουσίας (1). Τὴν πρόληψιν ταύτην ἀνευρίσκωμεν ἐπίσης ἰσχυρὰν και παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, εἴτινες ἀπέφευγον και κατὰ τὰς θυσίας και κατὰ τὰς ἑορτάς και κατὰ τὰς συναθροίσεις τοῦ λαοῦ να ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν μετὰ μαρῶν και ἀνοσίων ἀνθρώπων, ἢ να συναντήσωσιν ἀσεβεῖς ἀναπήρους ἢ και ψυχικῶς βεβλαμμένους, ἐπειδὴ ἔθεωροντο οἰωνοὶ ἀπαίσιαι και προσήμαιοι ἀναπόφευκτον κίνδυνον.

Ἡ ἐμφάνισις λοιπὸν τοῦ προσώπου, ὅπερ διεγείρει παράλογον ἀντιπάθειαν, ἢ ἐξηγουμένη τις ψυχολογικῶς ἀλλ' οὐχὶ και μετὰ πολλῆς πιθανότητος, προκαλεῖ τὸν ἐρεθισμόν τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἀνθρώπου προληπτικῶς, διεγείρει παράδοξόν τινα ἐν αὐτῷ ἀγωνίαν και καθιστᾷ ἔτι μᾶλλον ευαίσθητον τὸν ἀνθρώπον τοῦτον. Φυσικώτατα λοιπὸν ἢ κατὰστασις αὕτη συμ-

(1) Τοῦτο συμβαίνει κυρίως εἰς τοὺς ἐπιδομένους εἰς τῶν αὐτῶν ἀσχολίας, ὡς ἢ ἐπιτυχία τὰ μέγιστα ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐνοίας τῆς τύχης.

βάλλεται εἰς πνευματικὸν περισπασμόν, ὅστις περιφανῶς διαλάμπει ἐν τῇ βεβιασμένῃ ἀμέτρῳ και ἀπελπιστικῇ τοῦ ἔργου ἐπιχειρήσει ἢ παρκολληθεῖ πληρεστάτῃ ἀποτυχίᾳ. Ἡ προληπτικότης δὲ τοῦ πάσχοντος ἀτόμου, ἐπιρρωνύεται ἔτι μᾶλλον, ἀν συμβῇ να ἐπιστέψῃ ἐπιτυχία τις τὸ ἐπιχειρούμενον ἔργον μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ δυσοίωνου ἀτόμου. Ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει ευκολώτερον εἶναι να μεταπέσει τις κἀνθαρὸν να μεταβάλῃ τὰς ἐξείας αὐτοῦ ἢ τὸν προληπτικὸν ἀνθρώπον να ἀπαλλαγῇ τῆς προληπτικῆς δοξασίας. Ἡ δὲ ἐπιτυχία περὶ ἣς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, οὕσα φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς ἐπελθούσης γαλήνης εἰς τὸ νευρικὸν σύστημα και τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀπορροῦσης ψυχικῆς ἡρεμίας κρίνεται προληπτικῶς και τὸ αἴτιον αὐτῆς ἀποδίδεται εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ προσώπου, οὗ ἢ παρουσία δυσοίωνος ἐθεωρήθη. Ἐνεκα τούτου πολλάκις ὁ ἀνθρώπος ζητεῖ να ἀνεύρῃ ἀλληλουχίαν γεγονότων ἐκεῖ ἐνθα οὐδεμία αἰτιώδης ἄλυσις ὑπάρχει, οὐδὲ διέπει ἢ ρυθμίζει τὰ φαινόμενα ταῦτα ἄλλος νόμος ἢ σύμπτωσις τυχαία και ἀβούλητος. Ἀλλ' οἱ πλείστοι ἐπειδὴ δὲν ἀποδέχονται τῷ αὐτῷ λύσιν καταφεύγουσιν εἰς θεωρίας ἔλωσ ἐσφαλμένας βᾶσιν ἐχούσας τὴν δεισιδαιμονίαν. Καὶ ἀντὶ να ζητηται τρόπος δι' οὗ να διαλευκαίνωνται τὰ αἴτια γεγονότων τινὸς γίνεται προσφυγὴ εἰς τὸ προχειρότερον φάρμακον ὅπερ χορηγεῖται δαψιλῶς ἢ γενναιωδῶρ τῆς προλήψεως. Οὕτω δὲ ἐπισκοτιζονται ἔτι μᾶλλον τὰ ἀληθῆ αἴτια και μόνον ἢ δεισιδαιμονία ἐμφανιζομένη ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεῶς ἐπιτάττει να ἀναγνωρισθῇ αἰτιώδης δύνανμις ἢ ἀνάιτιος συντυχία.

Ἐχει δὲ ἡ λέξις ποδαρικό μέσον σημασίαν ἐπειδὴ ὅτε μὲν εἶναι εὐάγγελος οἰσίων και ευχάριστην γεγονότων, ὅτε δὲ προάγγελος ἀπαίσιων και λυπηρῶν. Διὰ τοῦτο ὁ λαὸς καλεῖ αὐτὸ ἐν Κρήτῃ καλὸ ποδαρικό και κακὸ ποδαρικό. Λέγεται δὲ τοῦτο ἰδίως περὶ ἐκείνου ὅστις πρῶτος θέλει πατήσῃ τὴν οὐδὲν οἰκίας τινὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀγίου Βασιλείου. Καὶ εἶναι δύσκολον να φαντασθῇ τις ὅποια βλασφημία και ὅποια κατάραι μέλλουσι να ἐκσφενδονισθῶσι κατὰ τοῦ κακοῦ δαίμονος ἐκείνου ὅστις πρῶτος πατήσας τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ἤθελεν ἐκληφθῇ συμφορῶν προάγγελος.

Ἐὰν συμβῇ δυστύχημά τι εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον θεωρεῖται ὑπαίτιος ὁ τὸν πόδα αὐτοῦ πρῶτος ἐπιβαλὼν εἰς τοῦ δεισιδαιμόνος οἰκοδεσπότην τὴν θύραν φλιάν. Ἐὰν πρὸς τούτοις δὲν εἰσερεύσωσιν εὐτυχίας ὄψασαυροὶ και πλήμμυρα ἀγαθῶν δὲν κατακλύσῃ τὸν οἶκον ἐκεῖνον, βροντώδης ἀνάθεμα ἐνσχύπτει εἰς τὴν κεφαλήν τοῦ πρῶτου ἐπιχειρήσαντος ἔτη πολλά να εὐχηθῇ. Διὰ τοῦτο μεγάλη πρόφύλαξις λαμβάνεται να μὴ τυχὸν ἀνάπηρός τις ἢ φρενοβλαβῆς ἢ ζῶον ἀλλέτριον οἰκίῳ εἰσδύσῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ δεισιδαιμόνος πρὶν γείνη τὸ καθιερωμένον ποδαρικόν.

Ἐν Κρήτῃ ὑπῆρχεν ἐποχὴ και δὲν ἀφίσταται ἀφ' ἡμῶν πολὺ αὕτη κατ' ἢν αἱ γυναῖκες καθήμεναι πρὸ τῆς ἐξωθύρας ἐδέχοντο συγχαρητήρια ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει. Καὶ πολλάκις μάλιστα αἱ γυναῖκες ἀπέφευγον

να εἰσέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας ἐκτὸς ἐὰν ἐβεβαιούοντο μεθ' ἔρκου ὅτι τὸ ποδαρικό εἶχε λάβῃ χώραν, ἐπειδὴ γενικῶς δὲν θεωροῦνται εὐοίωνοι περισσότερα αἱ διάδοχοι τῆς Εὐσας. Ἐνίοτε δὲ παρήρχετο ὀλόκληρος μὴν και οὐδεὶς ἄλλος πλὴν τῶν οἰκείων εἶχεν ὑπερβῆ τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας. Ἄλλοτε πάλιν παραγγέλλεται δεδοκιμασμένον ἄτομον να μεταβῇ ἅμα τῇ χαραυγῇ εἰς οἰκίαν τινὰ να καταστήσῃ προσίτην τὴν εἰσόδον εἰς πάντας διὰ τῆς πραγματώσεως τοῦ καθιερωμένου ποδαρικοῦ. Συνήθως πρὸς ἀποσβῆσιν ἀπαίσιου ποδαρικοῦ οἰκείος τις, θεωρούμενος τυχηρὸς και εὐδαιμονίας πρῆξενος διανυκτερεύων ἐκτὸς τῆς οἰκίας και περὶ τὸ λυκαυγῆς ἐπανερχόμενος κἀμινε τὸ ποδαρικό. Κατάφορτος δὲ ἐξ ὄγκολίθου ὡς οἶόν τε μεγάλου εἰσέρχεται εὐχόμενος ἔτη πολλά και ῥίπτων αὐτὸν χαμαὶ φωνεῖ « τόσο χρυσάφι στὸ σπητὶ σας ἐφέτος ». Εἰς δὲ τὰ ἀνατολικὰ μέρη τῆς Κρήτης προτιμῶνται εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐθίμου τούτου παιδες οἵτινες περιερχόμενοι ἀνα τὰς συνοικίας και κομίζοντες λίθους κἀμινουσι τὸ αὐτὸ συνοδεύοντες με διαφόρους εὐχὰς τῆς συνήθειας ταύτης τὴν διατύπωσιν. Σήμερον ἕμω εἰς τὰς πόλεις τῆς Κρήτης ὡς και ἐν Ἑλλάδι θραύεται πρὸ τῆς θύρας τὸ καλούμενον σκυλλοκρόμιυδον (ἢ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σκύλλα). Τὴν συνήθειαν ταύτην ἐκληρονομήσαμεν παρὰ τῶν ἀρχαίων διότι ἢ σκύλλα θεωρουμένη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀποτρεπτικὸν και καθαρτικὸν φάρμακον κατὰ πάσης μiasματικῆς ἐπιπτώσεως ἢ πλάνης ἢ θητικῆς ἢ σωματικῆς ἀρρωστίας ἐχρησιμοποιεῖτο πολυεὶδῶς. Βαθμηδὸν δὲ ἢ χρῆσις αὐτῆς μετεδιδάσθη και εἰς ἡμᾶς οἵτινες και πρὸς ἀποσβῆσιν τοῦ βασκάνου ὀφθαλμοῦ και πρὸς ματαίωσιν τοῦ κακοῦ ποδαρικοῦ θραύομεν αὐτὴν πρὸ τῆς θύρας κατὰ τὴν α'. τοῦ ἔτους ἡμέραν.

Ἐνταῦθα κρίνω πρόσφορον να παραθέσω χωρὶα τινὰ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τῆς χρήσεως και τῆς ὠφελείας τῆς πῶας ταύτης τοῦ φυτικού βασιλείου.

Ὁ Λουκιανὸς ἀναφέρει ὅτι τοὺς ἀνοσίους ἦγον περὶ τὸ Μεσονύκτιον εἰς ποταμὸν και ἐκεῖ ἐκάθαιρον και περιήγγιζον διὰ σκύλλης. Ὁ Θεόφραστος διηγείται ὅτι ἐὰν ὁ δεισιδαιμόν ἐβλεπέ τινα με σκρόδα ἐστεμμένον τῶν τριδικῶν ἐλούετο ἀπὸ κεφαλῆς και ἐκαθαίρετο με σκύλλαν. Ὁ Διοσκουρίδης λέγει ὅτι πρὸ τῶν θυρῶν ἐκρέματο σκύλλα καθὼς ἐνταῦθα τὸ πέταλον, ὡς ἀλεξίκακον φάρμακον. Ὁ δὲ Δίων ὁ Χρυσόστομος διδάσκει ὅτι αἱ πόλεις δέον να καθαιρῶνται οὐχὶ με σκύλλαν, ἀλλὰ με πολὺ καθαρώτερον μέσον, τὸν λόγον. Τὴν σκύλλαν μετεχειρίσθη πρῶτος ὁ Σιμωνίδης καθαιρῶν τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ Κυλωνεῖου ἀγῶος. Ὁ Πλίνιος και ὁ Πυθαγόρας εἶχον γράψῃ περὶ τῶν ὠφελειῶν αὐτῆς. Ὁ Ἰππώναξ ποιεῖται μνείαν αὐτῆς χρησιμεύσεως εἰς καθαρτήριον ἐφ' ἀγνισμόν. Ἐν γένει λοιπὸν ἢ συνήθεια αὕτη να θραύηται ἢ σκύλλα πρὸ τῆς θύρας τὴν α'. ἡμέραν τοῦ ἔτους ἔχει λόγον δεισιδαιμονίας πρὸς ἀποτροπὴν τῶν συμφορῶν ὡς πιστεύεται ὅτι ἀπάγει πᾶσα μὴ ἀθήα και εἰλικρινῆς εὐχή.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΔΑΚΗΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΑΒΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου

ΗΛΙΑ ΔΙΠ

Πρώην Καθηγητοῦ τῆς Ἀραβικῆς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ, και ἐν τῷ Ἀδερωθεῖῳ Γυμνασίῳ.

(Συνέχεια)

** Ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ διορθωταὶ αἱ ἐξῆς τυπογραφικαὶ ἀβελήαι:

σελ.	στῆλ.	στίχ.	ἀντὶ	γραπτέον
52	6'	2	ὕμνησθεις	— ὕμνηθεις
»	53	» α'	2	στολᾶς — στόλους
»	»	»	30	Hanidis — Hamdis
»	»	» β'	3	ἀμβάριος — ἀμβάρωος
»	54	» α'	50	Idv — Ibn
»	»	» β'	40	ἐποίησε — ἐποίησεν
»	»	»	45	συγκείμενος — συγκείμενον
»	55	» α'	8	αὔ — ἄν
»	»	»	14	τριμέτρον — τριμετρον

Ὡς παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, οὕτω και παρὰ τοῖς Ἀραβσιν, οὐ μόνον πλείστοι διάσημοι ποιηταὶ διέπρεψαν, ἀλλὰ και ποιήτρια, ὧν ὁ ἀριθμὸς τῶν γνωστῶν ὀνομάτων ἀνέρχεται εἰς 58. Τούτων ἐπιφανεστέρα και γονιμωτέρα ἀνεδείχθη ἢ « Ἀλχανσά », ἐλεγειακὴ ποιήτρια, ἣτις μέχρι τῆς τελευταίας αὐτῆς πνοῆς διῆγε θρηνοῦσα τοὺς δύο φονευθέντας αὐτῆς ἀδελφοὺς ἀπέθανε τῷ 646 μ. Χ.

Ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐξόχων Ἀράβων ποιητῶν, ὧν ἄσκαπον θεωρῶ ξηρῶς και ἀνευ παραδειγμάτων να ἀπαριθμήσω τὰ ὀνόματα, δὲν θέλω παραλείψῃ τὴν μνείαν δύο μεταγενεστέρων ἐξ αὐτῶν α'.) τοῦ « Ἀημαδ Ἀβουτάιῆβ Ἀλμουτανάββη », και β'.) τοῦ « Ὀμάρ Ἰβν Ἀλφάριδ ».

Και ὁ μὲν πρῶτος ἐγεννήθη ἐν Κούφα τῷ 916 μ. Χ. εἶτα ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, και μετὰ ταῦτα εἰς τὸ Χαλέπιον, και ἐξ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, ἐξ Αἴγυπτου δὲ εἰς τὴν Περσίαν, και ἐκεῖθεν ἀναχωρῶν εἰς Βαγδάτην κατ' ὄδον ἐφονεύθη ἐν τινι συμπλοκῇ. Ἐπινομιάσθη δὲ « Ἀλμουτανάββη » ἦτοι ὁ Προφητεῦν, διότι, ὡς λέγεται, κατ' ἀρχὰς ἐκήρυξεν ἐαυτὸν ἀπόστολον και προφήτην οὐκ ὀλίγων πιστευσάντων εἰς αὐτόν, ἐφ' ᾧ καταδιωχθεὶς συνελήφθη, και μόλις διὰ τῆς μεταμελείας αὐτοῦ ἐσώθη ἐκ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Περὶ αὐτοῦ διηγῶνται τὸ ἐξῆς ἀνεκδοτόν: Ἡμέραν τινὰ ἐν τινι δειπνῇ, ἐν ᾧ ὑπηρέτης τις « Ζεῖ-τοῦν » καλούμενος ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ νιπτομένου, χαριεντιζόμενος ὁ « Ἀλμουτανάββη » εἶπε

πρὸς αὐτὸν δύο στίχους, ὧν τὸ περιεχόμενον ἔχει οὕτως: « Ἄδίκως μὲν σε ὠνόμασαν « Ζεῖτοῦν » (= ἑλαία), μᾶλλον δὲ ἐπαξίως ἔπρεπε γὰρ σε ὀνομάσωσι « Ζάροῦρ » (= μέσπιλον), διότι ἡ μὲν ἑλαία παράγει ἔλαιον, τὸ ὅποιον φωτίζει, σὺ δὲ οὔτε ἔλαιον παράγεις, οὔτε φῶς δύνῃσαι γὰρ δώσης ». Τότε ὁ ὑπηρέτης ἐπιχέων εἰσέτι τὸ ὕδωρ, εὐφυῆς, ὡς φαίνεται ὡν ἀνταπήνησε διὰ δύο στίχων ἐπίσης ὡς ἐξῆς: « Ὁ κατὰρα τοῦ Θεοῦ ρεῦσον ἀφθόνως ἐπὶ τῶν γενεῶν τοῦ Ἄλμουτανάβη. Ἐάν σὺ πράγματι ἦσο προφήτης, θεὸς μου ἀναμφιβόλως θά ἦτο ὁ πίσθηκος ». Ἀπέθανε δὲ οὗτος τῷ 966 μ. Χ.

Τοῦ ἐνδόξου τούτου ποιητοῦ ἡ ποίησις εἶναι ἀριστοτεχνικὴ ὑπὸ ἐποψιν λέξεώς τε καὶ ἐννοιῶν Ἡ φράσις αὐτοῦ εἶναι ἐξεζητημένη, σενεπτυγμένη καὶ περιεκτικὴ, οὐδὲν τὸ περιττὸν ἔχουσα ἐν δὲ τῇ πυκνότητι αὐτῆς σὺν τῇ ἐκλογῇ τῶν ἀπωτέρων σημασιῶν τῶν λέξεων, ὡς καὶ τῶν μὴ πεπτηνιμάτων συντάξεων ἀποδεικνύει σκοτεινὴ καὶ δυσνήτος, ὡς τὰ πολλὰ. Τὰ δὲ νοήματα αὐτοῦ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πρωτότυπα μετέχοντα ὕψους, βάρους καὶ ἀμιμῆτου ἀδρότητος. Αἱ δὲ ψῆλαι αὐτοῦ ἐν συνόλῳ γέμουσι σὺν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν, παντοίων σοφῶν ἀποφθεγμάτων καὶ γνωμῶν. Εἰς ἐνδειξιν δὲ τῆς τοῦ μεγάλου τούτου ποιητοῦ ἐκτάκτου σπουδαιότητος, ἔστισαν τὰ ἐξῆς παραδείγματα συνειλεγμένα ἐκ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ψῆδων:

Ὁμοίω προσπελάζει ἕμοιος ἀεί, (11)
Οἱ δ' ἐξ ἡμῶν μᾶλλον τῷ κόσμῳ ἕμοιοι
Ὡς ταπεινῶ οἱ χύδην ἀνδρωποῖ εἶσι.

Εἰ δὲ τὸ ὕψος μόνον κατ' ἀξίαν ἦν
Οὐκ ἂν ἡ κόνις ὑπερθεῖν ἐφίπτατο
Τῶν κορυφῶν συντεταγμένων στρατιῶν.

Εἴπερ ἐστὶ μέθη ἡ ἦδη, θλίψις δὲ
Τὸ γῆρας, πᾶς ὁ βίος ἀρχὴ θανάτου.

Τῇ ἀντιθέσει πάντα διακρίνεται

Καὶ ἐπειδὴν ἐπὶ τὸ τέρμα ἡ ἐμὴ
Νεότης ἦξῃ τότε μοι συμβήσεται
Λαθεῖν μειοῦσθαι ἐν ἀυξήσεως ἀκμῇ

Ἐμοῦ δὲ μέμψιν ἀποτρέψαι ἱκανόν, (12)
Ὁ κέκτημαι πάντων κτημάτων ἀριστον,
Ἥγουν τὸ πεφυκέναι ἐλευθέριον.

(11) Εἶναι αὐτὴ, ἡ Ἑλληνικὴ παροιμία « Ὁμοῖος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει ». (Ὁρα καὶ Πλάτωνος Συμπόσ. Β', 195).

(12) Παράβλ. τὸ τοῦ Πινδάρου:
« Οὐκ ἔραμαι πολὺν ἐν μεγάρῳ πλοῦτον κατακρύψαις ἔχειν.
Ἄλλ' ἐόντων εὐ τε παθεῖν καὶ ἀκοῦσαι φίλοις ἐξαρκέων
Πολυπόνων ἀνδρῶν » (Νέμ. Α', 44)

Ἐπεὶ τοὺς ἀγενοὺς ὁ πλοῦτος πλείω ἢ
Ὅσον αὐτὴ γε ἡ πενία ἐδλαίφεν
Αὐτοὶ γὰρ τῶν χρημάτων ὄντως κτήματα
Ἐπάρχουσι καὶ οὐ τανάπαλιν, εἰκόσ.

Βεβαία μὲν καὶ ἀσφαλῆς ἔστιν ὁδὸς
Προόδου, εἰ γε φύσις ἐνεστι τινί.
Ἡ δὲ τῆς τέχνης κέλευθος ὀλισθηρά. (13)

Οἱ τῶν ἀνθρώπων ἀριστοὶ, σκοποὶ εἶσι,
Καθ' ὧν ὁ χρόνος ἀφίεναι εἴωθεν
Αὐτοῦ τὰ βέλη, μόνι δὲ αἱ ἀσημοὶ
Ἀφρόντιδες διάγουσι καὶ ἀκηδεῖς.

Ἐλπίζει ἀνθρώπος, ἡδεῖα ἡ ζωὴ,
Σεπτὸν τὸ γῆρας, ἡ νεότης προπετής

Ἡδέων ἀπολαῦσαι παραινῶ, ὦ τῶν
Τῶν ὄντων γὰρ ἐκάστῳ τέλος ἐψεται
Εἰκότως, ὡς περ προηγῆσατο ἀρχή.
Τῶν ἡδονῶν τε αἱ καὶ καὶ παρέρχονται
Προσόμοιοι ὄντες φιλήμασι, δι' ὧν
Φιλτάτων τις ἀναχωρῶν προπέμπεται.
Ἔστι δ' ὁ χρόνος δύστροπος ἀείποτε,
Οὐδ' εὐτυχῆς, ὡς τε ὁδὸν ἀμύγης
Εἶναι, οὐδὲ παρέχων ἐντελεῖ χαρὰν

Ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἄλλου μὲν ἄλλος ἐρᾷ
Κραίτων δὲ πάντων ὁ τοῦ κραίττονος ἐρῶν

Οὐαὶ μοι, ὅτι ἔρωτι κατέβαλε
Δέμας ἐμὸν ὁ τῶν φιλάτων χωρισμός,
Ὅς χάσμα ἀνυπέροβητον διήνοιξεν
Ἄμφι τοῦ ὕπνου τε καὶ τῶν βλεφάρων μου,
Ὅστε γενέσθαι πνεῦμα διαιτώμενον
Ἐν σώματι κατίσχνῳ, ὦ ξυλάριον
Λεπτότατον, ὀδόντων καθαρτήριον,
Ὁ, ἂν ἀνέμου ἡ πνοῆ αὐτοῦ ποτε
Ἀπάρη τὸν χειτῶνα, ἔσται ἀφανές.

(13) Παράβλ. ὡσαύτως τὸ τοῦ Πινδάρου:
« Τὸ δὲ φῦξ κράτιστον ἄπαν.
Πολλοὶ δὲ διδασκαίς
Ἀνθρώπων ἀρεταῖς κλέος
Ὅρουσαν ἐλέσθαι » (Ὀλύμπ. Θ', 152)

Ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Σοφοκλέους:
« Ἄπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν
Ὅταν λιπὼν τις ἐρᾷ, τὰ μὴ προσεικότα »
(Φιλοκτ. 898).

Καὶ τὸ ἐξῆς τοῦ Πινδάρου:
« . . . σοφὸς ὁ πολ-
λὰ εἰδὼς φῦξ
Μαθόντες δὲ, λάθροισι
Παγγλωσσίζ, κόρακας ὡς » (Ὀλύμπ. Β', 154)

Τεκμήριον δὲ τότε ἔστω σοὶ πιστόν,
Ὅτι ἀνὴρ τυγχάνω, ἐν, εἰ μὴ αὐτὸς
Ἐλάλει σοὶ οὐκ ἂν ἐώρας ὀφθαλμοῖς. (14)

Ὡς πλείστους εὔροι ἂν τις ἔπος λογικὸν
Νοσοῦση ἀντιλήψει ἐπικρίνοντας.
Καὶ γὰρ τῶν ἀκούοντων ἕκαστος νοεῖ
Ὅσον αὐτῷ διδῶσαι γνῶσις καὶ νοῦς.
Ὁ δὲ πικρὰν τὴν γεῦσιν ἔχων ἀσθενῆς
Πικρὸν αἰσθάνεται τὸ ὕδωρ τὸ γλυκὺ

Γυνὴ φιλότιμος θανάτῳ ἔλοιτ' ἂν (15)
Σύζυγος εἶναι μᾶλλον ἢ ἀνδρὶ τινι,
Ὅν ἂν ἡγοῖτο ἑαυτῆς ἀνάξιον.
Ἡδὺς γὰρ βίος αἰρετώτερος παντὶ
Ζωῆς ψυχρᾶς, ἀχάριτος καὶ ἀτερπούς.
Ἐγεία δὲ καὶ ἡδὴ ὄργανά εἶσι
Τῆς εὐζωίας, ἣν δ' ἀποπτύσῃ τινος
Οἰχόμενοι, καὶ οὗτος ὄψεται ἀπίων.

Γυνὴ καλλίμορφος, ἐάν τινα προδῶ
Οὐδὲν ἐκαινοτόμησε, καὶ γὰρ αὐτῆς
Ἀπέδειξε τὴν φύσιν, ὡς οὐδεμιᾶς
Ἐπαγγελίας ἐχομένης διαρκῆς.
Ὅθεν ἐρώσα ἐμμανῶς δοκεῖ ἐρᾶν
Ἄλλ' ἐπειδὴν μισήσῃ φεῦγε ἀπελπίς.
Οὐ γὰρ ἐμίσησέ σε αὐτὴ οὐδαμῶς,
Ἄλλ' ἐμφυτον ἐγκείται ταύτης τῇ ψυχῇ
Τὸ ἄστατον καὶ εὐμετάβλητον ἀεὶ.
Ἴδου σοὶ φίλε, γυναικὸς ὁ χαρκακτῆρ
Ὁξυδερκέσι διανοαῖς ἀθῆλος,
Αἰσθήσεις τε καὶ λογικὸν ἀποπλανῶν.

(14) Παράβλ. τὸ τοῦ Σοφοκλέους:
« Οἰκτεῖρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τὸδ' ἄθλιον
Εἶδωλον οὐ γὰρ δὴ τὸδ' ἀρχαῖον δέμας.
(Οἶδ. ἐπὶ Κολων. 109.)

Καὶ τὸ τοῦ Εὐριπίδου:
« Τίμ', ὦ παρθένε βακτρεύμασι τυ-
Φλοῦ ποδὸς ἐξάγαγε εἰς φῶς
Λεγήρη σκοτιῶν ἐκ θαλάμων
Οἰκτροτάτοις θακρῶσι, ἢ
Πολιὸν αἰθέρος τ' ἀφανῆς εἶδωλον, ἢ
Νέκυν ἐνερθεῖν, ἢ
Πτανὸν ἔνειρον » (Φοῖνισ. 1539)

Καὶ πάλιν τοῦ αὐτοῦ:
« Τὸ σῶμα φροῦδον' τὸ δ' ὄνομα οὐ λέλοιπέ με »
(Ὁρέστ. 38)

(15) Παράβλ. τὸ τοῦ Εὐριπίδου:
« Κἂν μὲν τὰδ' ἡμῖν (θηλ. ταῖς γυναῖξιν) ἐκπονουμέναισιν εὖ
Πόσις ἕνοιικῇ, μὴ βίχ φέρων ζυγόν,
Ζηλωτὸς αἰῶν' εἰδὲ μὴ θανεῖν χρεῶν » (Μήδ. 245)

Ἐχθραν ἐγκρύπτει οὐ λανθάνουσαν ἐχθρὸς
Αὐτοῦ γὰρ ὄμμα ἐξεμιστηρέυσατο
Ὅ, τι ἀνέκπυστον ἐτήρει ἐν θυμῷ. (16)

Γλώσσαί μὴδέποτε σε δελεάσωσιν,
Αἰμύλαι μὲν, πλὴν ὑπὸ καρδιῶν ἐχθρῶν
Κινούμεναι. Ἄλλ' ἔσο, ὡς ὁ θάνατος,
Ὅν πρὸς θρηνοῦντας οἶκτος οὐ κινεῖ οὐδέεις.
Καὶ ἴσθι, ὡς ἀναφλεγῆσεται ποτε
Κἂν χρόνῳ ὕστερον ἡ ὑποουλὸς πληγή.
Καὶ ὡς τὸ ὕδωρ ἐξ ἀγόνου βράχου ρεῖ.
Καὶ ὡς ἐκ ξύλου πῦρ φλεγὲν ἀνέθορε.
Εὖ ἴσθι δ' ὡς ὁ μόνος σε φιλῶν βροτῶν
Σὺ εἰ, οὐχὶ δέ, ἔντινα φίλον καλεῖς.
Οἱ δὲ αἰμύλοι λόγοι μάταιοι εἶσι. (17)

Τοῦ κλέους εὐμοῖρετ' ὁ ἐν τιμῇ βιῶν
Ταῖς ἀδικαῖς τῶν βροτῶν ἀπρόσιτος,
Ὁ ἀπολαύων, ὧν ποθεῖ καὶ οὐκ ὑπνῶν.
Πρὸ τοῦ τυχεῖν, ὧν περ ἐφέτατο σκοπῶν.
Οὐκ ἐστὶ γὰρ βουλή, ἐάν τις ἐνεργῶν
Ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ ἀπειρηκῶς ληφθῆ.
Οὐδ' ἐστὶ θράσις, ἢ τὸ σκότος ἐμποδῶν.
Τὸ δ' ἀνεχόμενον κακοῦσθαι κἀνταυτῷ
Θεᾶσθαι τὸν κακοῦντα, λίαν μοχθηρὰ
Τροφή ἐστὶ, σωματίων τε ὀλέτεира

Δειλοὶ ἡγοῦνται φρόνησιν τὸ ἀσθενές.
Ἀπάτη αὐτὴ χαμαιζήλου φύσεως.
Οὐ μέντοι τοῦτο ἀληθές, ἕμοιγε γὰρ
Δοκεῖ ἀνδρεία πᾶσα μὲν ὀνήσιμος,
Τῆς δὲ σὺν τῇ φρονήσει γενναϊότητος
Πάντων οὐδὲν ἐστὶν ὀνησιμώτερον

Τὸν βίαν ἀντικρούσαι μὴ δυνάμενον,
Τούτον μὴδ' ἐπὶ πλοῦτῳ ἀμφιπέσεις
Μέγα φρονεῖν προσήκει, μήτι γὰρ νεκρῷ
Ἀρέσκει τῶν σαδάνων τὸ πολυτελές; (18)

(16) Παράβλ. τὸ τοῦ Σοφοκλέους:
« Φίλει δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
Τῶν μὴδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων » (Ἀντιγόνη. 490)

(17) Παράβλ. τὸ τοῦ Εὐριπίδου:
« Τίς δ', οὐχὶ θνητῶν, ἄρτι γινώσκεις τό' ε,
Ὡς πᾶς τις αὐτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φίλει » (Μήδ. 85)

(18) Παράβλ. τὸ τοῦ Εὐριπίδου:
« Δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφθερεῖν βραχὺ
Εἰ πλοῦσιων τις τεύξεταί κτερισμάτων.
Κενὸν δὲ γαύρωμ' ἐστὶ τῶν ζῶντων τότε » (Τρῳάδ. 1238)

Ἦν μὴ ὑπὸ τὰ ξίφη θάνης ἐν τιμῇ
Θνήξεις, ὦ τάν, ἀτιμος ἀδοξος, εἰκός.
Ζήτησον οὖν κἄν ἐν Γεέννῃ τὴν τιμὴν
Καταλιπὼν τὸ ταπεινὸν καὶ ἀδοξόν
Κἄν σοι παρῆ ἐν Παραδείσῳ τῆς χλυδῆς. (19)

×

Ἄνια αὕτη ἐν τῷ βίῳ, εἶτιν
Ἀνθρώπῳ φιλοτίμῳ ἐπιβέβληται
Πλαστὴν φίλαν ἐπαγγέλλεσθαι ἐχθρῶν,
Καίπερ εἰδῶτι κείνου τὴν διάθεσιν

×

Ἦν πρὸ ἐμοῦ ὄφθῃ ὁ θάνατος αὐτὸς
Μορφήν λαβὼν πάραυτα τούτου ἔγωγε
Κατενεγκῶν καταξῶ μέσση κορυφῇ
Φοινίξω δὲ τὴν τούτου χαίτην αἵματι

×

Ἐμὲ φοβεῖται ἡ τοῦ βίου τελευτῇ
Ὅσπερ εἰ ἦν ἐγὼ αὐτῆς ὁ θάνατος.
Ἦν δὲ ἐμὲ δάκη τις ὄφρις αὐτοσὶν
Ἐμφ' ἰφ' ἀποθανεῖται πάραυτα (20)

×

Ὅπως δὲ ἵππεύων ἴλας προσβαλὼν
Σὺν τοῖς ἐμοῖς ἵππευσὶν ἐγκατέλιπον
Βορὰν θηρίοις, οἷς ἐτρέφοντό ποτε,
Λευκόστικτ' ἀντιτάξας ἵππων μέτωπα,
Ἐφ' ὧνπερ οἶονεῖ ἀπετετύπωντο
Αἰ ἀρεταὶ τῶν δεσποτῶν Ἐμρανιδῶν,
Οἷσπερ ἐπὶ τῶν νώτων εἶθιστο αὐτῶν
Ἐπικαθῆσθαι ἀκλονήτως, ὡσπερ εἰ
Αὐτοὶ γε τούτων ἀπετέλουσαν τὰς δορὰς

Καὶ ὡσανεὶ οἱ ἵπποι μὲν πεφύκασι
Τοῖς τούτων ἐπιδήτοισιν ὀχήματα,
Οἱ δὲ τῶν νώτων κείνων ἐπιδήτορες. (21)

×

Καὶ ὡσανεὶ μὴ ἦσαν ἱκαναὶ ἡμῖν
Αἰ συμφοραὶ τοῦ κόσμου ἐγενόμεθα
Τῷ χρόνῳ ἐν κακοῖς συναντιλήπτορες

(19) Παράβλ. ὡσαύτως τὸ τοῦ Εὐριπίδου:

« . . . συμβούλου δὲ μοι
Θανεῖν πρὶν αἰσχυρῶν μὴ κατ' ἀξίαν τυχεῖν.
Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν,
Φέρεται μὲν, ἀλγεὶ δ' ἀχθέει ἐντιθεὶς ζυγῶ.
Θανῶν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
Ἦ ζῶν· τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς μέγας πόνος » (Ἐκάβ. 370)

(20) Ταῦτο τυγχάνει σχεδὸν καὶ τὸ τοῦ Δημοδόκου
ποιητοῦ ἐκ Λέρου ἢ Μιλήτου ἐπίγραμμα τὸ ἐξῆς:
« Καππαδόκην ποτ' ἔχιδνα κακὴ θάνεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
Κάθανε γευσάμενη αἵματος ἰοδόλου »

Οὕτως ἦν κ' ἂν χρόνος φύση δόρατος
Κάλαμον τούτῳ ἐφαρμόττει τις αἰχμὴν.
Καίτοι οἱ τῶν βροτῶν σκοποὶ ἐλάσσονες
Τοῦ τε ἐχθαίρειν καὶ τοῦ ἀλληλοκτονεῖν (22)

Τὰ παρατεθέντα ταῦτα παραδείγματα τυγχάνουσιν
ἐλάχιστον δεῖγμα μόλις ἀμυδρὰν τινα παρέχον
ἰδεῖν τῶν ἀπείρων σοφῶν καὶ διδακτικῶν γνωμῶν, ὧν
γέμουσιν αἱ ὕδαί τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μεγαλόβου ποιη-
τοῦ, αἵτινες πολυάριθμοι οὖσαι πληροῦσιν ὀγκώδη καὶ
πολυεπίδον τόμον ἀποτελοῦντα ἀληθῆς πνευματικῶν
ἐντρυφήμα, καὶ ἐξαιρετὸν διανοητικὴν τροφήν τῷ μετ'
ἐπιστάσις μελετῶντι αὐτόν.

(ἀκολουθεῖ).

(21) Νομίζει τις ὅτι ὁ ποιητὴς, γνώστης ὢν τῆς Ἑλλη-
νικῆς μυθολογίας θπαινίττεται τὸν μῦθον τῶν Κενταύρων.
Ἐξ οὗ, ὡς καὶ ἐκ τῆς καταπληκτικῆς ὁμοιότητος μεταξὺ
τῶν ἰδίων αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν γνωμῶν, ἰδίως ἐν
τῷ « Ἦν δὲ ἐμὲ δάκη τις ὄφρις... κτλ », ὡς καὶ ἐν τῷ
« Ὅμοιῳ προσπελάζει ὁμοῖος ἀεὶ », ἀγεται τις νὰ πι-
στεύσῃ, καὶ δικαίως, ὅτι ὁ « Ἀλμουτανάβη » ἦτο κατὰ τι
τοῦλάχιστον γνώστης τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἔστω καὶ
ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς
Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀραβικὴν μεταφράσεως.

(22) Παράβλ. τὸ τοῦ Εὐριπίδου:
« Τί κτᾶσθ' ἰσχυρῶν καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους
Τίθεσθε; παύσασθ' ἀλλὰ λήξαντες πόνων,
Ἄστη φυλάσσεσθ' ἡσυχὸι μεθ' ἡσύχων.
Σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρῆ
Ὅς ρᾶστα καὶ μὴ σὺν πόνοις διαπερᾶν »
(Ἰκέτιδ. 950).

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ὅσον πύργους τῶν ὀνείρων ὄλους ρίχνεις
Καὶ γύρω σου θριάμβους πάντα σπέρνεις.
Τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς μᾶς δείχνεις
Καὶ τὸ σκοτάδι ἀπ' τῆ ψυχῆ μας πέρνεις.

Ὅσαν σκληρὴ βασίλισσα προβαίνει
Καὶ στοὺς αἰῶνες διαλαλεῖς τὴν νίκη.
Παντοῦ τὰ φτωιὰ σου τρόπαια σταίρεις
Χάρεται ἐμπρὸς σου τοῦ ἀγνωστοῦ ἡ φρίκη.

Τοῦ τοῦ βαθειὰ τ' ἀπόκρυφα ταραΐεις·
Τρέμει μπροστά σου ἡ φύση, τρέμει,
Γιατὶ εἶσαι ὁ νικητὴς καὶ τὴ σπαραΐεις
Τυλίγοντάς τιν στήν τρανὴ σου ἀνέμη.

Χτίζεις ἐδῶ κ' ἐκεῖ γερὰ γκρεμίζεις·
Κόσμον καινούργιον στοὺς παλιὸς ἀπλώνεις.
Μαζὴ ζωὴ καὶ θάνατο χαρίζεις
Στὸ κράτος σου, ποῦ χρόνια θεμελιώνεις.

Πιστὸς ὁ κόσμος σκλάβος σου ἀπομένει
Καὶ θέλει ὁ νοῦς νὰ τοῦσαι κυβερνήτρα.
Εἶσαι ἡ θεὰ στίς γνώσεις τὰ τεμένη
Ἐσὺ, ἡ σκληρὴ τοῦ ὀνείρου καταλύτρα!

Ἀνήσυχη εἶσαι καὶ σ' ἀρέσει ἡ πάλη,
Σὰν κάθε ἀπόκρυφο τῆς φύσης νόμο
Ζητᾶς. Ἡ δύναμή σου εἶναι μεγάλη
Κι' ὄλο νικᾶς. Ὅλα σ' ἀνοίγουν δρόμο.

Μεσ' ἀπὸ ρεῖπια ποῦ γελοῦν στὸ χρόνο,
Φωτόλουστη μᾶς βράνεις τὴν ἀλήθεια.
Μὰ καὶ — κατὰρα τρομερὴ — τὸν πόνο
Μαζὴ τῆς μᾶς φωλιάζεις μες στὰ στήθια.

Ὁ Ἐπιστήμη! ὁ νοῦς σὲ λαχταρεῖ
Σὰν ροιῶθει οὐ ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ψέμα.
Μὰ ἐνῶ, τρανὴ θεά, σὲ προσκυνάει
Ποτίζεις τὴ ζωὴ μὲ δάκρυ κ' αἷμα.

Καὶ σὰν καταραμένοι ἀπὸ τὴ Μοῖρα
Δερόμαστε σ' ἐσὲ κ' ὄλο ζητοῦμε,
Τοῦ μαρτύριον φορῶντας τὴν πορφύρα
Στὸ Γολγοθᾶ τῆς γνώσης ν' ἀρεβοῦμε.

ΗΛ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗΣ.

ΒΡΑΧΜΑΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

(Παράδοσις)

ΜΕΡΟΣ Β'.

Η Δημιουργία τῆς Γυναικός

ΜΙΑΝ ὥραϊαν πρῶταν ἕαρος, ἐνῶ τὰ πάντα ἔθαλλον καὶ τὰ πτηνὰ ἑτερέτιζον χαιρετῶντα καὶ ὕμνουντα τὸν Βράχμαν καὶ τῆς Ζωῆς τὴν γοητεῖαν καὶ τὸ κάλλος, ἐπεφάνη αἴφνης εἰς τὸν κόσμον ἡ πρώτη Γυνή. Ἄμα τῇ θεῇ αὐτῆς οἱ ἄνθρωποι ἔμειναν ἐνεοὶ καὶ οὐδεὶς ἐγνώριζε τί ἦτο, πόθεν προήλθεν, καὶ τίνα σκοπὸν καὶ προορισμὸν ἐπὶ Γῆς εἶχε τὸ ὄν τοῦτο.

Ἴδου λοιπὸν τί περὶ τῆς Γυναικός πρεσβεύουσιν οἱ Βραχμάνες κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν διαφυλλομένην ἔτι καὶ νῦν μεταξὺ τῶν λογίων Βραχμανιστῶν.

Ἀποκατασταθέντος τοῦ Σύμπαντος καὶ τῶν ἔλων τῆς οἰκουμένης δωρημάτων κατανεμηθέντων, ἔθεατο νύκτα τινὰ τοῦ Σύμπαντος ὁ Βράχμας, διὰ μέσου τῶν παλλεύκων νεφῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ποικιλοχρῶν ἀκτίνων τῶν οὐρανίων φῶτων, ὅτε αἴφνης ἐσκήρτησεν οὕτως σκίρτημα χαρᾶς καὶ γέλωτος. Τὰ νέφη εὐθὺς τότε συνεπικνωθῆσαν, αἱ ἀκτίνες κατέστησαν ἀδρότεροι καὶ φωτεινότεροι, ἐν μέσῳ δὲ τῶν νεφῶν καὶ τῶν ἀκτίνων ἔλαμψε νέον πλάσμα. Ἦτο ἡ γυνή!... Ἔστη ὁ Βράχμας ἀμέσως ἐνθους καὶ προσέδλεπε τὸ νέον τοῦτο δημιουργημὰ του με ἀγαλλίασιν καὶ ἀνυπομονησίαν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ με ὑποπτον καὶ ἐπιφυλακτικὸν βλέμμα.

«Θέλω νὰ συμπληρώσω τὴν δημιουργίαν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βράχμας, καὶ ἰδίως θέλω νὰ συμπλέξω καὶ συνενόσω εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὄν τὴν ἰδιορυθμίαν καὶ ποικιλίαν... Ἐπὶ μακρὸν ἐσκέφθη πῶς δύναμαι νὰ πράξω τοῦτο καὶ μάλιστα ἦδη συνήθροισα ἐν ἐμοὶ τὸ ὄλον ἐξ οὗ θὰ ἀποτελέσω τὸ νέον τοῦτο πλάσμα, ἐξ οὗ, ὡς ἐκ τῆς ὑφῆς του, θὰ ἐξαρτῶνται ἐκάστοτε αἱ τύχαι καὶ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ τῶν λαῶν, καὶ τοῦ Κόσμου ὅλου. Καὶ ἰδού τὸ πλάσμα τοῦτο, τὸ παράδοξον καὶ μάγον ἔτοιμον ἦδη. Τὸ ἐδημιούργησα ἐκ νεφῶν καὶ ἀκτίνων φωτὸς καὶ ἔχω πλήρη πεποιθήσιν ὅτι θὰ διατηρήσῃ ζεῖποτε τὴν νεφελώδη καὶ φωταυγῆ ὑφῆν του. Εἶναι ὄντως αἰθέριον ὄν τὸ πλάσμα μου τοῦτο!... ὦ! ἂν τὸ ἔδλεπον οἱ ἄνθρωποι, οἶαν θὰ ἠσθάνοντο χαρὰν!... Ἄλλ' ἔλησμιόνησα! Δὲν ἔχει φωνήν! Ἄς δώσω τῷ ὥραϊῳ τούτῳ πλάσματί μου φωνήν. Τότε λεπτομερέστερον θὰ ἴδω τί μέγα κατώρθωτα διὰ τῆς δημιουργίας τοῦ νέου τούτου ὄντος!...»

Καὶ ἐνῶ ταῦτα βλάνος ἐλάλει ὁ Βράχμας ἐστρέφεν αἴφνης πῆριξ τὸ βλέμμα του καὶ ἀμέσως τότε σμῆνος

ἔλον πτηνῶν καὶ ἴχθων ἠδέων καὶ μύριοι ἄλλοι φθόγγοι καὶ κρωγμοὶ ἠκούσθησαν περὶ τὸ νεφέλωμα, ἐνθα ἡ Γυνή, καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ μικρὸν ἴχθησαν ἐξηφανίσθησαν καὶ ἐσίγησε πῆριξ τὸ πᾶν.

«ὦ! θεάμα θεσπέσιον καὶ ἀφάνταστον, ἠκούσθη τότε λέγουσα ἡ Γυνή!...»

«Ποία εἶσαι καὶ πόθεν ἦλθες;» ἠρώτησεν ὁ Βράχμας.

«Ἄγνοῦ καὶ τίς εἶμαι καὶ τί εἶμοι καὶ πόθεν ἦλθον» ἀπήντησεν ἡ Γυνή.

«Μὴ φοβοῦ... εἶσαι ἔτι ὄν ἀτελές,— ὄλονέν καὶ θὰ σὲ καθιστῶ ὁμοίαν πρὸς ἐμέ...». Ἐθῆκε τότε ὁ Βράχμας περὶ τὸ σῶμα τῆς γυναικός τὴν χεῖρα, καὶ ἡ γυνὴ ἀνεθάρρησε, καὶ προσέδλεψε πάλιν τὸ Κενόν.

«Τόσον λοιπὸν εἶσαι Μέγας;» ἠρώτησεν ἡ Γυνὴ τὸν Βράχμαν.

«Ναὶ μέγας—εἶμαι ἐγὼ τὸ Πᾶν!»

«Ἄλλὰ πόθεν ἔσχες τὸ δικαίωμα τοῦτο;...»

«Μὴ ἐρωτᾷς βέβηλα. Εἰσέτι δὲν ἦλθες εἰς τὴν ζῶην, καὶ σπεύδεις ὡς κυρίαρχος καὶ θέλεις νὰ ἐρευνήσῃς τὰ κατ' ἐμέ;... Τίποτε λοιπὸν δὲν σὲ ἐκπλήττει; τίποτε δὲν σὲ θαμβοῖ; τίποτε δὲν σὲ συγκινεῖ; ἀλλ' εὐθὺς ἀμέσως πρὶν αἰσθανθῆς σαυτὴν σπεύδεις νὰ ἐρευνᾷς;...». Καὶ ἔδειξε συγχρόνως τότε ὁ Βράχμας ἔλην τὴν κατήφειαν τῆς προσβαλλομένης ὑπερηφανείας του,— ἀλλὰ συγχρόνως ἐκάμψθη ἅμα τῇ θεῇ ἐνὸς βλέμματος τοῦ Νέου πλάσματός του.

«Ἄλλὰ δὲν ἔχεις ἀδικον, ἐπεὶ πᾶν ὁ Βράχμας. Ἐχεις τὸναντίον μάλιστα πολὺ δίκαιον.— Εἶπον νὰ δημιουργήσῃς ὄν, καθ' ὅλα προσόμοιον με ἔλα τῆς οἰκουμένης καὶ τοῦ οὐρανοῦ τὰ δωρήματα καὶ βεβαίως πᾶν ὅ,τι εὐρηταί ἄστατον ἐν αὐτοῖς, θὰ εἶναι καὶ ἐν σοί. Καὶ λοιπὸν τώρα τί βλέπεις;»

«Ὅ,τι εἶπον, ναί, χάος, χάος ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, καὶ φῶς, καὶ σκότος, καὶ ἀκούω γόους, καὶ βλέπω δάκρυα, καὶ ἐν γένει θαμβοῦμαι ἀπ' ὅ,τι βλέπω».

«Ἔχε ὑπ' ὄψιν σου, ὡς σοὶ προεῖπον, ὅτι ἡ ἔδρα τῆς ζωῆς σου εἶναι παρ' ἐμοί, ὅστις εἶμαι ὁ Κυρίαρχος τοῦ Σύμπαντος, καὶ ὅτι ἔλοι οὗτοι οἱ Κόσμοι, εἶναι ἰδικοί μας.— Εἶσαι σύντροφος καὶ σύμβουλος μου.»

Ἀπέστρεψε τότε ἀπὸ τοῦ Ἀπειροῦ τὸ βλέμμα τῆς ἡ Γυνή, καὶ ἔθεατο πῆριξ τὰ οὐράνια δώματα.

Ἐγένετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν κινήσις τῶν νεφῶν,— καὶ ἐνῶ ὁ Βράχμας ἐξηφανίσθη, ἡ Γυνὴ ἐπὶ τῶν νεφῶν καὶ τῶν ἀκτίνων φερομένη, διέτρεχε τὰ οὐράνια διαστήματα θεωμένη τὰ πάντα.

«Ἐγὼ λοιπὸν εἶμαι ἡ Κυρίαρχος ἔλων τῶν ὄντων (ἔλεγεν ἡ Γυνή), καὶ τὸ πᾶν βεβαίως ὑποτάσσεται εἰς ἐμέ; ἀφ' οὗ εἶμαι ἡ σύντροφος καὶ Σύμβουλος τοῦ Δημιουργοῦ τῶν Πάντων;... Διατί ἐμὰς νὰ μὴν εἶμαι ἐγὼ ὁ Δημιουργὸς καὶ Κύριος καὶ διατί νὰ ὀφείλω εἰς Ἐκεῖνον ὅ,τι κατέχω;... Ἄλλ' ἴδωμεν μήπως καὶ τοῦτο γίνῃ... Πρῶτον τώρα ἄς ἐπισκεφθῶ τοὺς οὐρανοὺς μου.»

Κατελθούσα εἰς τὴν Γῆν ἡ πρώτη Γυνή, ὡς λέγουσιν οἱ Βραχμάνες, ἔλαβε τρεῖς συζύγους. Τὸν Τσέ-Τι-Α-Ντί, ἦτοι τὸν Ἐρωτα, τὸν Νιθ-Χρόν, ἦτοι τὸν Γέλωτα καὶ τὸν Ἀρεν-Τέν-Πι-ῶ, ἦτοι τὴν Ἀπάτην καὶ ἀποθανούσα ἀφῆκε δύο τέκνα, ἐν ἄρρεν καὶ ἐν θῆλυ, τὸ Ψεῦδος καὶ τὴν Κακίαν, ἐξ ὧν καὶ ἐκκληροδοτήθη τῇ Ἀνθρωπότητι ἡ σημερινὴ γυνή...

Ἦκουσεν ὁ Βράχμας τὴν ἀσεβῆ ῥῆσιν τῆς γυναικός καὶ συνοφρυωθείς,

«Δὲν φρονῶ, εἶπεν, ὅτι πρέπει ν' ἀφήσω τὸ ὄν τοῦτο, τὸ ὑπεράγαν ὑπερήφανον καὶ ἐγωϊστικὸν καὶ ὑπερρευνητικὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι θὰ μοὶ παρέχη κατὰ πᾶσαν στιγμήν πράγματα!... Θὰ τὸ ἐκπέμψω εἰς τὴν Γῆν. Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔχωσιν οὕτως ἐν ἐπὶ πλέον ὥραϊον δημιουργημὰ, ἕπερ πλείστας θὰ παρέχη αὐτοῖς ὡ ρ α ἱ α ς τ ῆ ρ ψ ε ι ς, ἀ λ λ ἄ καὶ πο λ λ ἄ β ε β α ἱ ὡ ς κ α κ ἄ... Πλὴν καὶ τὰ κ α κ ἄ ταῦτα, ἀποτελοῦσιν ἐν τῆς δημιουργικῆς ἰσχύος σύνολον, δι' οὗ γίνεταί αἰσθητοτέρα ἡ χαρὰ καὶ τὸ κάλον».

Οὕτω δ' αἴφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατήρξατο δρόμῳ ταχυτάτῳ ἡ Γυνὴ πρὸς τὴν Γῆν.

Κατελθούσα ἐπὶ Γῆς, εὐρέθη ἐν μέσῳ τῶν τόσων χαρίτων τοῦ Γηίνου Κόσμου μόνη. Ἐστρέφετο δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ οὐδαμῶς ἀνεγνώριζε τὸν Δημιουργὸν καὶ Κύριον αὐτῆς μεταξὺ τῶν κινουμένων ὄντων, οὐδ' ἀνεύρισκεν οὐδαμῶς πῆριξ τὸν γνωστὸν αὐτῇ Οὐράνιον Κόσμον! Ἔστη ἐκπληκτος καὶ διετῶτα ἐαυτὴν ποῦ εὐρίσκατο. Ἐντεῦθεν κἀκείθεν, οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπεν ἢ μόνον σῶματα ἀνθρώπων, ὅλως πρὸς αὐτὴν διαφόρων, χειρονομούντων πρὸς ἀλλήλους καὶ σπευδόντων πρὸς αὐτήν. Ἐτρεχεν ἄνω, κάτω, γύρω, οὐδαμῶς ἀνεύρισκεν ὅ,τι ἀπόλεσεν. Συγχρόνως ἐπὶ τῇ θεῇ τῆς γυναικός οἱ ἄνθρωποι συνήθροίζοντο περιέργως περὶ αὐτὴν καὶ τὴν παρετήρουν ἐξ ἀποστάσεως πάντοτε καὶ μετὰ δέους! Ἡ θεῇ τῆς ἐνέπνεε πρὸς πάντας συναίσθημά τι ἀνεκφραστον ἔλξουσ καὶ τέρψους, ἀλλὰ καὶ μυχίον φόβου. Εἶναι Δαίμων ἡ Ἄγγελος; τί εἶναι; διηρώτων ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' οὐδεὶς ἐγνώριζε τί ν' ἀπαντήσῃ... Εἶχον οὕτω τὰ πράγματα, ὅτε κατέφθασεν ἐξ οὐρανοῦ ἐκπεμφθεὶς παρὰ τοῦ Βράχμα ὁ Ἔρωσ, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἔρεισμα καὶ στέγη τῆς γυναικός ἐπὶ Γῆς.

Ἐλυπήθη τὴν ἐρήμισιν τοῦ πλάσματός τουτο ὁ Οἰκτίρων Βράχμας καὶ ἐδώρησεν αὐτῇ σύντροφον ἐπὶ Γῆς τὸν θεῖον ἔρωτα. Καὶ ὄντως, τί θὰ ἐγίνετο ἐπὶ Γῆς ἐγκαταλειμμένον τὸ πλάσμα τοῦτο, τὸ δειλὸν καὶ μυστηριώδες, ἂν δὲν ἐδίετο αὐτῷ ὡς προστάτης ὁ παντοδύναμος ἔρωσ! Τί θὰ ἦτο διὰ τὸν ἄνδρα ἡ Γυνή, ἂν δὲν περιέκλειεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς τὸ λεπτότερον καὶ θεϊότερον τῶν ἐπὶ Γῆς ὥραϊων αἰσθημάτων— τὸν Ἐρωτα; τὸν Ἐρωτα, ἦτοι τὴν Στοργὴν καὶ τὴν Ἀγάπην ἦτις τοσοῦτον ἐξυψώνει τὴν γυναῖκα καὶ τοσοῦτον τὴν καθιστᾷ λατρευτὴν καὶ πολῦτιμον παρὰ τοῖς ἀνδράσι!

Κατελθούσα εἰς τὴν Γῆν ἡ πρώτη Γυνή, ὡς λέγουσιν οἱ Βραχμάνες, ἔλαβε τρεῖς συζύγους. Τὸν Τσέ-Τι-Α-Ντί, ἦτοι τὸν Ἐρωτα, τὸν Νιθ-Χρόν, ἦτοι τὸν Γέλωτα καὶ τὸν Ἀρεν-Τέν-Πι-ῶ, ἦτοι τὴν Ἀπάτην καὶ ἀποθανούσα ἀφῆκε δύο τέκνα, ἐν ἄρρεν καὶ ἐν θῆλυ, τὸ Ψεῦδος καὶ τὴν Κακίαν, ἐξ ὧν καὶ ἐκκληροδοτήθη τῇ Ἀνθρωπότητι ἡ σημερινὴ γυνή...

Γεράσιμος Π. Χαλικιόπουλος

ΑΠΟ ΤΑ ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΑΕΝ ἠξέβρω ἐν ἡ πατρὶς τοῦ Φωσκόλου καὶ τοῦ Σολωμοῦ, ἡ «Χρυσὴ Νῆσος», τὸ «Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς», ὡς ἀποκαλοῦσιν οἱ ποιηταὶ τὴν Ζάκυνθον, ἔχη περισσότερα δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τίτλου «Νύμφη τοῦ Ἴονίου» ἀπὸ τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων διότι μόνον τὴν τελευταίαν ἠτύχησα νὰ ἐπισκεφθῶ Ἄλλ' ἐὰν καὶ τοῦτο συμβαίη, ἡ ζηλευμένη Κέρκυρα τίποτε δὲν χάνει ἀπὸ τὴν εὐμορφίαν τῆς καὶ πάντοτε θὰ φημίχηται ὡς μία τῶν περικαλλεστῶν νήσων τῆς ὠραίας μας Πατρίδος.

Ὁ διὰ πρώτην φοράν εἰσερχόμενος εἰς τὸν λιμένα τῆς Κερκύρας εὐρίσκαται πρὸ ἀπαραμίλλου θέας σπανίως ἀπαντωμένης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια ἐγκραται πρὸ πάντων ἐν τῇ πρωτοτυπῳ με τὴν ὁποιάν τὴν ἐξωγράφην ἡ φύσις.

Ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς εὐρίσκαται σηματογράφος φέρων ἀπὸ τοῦ 1864 τὴν Κυανόλευκον καὶ ὁ ὁποῖος μακρόθεν φαίνεται ὡς σταυρὸς ἐπὶ τοῦ θόλου ἐκκλησίας βυζαντινοῦ ρυθμοῦ Ὁ ἐπιβλητικὸς οὗτος βράχος εἶναι ἡ ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου εἶναι πόλις Ἐνετικῆ διασχισμένη ἀπὸ στενὰς ὁδοὺς καὶ πολυαριθμοὺς δρομίσκους. Ἐξαιρέσιν ἀποτελεῖ ἡ εὐρυτάτη πλατεῖα Σπιανάδα καταλαμβάνουσα ἔλον τὸν μεταξὺ τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῆς κυρίας πόλεως χώρον. Σειραὶ πλατάνων καὶ πετεῶν τὴν περιταίνουσιν ἐξ ἔλων τῶν μερῶν, ὡς κόσμημα δὲ ἔχει τὸ Ἀνάκτορον τῶν Ἀρμοστῶν, ἓνα ἀρκετὰ περιποιημένον κῆπον καὶ μερικά ἀγάλματα στρατηγῶν Ἀγγλων.

Ἐχει ἔμως καὶ ἐν στόλισμα διὰ τὸ ὁποῖον δικαιοῦται νὰ σεμνύνηται ἡ Σπιανάδα καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν ὀλόκληρος ἡ Κέρκυρα, τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου.

Καὶ ἀτενίζων τις τὴν πλήρη σοβαρότητος καὶ ἀξιοπρεπείας μορφήν τοῦ ὑπερόχου ἐκείνου πολιτικοῦ ἀνδρός νομίζει ὅτι μεδίαμα πικρίας διαστέλλει τὰ ἀψυχὰ του χεῖλη καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ ταλανίσῃ τὸ τέλος ἕπερ ἐπέπρωτο νὰ λάβῃ ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τῆς ἡλευθερωμένης Ἑλλάδος...

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως δὲν παρουσιάζει τι τὸ ἀξιοπεριέργον ἂν ἐξαίρεση κανεὶς δύο Ναοὺς διὰ τοὺς ὁποῖους ἠμπορεῖ δικαίως νὰ εἴπη ὅτι ἀποτελοῦν τὴν ψυχὴν τῆς πόλεως. Καὶ οἱ ναοὶ οὗτοι εἶναι τὸ πάλαιον Δημοτικὸν Θέατρον καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Ἰσως φανῇ ὀλίγον τολμηρὰ ἡ παρομοίωσις αὐτῆ καὶ ἡ συσχέτισις μιᾶς Ἐκκλησίας καὶ ἐνὸς θεάτρου, ἀλλ'

ἐάν ἢ « Νέα Ζωή » κατὰ καλὴν τύχην συγκαταλέγη μεταξὺ τοῦ ἐκλεκτοῦ πνευματικοῦ της κύκλου καὶ ἀναγνώστας ἐκ τῆς ἀνθοστεφοῦς νήσου, εἰς τούτους τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆ φυσικώτατον καὶ ἀπλούστατον.

Ὁ Κερκυραῖος εἶναι γεννημένος μετὰ τὴν θρησκείαν καὶ πλασμένος μετὰ τὴν μουσικήν. Εἰς τὴν ψυχὴν του ἐνόησε θαυμάσια τὰ δύο αὐτὰ αἰσθητήματα καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν θεωρῆ καθήκον του νὰ συνοδεύσῃ τὴν λιτανείαν τοῦ Ἁγίου καὶ νὰ προσκυνῆ τὸ ἱερόν του λείψανον, τὸ θεωρεῖ ἀμαρτίαν νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν συναυλίαν μιᾶς τῶν δύο λαμπρῶν τῆς Κερκύρας Φιλαρμονικῶν— τῶν πρώτων ἐν Ἑλλάδι— ἢ νὰ στερηθῆ τὴν γλυκεῖαν καὶ περιπαθῆ μουσικὴν τῆς Μποῆμ ἢ τοῦ Ρούη Μπλάς.

Καὶ τοῦτο συνιστᾷ πολὺ τοὺς κατοίκους τῆς Ἑπτανήσου, ἢ ὅποια μᾶς ἐχάρησε τόσους ποιητὰς καὶ λογογράφους, τὸν Σολωμόν, τὸν Βαλαωρίτην, τὸν Ζαμπέλιον, τὸν Λασκαράτον, τὸν Μαρτζώκη, τὸν Ξενόπουλον καὶ τὸν μουσικὸν τὸν μελοποίησαντα τὸν ὕμνον ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὁποῦ σκιρτᾷ πᾶτα Ἑλληνικὴ καρδία, τὸν Μάντζαρον.

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν πλέον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πύλεως καὶ ἄς ἐλθωμεν ὀλίγον εἰς τὴν Γαρίτσαν διότι εἶναι ἡ ὥρα τοῦ βραδυνοῦ περιπάτου καὶ τῆ ἀληθείας εἶναι μοναδικὴ ἀπόλαυσις ὁ θαυμάσιος αὐτὸς περίπατος μετὰ τὴν αὔραν τοῦ Ἴονίου.

Ἄλλὰ μ' ἔλθιν τὴν χάριν της ἢ Γαρίτσα δὲν κατέχει τὰ πρωτεῖα τῆς καλλονῆς μέσα εἰς τὴν Κέρκυραν. Ἐὰν αὕτη ὡς πόλις δὲν ἔχη καὶ πολλὰ πράγματα νὰ ἐπιδείξῃ, ὡς νήσος ὅμως εἶναι θελκτικώτατη, βεντισμένη παντοῦ ἀπὸ τριαντάφυλλα, γιασεμιά, τζίτζιφιές καὶ μπουγαρίνια καὶ στολισμένη μετὰ ποιητικώτατα τοπεῖα. Πηγαίνετε εἰς τὸ Κανόνι καὶ ἀπὸ τὴν ἐσχισμένην τοῦ ὑψώματος ἀπολαύσετε τὴν εὐμορφίαν τῆς Κερκύρας. Τὸ βλέμμα σας ἀφοῦ περιλάβῃ ἐν θαυμάσιον πλαίσιον ἀπὸ βουνά, ἀναπαύεται μετ' εὐχαριστήσεως ἐπάνω σὲ δύο νησάκια τὰ ὅποια ἐξέρχονται τῶν κυμάτων γραφικοῦ κολπίσκου ὡς δύο κομψαὶ ἀνθοδέσμαι.

Πηγαίνετε εἰς τὰς Μπενίτσαις διὰ νὰ ἴδῃτε τὰ θέληγτρα μιᾶς μαγευμένης ἀκρογιαλιᾶς. ἀλλὰ πηγαίνετε πρὸ πάντων εἰς τὸ Γαστούρι διὰ νὰ θαυμάσητε μαζὶ μετὰ τὴν φύσιν καὶ ἐν λευκὸν τῆς τέχνης ἀνάκτορον ὅμοιον πρὸς τὰ ὀλόχρυσά ἐκεῖνα παλάτια τῶν παραμυθιῶν ὅπου ἐξοῦσαν ἢ εὐμορφες βασιλοπούλες καὶ τὰ ὠραία βασιλόπουλα.

Καὶ τοιοῦτον εἶναι πράγματι τὸ Ἀχιλλεῖον.

Ἄς μὴ μᾶς ἐκπλήσῃ ὁ μυθώδης πλοῦτός του. Τὸ Ἀχιλλεῖον ἀνῆκεν εἰς μίαν Αὐτοκράτειραν (1). Ἡ Αὐτοκράτειρα ὑπῆρξεν ἀτυχῆς· δολοφόνος χεῖρ ἐπληξεν τὴν εὐγενῆ τῆς καρδίαν καὶ μαζὶ μετὰ τὴν ζωὴν τῆς

(1) Ὡς γνωστὸν τὸ Ἀχιλλεῖον ἀνῆκεν εἰς τὴν Αὐτοκράτειραν τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ. Μετὰ τὴν δολοφονίαν της ὑπὸ τοῦ ἀναρχικοῦ Λουκένι τὸ Ἀχιλλεῖον ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ἣτις ζητεῖ νὰ τὸ πωλήσῃ. Διεδόθη ὅτι ἐπρόκειτο νὰ τὸ ἀγοράσῃ ὁ κ. Περμαξόγλου, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐπηλήθευσεν ἢ εἰδήσει.

Αὐτοκράτειρας ἐξέλιπε καὶ κάθε ζωὴ ἀπὸ τὸ Ἀχιλλεῖον. Ἡ εὐτυχία δὲν ἠδυνήθη νὰ ζήσῃ πολλὸν καιρὸν μέσα εἰς τὰς ἀπεράντους αἰθούσας μετὰ τοὺς κρυσταλλίνους καθρέπτας, τὰς χρυσοποικίλους ἔδρας, τὰ βελούδινα παραπετάσματα καὶ τοὺς πολυτίμους τάπητας καὶ τὰς ἐγκατέλιπε πρὸ πολλοῦ διὰ νὰ στήσῃ τὴν ἔδραν της εἰς κανένα γειτονικὸν οἰκίσκον. Καὶ διὰ τοῦτο τὸν θαυμασμὸν ὁ ὁποῖος εὐθύς ἐξ ἀρχῆς καταλαμβάνει τὸν ἐπισκέπτην ἀκολουθεῖ ἀμέσως καὶ σχεδὸν ἀκουσίως εἰς ἐνδόμυχος οἰκτιρμὲς τῆς ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἄλλ' ἄς ἀπομακρύνωμεν τὰς ἀπαισιοδόξους ταύτας ἰδέας καὶ ἄς ἐπισκεφθῶμεν τὸ καλλιμάζμαρον τοῦτο μέγαρον οὐχὶ πλέον ὡς βασιλικὸν ἐνδιαίτημα ἀλλ' ὡς Μουσεῖον τῶν Καλῶν Τεχνῶν διότι ἐδῶ πρᾶγματι ἀμιλλᾶται ἡ σμίλη τοῦ γλύπτου μετὰ τὸν χρωστήρα τοῦ ζωγράφου.

Καλλιτεχνικώταται εἶναι αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Ἀχιλλεῖου. Μεταξὺ πασῶν διακρίνεται διὰ τὸν ἀπαράμιλλον συνδυασμὸν τῶν χρωμάτων καὶ τὴν ἱστορικὴν της σημασίαν ἢ παριστάτω τὸν Ἀχιλλεῖα σύροντα ὀπισθεν τοῦ ἄρματος τὸν νεκρὸν τοῦ προμάχου τῆς Τροίας. Ἡ ἀγρία χαρὰ τῆς ἐκδικήσεως ἀπεικονίζεται ζωηρότατα ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ ἥρωος.

Ἄλλ' ἄς ἐλθωμεν εἰς τὸν κήπον διότι ἐκεῖ συνεχίζεται καὶ περατοῦται τὸ δράμα.

Ὁ αὐτὸς ἥρωος ἐμφανίζεται πρὸ ἡμῶν. Ἄλλ' ὅποια διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἐξωγραφισμένου Ἀχιλλεῖος καὶ τοῦ θαυμαστοῦ ἀγάλματος οὕτινος ἢ ἔξοχος πλαστικότης εἶναι ἢ ἀποκρυστάλλωσις οὕτως εἰπεῖν τῶν ἀθανάτων στίχων δι' ὧν ὁ Ὅμηρος ὕμνησε τὸν βασιλέα τῶν Μυρμιδόνων. Ὁ Ἀχιλλεὺς παρίσταται ἐνταῦθα κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸ δόρυ καὶ ἔχων προτεταγμένον τὸ γενναῖόν του στήθος, ἀλλὰ τὴν χαρὰν τῆς ἐκδικήσεως διαδέχεται ἤδη ἢ ἀγωνία τοῦ θανάτου καὶ τοὺς χαλυβδίνους μῦς συστέλλει τὸ ἄλγος τοῦ θανατηφόρου βέλους.

Ἄλλὰ ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ χαριτωμένον παιδάκι μετὰ τὴν γλυκυτάτην φυσιογνωμίαν καὶ μετὰ τὸν ναυτικὸν σκοῦρον ποῦ κάθηται ἐπάνω εἰς τὴν πρῶραν μιᾶς βαρκούλας; Εἶναι ἀπλούστατα ἓνα ναυτάκι καὶ ταξιθεῖται εἰς τὴν χώραν τῶν ὀνειρῶν διότι ὀνειρώδης εἶναι καὶ ἡ καλλονὴ του.

Ἄλλὰ τὸ θελκτικώτερον, τὸ ἐκφραστικώτερον, τὸ λεπτότερον, τὸ ἀδρότερον ἔργον τοῦ Ἀχιλλεῖου, τὸ πλήρες κάλλους καὶ ζωῆς εἶναι ἡ Πέρι Γαλουχοῦσα. Συμπαθεστάτης μορφῆς γυνὴ μετὰ βοστρυχώδη κόμην εἶναι ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῶν κυμάτων γαλχυχοῦσα ἐντὸς τῆς ἀγκάλῆς της βρέφος, ἐν χαριέστατον ἀγγελουδί ἐνθ' παρὰ τοὺς πόδας της εὐρίσκεται πάλλευκος κύκνος.

Προχωρῶμεν ὀλίγον καὶ συναντῶμεν ἓνα σεδάσμιον πρεσβυτέρην καθήμενον ἐπὶ ἔδρας καὶ κρατοῦντα διὰ τῆς δεξιᾶς τὸν κάλαμον καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς φύλλον χάρτου. Εἶναι ὁ περιπαθὴς τῆς Γερμανίας ποιητής, ὁ Ἄϊνε.

Ἄλλ' ἴδου καὶ τὸ εὐγενὲς τῆς Ἀγγλίας τέκνον, μία μεγαλοφυῖα τῶν νεωτέρων χρόνων, ἡ γλυκεῖα

ἀηδῶν τοῦ ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος, ὁ ποιητὴς τοῦ ὁποῦ αἱ τελευταῖαι λέξεις ἦσαν μίαν εὐχὴν διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς Πατρίδος μας. Ἀποκαλυφθῶμεν. Εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ Βύρωνος.

Ἀφοῦ ἐπισκεφθῶμεν τὸ Περιστύλιον τὸ ὁποῖον παρουσιάζει θέαμα ἀπείρως ὠραῖον καὶ σεμνὸν μετὰ τὰ ἀγάλματα τῶν Μουσῶν καὶ τὰς προτομὰς σοφῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀνερχόμεθα εἰς τὸν ἐξώστην τῶν Ἱπποκονταῶρων.

Τὴν ἀρμονίαν τῆς Τέχνης συμπληροῖ ἡ ἀρμονία τῆς φύσεως. Οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ θαμβωμένοι ἀπὸ τὴν γοητείαν τοῦ λευκοῦ κάλλους περιβάλλον μετὰ μίαν ἀνέκφραστον τέρψιν τὴν γαλανὴν τῆς θαλάσσης ἔκτασιν. Ἄλλ' ἢ καρδία ἢ μεταφρασιθεῖσα εἰς τόσα ἰδεώδη δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ πονέσῃ εὐθύς ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ ἀντικρῶσιν τὰ σκληρωμένα καὶ μελαγχολικὰ τῆς Ἠπείρου βουνά. Ἡ καρδία κλαίει καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγραίνονται. Καὶ τότε ἀποτελεῖται μία ἀρμονία ἐνέχουσα τὴν τὸ θεῖον, ἀρμονία φύσεως τέχνης καὶ ψυχῆς.

K. N. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

EMILE SOUVESTRE

ΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΣ

Υ Π Ο

Τ Α Σ Σ Τ Ε Γ Α Σ

(Ἔργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γινώσκωμεν ἄνθρωπον, ὅστις ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀρμῆς τῆς μεταβολῆς καὶ φιλοδοξίας, ἣτις ἐπικρατεῖ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐξηκολούθει ν' ἀποδέχεται, ἀνευ ἀγανακτήσεως, τὴν ἀτομικὴν του ταπεινότητα ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ διετήρησεν οὕτως εἰπεῖν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πτωχείας.

Ἡ μόνη του περιουσία ἦτο μικρὰ τις θέσις, δι' ἣς ἔζη ἐντὸς τῶν στενῶν ἐκεῖνων ὀρίων, ἅτινα χωρίζουσι τὴν εὐπορίαν τῆς δυστυχίας· ὁ φιλόσοφος ἡμῶν θεωρεῖ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ὑπερφύου του τὴν κοινωνίαν, ὡς θάλασσαν, ἣς δὲν ἐπιθυμεῖ προσῶς τὰ πλούτη καὶ ἣς τὰ ναυάγια δὲν φοβεῖται. Ἐπειδὴ κατέχει θέσιν σμικροτά-

τὴν δὲν φοβεῖται μήπως κινήσῃ τὴν ζηλοτυπίαν τινὸς καὶ κοιμᾶται ἠσυχῶς περιτετυλιγμένος ἐν τῇ ἀσημότητι αὐτοῦ.

Δὲν εἶναι ἀπομεμονωμένος ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ, ὡς ἡ χελώνη ἐν τῇ κόγχῃ της! Εἶναι ὁ ἀνθρωπος τοῦ Τερεντίου ὅστις δὲν « *roulizeται* ξένος εἰς οὐδὲν ἀνθρώπινον ». Ὅλα τὰ ἀντικείμενα, πάντα τὰ συμβαίνοντα ἐκτός, ἀντανανκλῶνται ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν θαλάμῳ σκεπτιῶν, ἐν ᾧ ἀποτυποῦσι τὴν εἰκόνα των. « *Παρατηρεῖ τὴν κοιωνίαν ἐν ἑαυτῷ* » μετὰ τὴν περίεργον ὑπομονὴν τῶν ἐρημιτῶν καὶ καθ' ἕκαστον μῆνα ἐξιστορεῖ ὡς εἰς ἐφημερίδα πᾶν ὅτι εἶδε ἢ ἐσκέφθη· εἶναι τὸ ἡμερολόγιον τῶν ἐντυπώσεών του ὅπως συνήθιζε ν' ἀποκαλῆ αὐτό.

Κατὰ τὴν φυλλομέτρησιν τούτου, ἀπεσπᾶσμεν σελίδας τινὰς αἵτινες θὰ δυνηθῶσι νὰ γνωρίσωσι τῷ ἀναγνώστῃ τὰ κοινὰ συμβεβηκότα σκεπτικοῦ ἀγνώστου ἐν τοῖς δώδεκα ξηνοδοχείοις τοῦ ἔτους ἅπερ ἀποκαλοῦσι μῆνας.

Τ Α Δ Ω Ρ Α

(Ἀγροβασιλιάτικα) ΤΟΥ ΓΠΕΡΩΟΥ

1. Ἰανουαρίου. Ἡ ἡμερομηνία αὕτη μοι ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν ἄμα ὡς ἐξυπνήσω· ἐν ἔτος εἰσέτι ἀποσπᾶται ἐκ τῆς ἀλύσου τῶν ἡλικιῶν, ἵνα ριφθῆ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ παρελθόντος. Ὁ ὄχλος προθυμείται νὰ ἐορτάσῃ τὴν νέαν αὐτοῦ ἀδελφίνην. Ἄλλ' ἐνῶ ὄλων τὰ βλέμματα φέρονται πρὸς τὰ ἐμπρός, τὰ ἐμὰ ἀναστρέφονται πρὸς τὰ ὀπίσω. Μειδιῶσι πρὸς τὴν νέαν βασιλισσαν, ἀλλ' ἐγὼ ἄκων σκέπτομαι ἐκεῖνην ἣν ὁ χρόνος μέλλει νὰ περικλείσῃ ἐν τῷ ἐνταφίῳ του.

Αὕτη, τοῦλάχιστον γινώσκω, τί ἦτο καὶ τί μοι ἔδωκεν, ἐνῶ ἐκεῖνη παρίσταται περιβεβλημένη δι' ὄλων τῶν ἀπειλῶν τοῦ ἀγνώστου. Τί κρῦπτει εἰς τὰ νέφη, ἅπερ τὴν περιβάλλουσι; Τὴν θύελλαν ἢ τὴν γαλήνην; Προσκαίρως θρηνεῖ καὶ αἰσθάνομαι τὴν ψυχὴν μου θυελλώδη ὡς τὸν ὀρίζοντα. Ἐχω ἄδειαν ἀπουσίας σήμερον· ἀλλὰ τί νὰ κάμω ἐν ἡμέρᾳ βροχερᾷ; Περιτρέχω τὸ ὑπερφῶν μου μετὰ ζέσεως καὶ ἀποφασίζω ν' ἀνάψω τὴν ἐστίαν μου.

Δυστυχώς τὰ ἐναύσματα ἀνάπτουσι κακῶς, ἢ καπνοδόχος καπνίζει, τὰ ξύλα σθένονται! Ρίπτω τὸν φυσητήρα μετ' ἀγανακτικῆς καὶ ρίπτομαι ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ μου ἀνακλίντρον. Τέλος πάντων, διατὶ νὰ εὐθυμήσω βλέπων γεννώμενον νέον ἔτος; "Ὅσοι ἤδη τὰς ὁδοὺς διατρέχουσι, τὴν ὄψιν χαροποιᾶν καὶ τὸ μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων ἔχοντες, διατὶ χαίρουσι; Γινώσκουσιν ἄρα, γὰρ τί δηλοῖ ἡ ἑορτὴ αὕτη καὶ πόθεν προέρχεται τὸ ἔθιμον τῶν δώρων;

Ἐνταῦθα ἡ διάνοιά μου ἀδυνατεῖ νὰ ἐννοήσῃ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐπὶ τῆς τοῦ πλήθους. Ἀνοίγω παρένθεσιν εἰς τὴν κακὴν μου φαντασίαν ἐπ' ἐννοίᾳ τῆς ματαιότητός μου καὶ συνάπτω ὅλας τὰς ἀποδείξεις τῶν γνώσεών μου. (Οἱ πῶτοι Ρωμαῖοι διήρουν τὸ ἔτος εἰς δέκα μῆνας· τὴν διαίρεσιν ταύτην ἐποίησεν ὁ Νουμάς ὁ Πομπήλιος προσθέσας εἰς τοῦτο τὸν Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον· ὁ πῶτος ἔλαβε τὸ ὄνομά του ἐκ τοῦ Ἰανουῦ εἰς ὃν καθιερώθη. Ὅτε ἦνοιγε τὸ νέον ἔτος, περιέβαλλον τὴν ἑναρξίν του αἰσίοι οἰωνοὶ καὶ ἐκ τούτων προήλθεν ἡ συνήθεια τῶν ἀλληλεντεύξεων ἐν τοῖς γείτοσι, τῶν εὐχῶν τῆς εὐημερίας, καὶ τῶν δώρων. Τὰ νῦν εἰθισμένα ἦσαν παρὰ τοῖς Ρωμαίοις συμβολικά. Προσέφερον ἰσχάδας, φοίνικας, μελιγκηρίδας, σύμβολον τῶν « αἰσίων οἰωνῶν ὑφ' οὓς τὸ ἔτος ὄφειλε νὰ ἄρξῃται τὴν πορείαν αὐτοῦ » καὶ μικρὸν νόμισμα καλούμενον stips, ἕπερ προαιώνιζε τὸν πλοῦτον).

Ἐνταῦθα κλείω τὴν παρένθεσιν ἵνα ἀναλάβω τὴν ἄχαρι διήγησίν μου.

Τὸ μικρὸν (speech), (λογίδριον) ἕπερ ἀπευθύνω εἰς ἑμαυτὸν κατέστησέ με εὐθυμον καὶ πλείον τῶν ἄλλων, εὐχαριστημένον ἐξ ἑμοῦ καὶ μᾶλλον δυσηρησθημένον τῶν ἄλλων. Θὰ προαριστήσω καλῶς διὰ νὰ διασκεδάσω, ἀλλὰ ἡ θυρωρὸς ἐλησημόνησε τὸ γάλα μου κατὰ τὴν πρῶταν, καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ γλυκοῦ εἶναι κενόν! Ἄλλος εἰς τὴν θέσιν μου θὰ ἐστενοχωρεῖτο. Ἐγὼ ὅμως ἐπιδεικνύω τὴν μεγίστην ἀδιαφορίαν. Μένει μερὶς ἄρτου ξηρά, ἦν θραύσας διὰ τοῦ γρόνθου τρώγω νωχελῶς, ὡς ἄνθρωπος πολὺ ἀπώτερον τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀπαλῶν ἄρτων.

Ἐν τούτοις δὲν γινώσκω διατὶ αἱ ἰδέαι μου ἀμαυροῦνται ἀναλόγως τῶν δυσχεριῶν τῆς μασήσεως. Ἀνέγνων ποτὲ τὴν ἱστορίαν Ἄγγλου,

ἀπαγχονισθέντος, ἐπειδὴ τῷ προσέφερον τέιον ἄνευ σακχάρους· ὑπάρχουσι στιγμαὶ ἐν τῷ βίῳ, καθ' ἃς μᾶλλον οὐτιδανῆ ἢ ἀντιλογία λαμβάνει τὰς ἀναλογίας καταστροφῆς. Ἡ ἰδιοτροπία ἡμῶν ὁμοιάζει πρὸς διοπτῆρας θεάτρον, οἵτινες μακρὰν δεικνύουσι τὰ ἀντικείμενα μικρότερα ἢ ἐπηυξημένα.

Συνήθως ἡ σκηνογραφία ἢ πρὸς τοῦ παραθύρου μου παριστανόμενη μ' ἐκπλήττει. Ἡ ἄτακτος θέσις στεγῶν, ὧν αἱ κορυφαὶ περιπλέκονται, διασταυροῦνται, ἐπιτίθενται, καὶ ἐπὶ τῶν ὀπίσθων ὑψηλαὶ καπνοδόχοι ὀρθοῦσι τὰς ἐξοχάς τῶν, εἶναι κάτι ἔκτακτον. Χθὲς ἔτι εὔρον ἐπ' αὐτῶν Ἀλπικὴν θεᾶν καὶ ἀνέμενον τὴν πρῶτην νιφάδα διὰ νὰ ἴδω πάγου· σήμερον ὅμως παρατηρῶ μόνον κεράμους καὶ σωλῆνας θερμαστρῶν. Αἱ περιστραφαί, συντείνουσιν εἰς τὰς ἀγροίκους αὐταπάτας μου, μοὶ φαίνονται πλέον ὡς ἄθλια πτηνὰ ἐκλαθόντα τὰς στέγας δι' ὀρνιθοτροφείον. Ὁ καπνὸς ὑψούμενος κατὰ κροκίδας, ἀντὶ νὰ μοῦ ἐνθυμίση τὰς ἐκρήξεις τοῦ Βεζουβίου, μοὶ ἀνακαλεῖ τὰς μαγειρικὰς προπαρασκευὰς καὶ τὰ ἐπιτραπέζια ποτά. Τέλος τὸ σύρμα τοῦ τηλεγράφου, ἕπερ βλέπω μακρὰν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου πύργου Montmartre, μοὶ προξενεῖ τὴν ἐντύπωσιν ἀγενοῦς ἀγχόνης, ἧς οἱ βραχίονες τανύονται ὑπεράνω τῆς πόλεως.

Οὕτω, τρωθέντα ἐξ ὅλων ἃ συναντῶσι, τὰ βλέμματά μου καταδιβάζονται ἐπὶ τοῦ μεγάρου ἕπερ ἀντίκειται τῷ ὑπερφῶ μου.

Ἡ ἐπίδρασις τῆς πρῶτης τοῦ ἔτους καθίστατο προδήλως δρμηεῖα. Οἱ ὑπηρέται ἔχουσι ἦθος προσποιητόν, ἕπερ συμμορφοῦται τῇ ἐπιδράσει τῶν ληφθεισῶν ἢ ληφσομένων ἐπινομιῶν (δώρων). Βλέπω τὸν ἰδιοκτῆτην διαπερῶντα τὴν αὐλήν μετὰ πλείστης κατηφείας, ἦν προξενούσιν αἱ ὑπερβολικαὶ μεγαλοδωρία καὶ τοὺς πολυπληθεῖς ἐπισκέπτας, συνεχεῖς ἐντολοδόχους, οἵτινες κομίζουσιν ἄνθη, κυτῖα ἐκ ναστοχάρτου ἢ ἀθύρματα. Αἴφνης ἡ μεγάλη θύρα ἀνοίγεται· καινουργῆς ἄμαξα ἐλκομένη ὑπὸ εὐρώστων ἵππων, παρμένει εἰς τὰ παράθυρα· θὰ εἶναι ἐξ ἀπαντος τὰ προσφερόμενα παρὰ τοῦ συζύγου φιλοδωρήματα τῇ δεσποίνῃ τοῦ μεγάρου, διότι αὕτη ἔρχεται νὰ ἐρευνήσῃ τὴν νέαν πολυτελεῖ ἄμαξαν. Ἀναβαίνει αὐτὴν τάχιστα μετὰ μικρᾶς θυγατρὸς λαμπούσης ἐκ κοσμημάτων, πηλῶν, βελούδων καὶ πλήρους δώρων, ἕπερ αὕτη θὰ δια-

ναίμη ὡς ξένια. Ἡ θυρὶς τῆς ἀμάξης ἐπανακλείει, αἱ ὑελοθυρίδες ὑφούνται καὶ τὸ ὄχημα ἀπέρχεται.

Οὕτως, ὅλος ὁ κόσμος σήμερον ἀγαθὰς προσρήσεις ἀνταλλάσσει καὶ δῶρα· μόνος ἐγὼ οὐδὲν ἔχω οὔτε νὰ δώσω, οὔτε νὰ λάβω. Δυστυχῆς ἐρημίτης, δὲν γινώσκω ὑπαρξίν προσφιλή, ἦν νὰ δύναμαι νὰ εὐχηθῶ.

Ἄς ὑπάγωσι λοιπὸν αἱ εὐχαὶ μου τοῦ εὐτυχοῦς ἔτους νὰ ζητήσωσι πάντας τοὺς ἀγνώστους φίλους, ἐξαφανισθέντας ἐν τῷ πλήθει· τούτω, ἕπερ θορυβεῖ ὑπὸ τοὺς πόδας μου!

Πρὸς ὑμᾶς κατ' ἀρχάς, ὧ ἐρημίται τῶν πόλεων, πρὸς οὓς ὁ θάνατος καὶ ἡ πτωχεία παρέσχον μόνωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς τύρβης, ἐργάται μελαγχολικοὶ καταδεδικασμένοι νὰ ἐσθίητε ἐν τῇ σιωπῇ καὶ ἐγκαταλείψει τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον, καλοῦς ὁ Θεὸς ἔχει ἀπεστερημένους τῶν μεθυστικῶν ἀκρηδιῶν τῆς ἀγάπης ἢ τῆς φιλίας!

Πρὸς ὑμᾶς, ὧ ἐξόριστοι σκεπτικοί, οἵτινες διέρχεσθε τὸν βίον, τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἀστέρα τινὰ ἔχοντες, βαδίζοντες μετ' ἀδιαφορίας πρὸς τὰς ἀφθόλους συγκομιδὰς τῆς πραγματικότητος!

Καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὧ ἐντιμοὶ πατέρες, οἵτινες ἀγρυπνεῖτε διὰ τὴν διατροφήν τῆς οἰκογενείας· ἐνδεεῖς χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐργαζόμεναι παρὰ λίκνῳ· νεανίαι κεντούμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀνοῖξαι ἐν τῷ βίῳ στάδιον ἀρκούντως εὐρὸν δι' οὗ νὰ ἐπιτύχητε τὴν χεῖρα ἐκλεκτῆς δεσποινίδος· πρὸς ὑμᾶς ὅλους τοὺς γενναίους στρατιώτας τῆς ἐργασίας καὶ τῆς θυσίας!

Πρὸς ὑμᾶς τέλος, ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ τίτλος καὶ τὸ ὄνομά σας, οἵτινες ἀγαπάτε πᾶν τὸ ὠραῖον, οἵτινες ἔχετε οἶκτον δι' ὅ,τι πάσχει καὶ περιπατεῖτε ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ἡ συμβολικὴ παρθένος τοῦ Βυζαντίου, τὰς δύο χεῖρας ἠνεωγμένας πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἔχοντες!

... Αἴφνης διακόπτομαι ὑπὸ τῶν πάντοτε πολυαριθμοτέρων καὶ πλέον ἀνυψωμένων πτηνῶν. Παρατηρῶ περίξ μου... Ἡ θυρὶς περικυκλοῦται ὑπὸ στρουθίων, λαφυραγωγούντων τὰ ψυχία τοῦ ἄρτου, ἕπερ ἐν τῷ μετεώρῳ συλλογισμῷ μου σπεύρονται ἐπὶ τῆς στέγης.

Ἐνθ' ἐγὼ παρετήρουν ταῦτα, διαυγῆς διαπερᾶ ἀκτὶς τὴν ἀδημονοῦσαν ψυχὴν μου. Ἡμάρτανον πρὸ ὀλίγου, κατηγορῶν ἑμαυτοῦ

ὅτι δὲν ἔχω οὐδὲν νὰ δώσω· χάρις ἑμοὶ τὰ στρουθία τῆς συνικίας θὰ ἔχωσι τὰ ἑαυτῶν δῶρα.

II

Μεθυθρία. Κρούουσι τὴν θύραν· ἐνδεὴς κόρη εἰσερχομένη προσαγορεύει με διὰ τοῦ ὀνόματος μου· οὐδαμῶς ἀνεγνώρισα αὐτὴν ἐκ πρῶτης ὄψεως· ἀλλ' αὕτη με βλέπει, μειδιᾷ... "Α! εἶναι ἡ Παυλίνα!... Ἀλλά, ἀπὸ ἔτους σχεδὸν ἄφ' οὗ δὲν εἶδον αὐτὴν, ἡ Παυλίνα δὲν εἶναι πλέον ἡ αὐτή. Πέρυσιν ἦτο παιδίον, ἐφέτος εἶναι σχεδὸν νεάνις.

Ἡ Παυλίνα εἶναι ἰσχνή, ὠχρά, ἀθλίως ἐνδεδυμένη· ἀλλ' ἔχει πάντοτε τὸν αὐτὸν ὀφθαλμὸν λίαν ἠνεωγμένον καὶ βλέποντα ὀρθῶς πρὸ αὐτῆς, τὸ αὐτὸ στόμα, μειδιῶν ἐν ἐκάστη λέξει ὡς μειδιᾷ τις ἐξαυτούμενος τὴν φιλίαν ὑμῶν, τὴν αὐτὴν φωνὴν, ὀλίγον δειλὴν, φιλοφρονητικὴν ὅμως πάντοτε. Ἡ Παυλίνα δὲν εἶναι ποσῶς εὐμορφος· αὐτὴ μὲν ὑπολαμβάνει ἑαυτὴν δυσειδῆ ἀλλ' ἐγὼ εὐρίσκω αὐτὴν πάγκαλον.

"Ἴσως τοῦτο δὲν προέρχεται ἐξ αὐτῆς ἀλλ' ἐξ ἑμοῦ.

Ἡ Παυλίνα ἐμφανίζεται ἐν τῷ μέσῳ τῶν κρειττόνων ἀναμνήσεών μου.

Ἦτο ἡ ἑσπέρα δημοτικῆς ἑορτῆς. Αἱ φωταφίαι διέχεον τὰς πυρίνας ταινίας τῶν κατὰ μῆκος τῶν μνημείων μας· πλείστα σημαῖαι ἐκυμαίνοντο εἰς τοὺς ἀνέμους τῆς νυκτός· τὰ πυροτεχνήματα ἀναφλέγουσι τοὺς πυροπίδακας ἐκ τῶν φλογῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως. Αἴφνης εἰς τῶν ἀνεξηγήτων τρόμων, τῶν τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου πληττόντων καταλαμβάνει τὰς πιεζομένας τάξεις· κραυγάζουσι, καταπατοῦνται· οἱ ἀσθενέστεροι προσκόπτουσι καὶ ὁ παράφρων ὄχλος συνθλίβει τούτους ὑπὸ τοὺς σπασμωδικὸς πόδας του. Διαφυγῶν ὡς ἐκ θαύματος τὸν διαπληκτισμὸν, ἀπεμακρυνόμεν, ὅτε αἱ κραυγαὶ παιδίου σχεδὸν ἀπολλυμένου με ἐμποδίζουσιν. Ἐπανερχομαι εἰς τὸ ἀνθρώπινον τοῦτο χάος καὶ μετὰ ἀνηκούστους ἀγῶνας ἀποσύρω ἀπ' αὐτοῦ τὴν Παυλίαν ἐπὶ κινδύνῳ τῆς ζωῆς μου.

Παρήλθον δύο ἔτη· ἔκτοτε δὲν ἐπανεῖδον τὴν μικρὰν ἢ κατὰ μακρὰ διαλείμματα καὶ εἶχον σχεδὸν λησμονήσει αὐτὴν· ἀλλ' ἡ Παυλίνα ἔχει

τήν μνήμην αγαθῶν καρδιῶν· αὕτη ἔρχεται ἐν τῇ ἀνανεώσει τοῦ ἔτους, νὰ μοι προσφέρει τὰς εὐχὰς τῆς περὶ εὐτυχίας. Κομίζει μοι ἐν δοχείῳ ἄνθος ἴων ἠνθισμένον. Μόνη τὸ ἐφύτευσε καὶ τὸ ἐκαλλιέργησε. Ἀνήκει αὕτη ὀλοσχερῶς, διότι περιεβλήθη διὰ τῶν φροντίδων, τῆς θελήσεως καὶ ὑπομονῆς αὐτῆς. Τὸ λευκίον ἠνθισεν ἐν ἀκόμψῳ δοχείῳ, ἀλλ' ἡ Παυλίνα οὕσα ναστοχαρτοποιός, περισκέλυψεν αὐτὸ διὰ περιβλήματος ἐκ λαμπροῦ χαρτίου κοσμήσασα τοῦτο δι' ἀραβουργημάτων. Τὰ κοσμήματα ἠδύναντο νὰ εἶναι μεζζονος φιλοκαλίας ἀλλ' ἐν τούτοις ἐμφαίνεται ἐν αὐτοῖς ἡ ὑπερπονητικὴ προθυμία τῆς Παυλίνας.

Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο δῶρον, τὸ κόσμιον ἐρύθημα τῆς νεάνιδος καὶ τὸ ψέλλισμα προσρήσεως, διαλύουσιν, ὡς ἀκτὶς ἡλίου, τὴν περικαλύπτουσαν τὴν καρδίαν μου ὀμίχλην. Αἱ ιδέαι μου ἀπροσδοκῆτως μεθίστανται ἐκ τῶν πελιδνῶν χρωμάτων τῆς ἐσπέρας εἰς τὰ πλεονροδόχρα χρώματα τῆς αὐγῆς. Προτρέπω τὴν Παυλίαν νὰ καθίσῃ καὶ ἐπερωτῶ αὐτὴν περιχαρῶς.

Ἡ μικρὰ ἀποκρίνεται κατ' ἀρχὰς μονολεκτικῶς ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ τὰ πρόσωπα μεταβάλλονται, καὶ ἐγὼ διακόπτω διὰ συντόμων ἐπιφωνημάτων τὰς μακρὰς αὐτῆς ἀφηγήσεις. Τὸ δυστυχὲς παιδίον διάγει βίον δυσχερῆ. Ὁρφανὴ ἀπὸ πολλοῦ, ὑπελείφθη, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, εἰς βάρος γραΐας μάμμης, ἣτις ἀνέθρεψεν αὐτὰ ἐν δυστυχίᾳ ὡς συνήθιζε νὰ τὸ λέγῃ. Ἐν τούτοις ἡ Παυλίνα βοηθεῖ αὐτὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ναστοχαρτῶν· ἡ μικρὰ ἀδελφὴ Πιερίνη ἄρχεται τῆς ραπτικῆς καὶ ὁ Ἐρρίκος εἶναι μαθητευόμενος εἰς τυπογραφεῖον. Τὸ πᾶν θὰ εἶχε καλῶς ἄνευ τῶν ἀπωλειῶν καὶ τῶν ἀπραξιῶν, ἄνευ τῶν ἐνδυμάτων ἄπερ φθείρονται, ἄνευ τῶν ἀξαναομένων ἐπιθυμιῶν, ἄνευ τοῦ χειμῶνος τοῦ ὑποχρεῶντος ν' ἀγοράζωσι τὸν ἥλιον αὐτοῦ.

Ἡ Παυλίνα παραπονεῖται ὅτι τὸ ἀλλειμματικὸν διαρκεῖ ὀλίγιστον καὶ τὰ ξύλα τιμῶνται ἀντὶ πολλοῦ. Ἡ ἐστία τοῦ δωματίου αὐτῶν εἶναι τόσο μεγάλη ὥστε δέσμη ξύλων παράγει τὸ ἀποτέλεσμα ἀπλοῦ πυρείου, εἶναι δὲ τόσο ἐγγὺς τῆς στέγης ὥστε ὁ ἀνεμος φέρει τὴν βροχὴν ἐν αὐτῇ κατὰ τὸν χειμῶνα. Πλησίον τῆς ἐστίας ἀκόμη αἰσθάνονται φύχος ὑπέρμετρον, ὅθεν

ἠναγκάσθησαν νὰ μὴ τὴν ἀνάπτωσι πλέον. Ἐκτοτε περιωρίσθησαν ἀπλῶς εἰς πύραυλον, ἐφ' οὗ ψήνεται τὸ φαγητόν. Ἡ μάμμη συνώμιλησε μετὰ τοῦ μεταπράτου τοῦ ἰσογαίου ἵνα ἀγοράσῃ θερμάστραν, ἀλλ' οὗτος ἠθέλησε δι' αὐτὴν ἑπτὰ δραχμὰς καὶ αἱ περιστάσεις εἶναι λίαν χαλεπαὶ διὰ παρομοίαν δαπάνην· ἡ οἰκογένεια ἐπομένως ἐγκαρτερεῖ εἰς τὸ φύχος δι' οἰκονομίαν.

Καθ' ὅσον ἡ Παυλίνα ὀμιλεῖ αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἐξερχόμενον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἐκ τῆς περιλύτου ἀθυμίας. Αἱ πρῶται ἀποκαλύψεις τῆς μικρᾶς ναστοχαρτοποιοῦ ἐγέννησαν ἐν ἐμοὶ ἐπιθυμίαν, γενομένην μετ' οὐ πολὺ ἀπόφασιν. Ἐπερωτῶ αὐτὴν διὰ τὰς ἐργασίας τῆς ἡμέρας καὶ μοι γνωστοποιεῖ ὅτι ἐγκαταλείπουσά με ὄφειλε νὰ ἐπισκεφθῇ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς καὶ τῆς μάμμης αὐτῆς τοὺς διάφορους ἐργοδότης, εἰς οὓς ὄφειλον τὰς ἐαυτῶν ἐργασίας.

Τὸ σχέδιόν μου πάραυτα ἀπεφασίσθη. Προαγγέλλω τῇ μικρᾷ ὅτι θὰ μεταβῶ ἵνα ἴδω αὐτὴν κατὰ τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν προπέμψω εὐχαριστῶν αὐτὴν ἐκ νέου.

Τὸ λευκίον ἔθηκα ἐπὶ τοῦ ἠνεωγμένου παρθύρου, ἐν ᾧ ἀκτὶς ἡλίου εὐχεται αὐτῷ τὸ ὡς εὖ παρέστη, τὰ πτηνὰ κελαδοῦσι πέριξ, ὁ ὄριζων εἶναι καθαρὸς καὶ ἡ ἡμέρα, ἣτις ἀνεφαίνετο σκυθρωπὴ, ἦδη ἀπεκατέστη λαμπρά. Διατρέχω τὸ δωμάτιόν μου ἄδων, ἐνδύομαι μετὰ σπουδῆς καὶ ἐξέρχομαι.

Τὰ πάντα εἶναι συμπεφωνημένα μετὰ τοῦ γείτονος τεχνίτου τῶν καπνοδόχων· ἐπισκευάζει τὴν παλαιὰν θερμάστραν, ἣν εἶχον ἀντικαταστήσει καὶ μοι λέγει ὅτι θὰ ἀποδώσῃ αὐτὴν καινουργῆ. Τὴν πέμπτην ὥραν ὀφείλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν διὰ νὰ συναρμόσωμεν αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς μάμμης τῆς Παυλίνας.

Τὰ πάντα καλῶς ἀπέβησαν. Μεθονύκτιον. Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν, ἡμῖν ἐν τῇ σικίᾳ τῆς γραΐας ναστοχαρτοποιοῦ εἰσέτι ἀπούσης. Ὁ Ἰωσήφ ἔστησε τὴν θερμάστραν ἐν ᾧ ἐγὼ διεκόσμου τὴν μεγάλην θερμάστραν διὰ δωδεκάδος ξηρῶν ξύλων ληφθέντων ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἀποταμιεύματος διὰ τὸν χειμῶνα. Ὁ ἀναπληρώσω αὐτὰ, περιπατῶν ἡ κατακλιόμενος ταχύτερον. Εἰς ἕκαστον ἀντηχοῦν ἐν τῇ

κλίμακι βῆμα πάλαι ἢ καρδία μου· φοβοῦμαι μὴ διακόψωσι τὰς προπαρασκευάς μου καὶ παραμορφώσωσιν οὕτω τὴν προετοιμαζομένην ἐκπλήξιν.

Ἄλλ' οὐχί· ἴδου τὰ πάντα ἐν τάξει. Ἡ θερμάστρα ἀνημμένη βομβεῖ ἠδέως, ὁ μικρὸς λύχνος φέγγει ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἡ λυχνία ἔλαβε θέσιν ἐπὶ τῆς σκευοθήκης· ὁ θερμαστροδιορθωτὴς ἀπῆλθεν. Ἦδη ὁ φόβος μου μετεβλήθη εἰς ἀνυπομονησίαν ἐπειδὴ δὲν βλέπω τινα ἀφικνούμενον. Τέλος ἀκούω τὴν φωνὴν τῶν παιδιῶν. Ἰδὸν ταῦτα ὠθοῦσι τὴν θύραν καὶ ἐφορμῶσιν... Ἄλλὰ πάντα ἴστανται μετὰ κραυγῶν ἐκπλήξεως.

Ἐνώπιον τοῦ λύχνου, τῆς θερμάστρας καὶ τοῦ ἰσταμένου ὡς ἀγύρτου ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων θεαμάτων ἐπισκέπτου, ὀπισθοχωροῦσι σχεδὸν πεφοβισμένα. Ἡ Παυλίνα πρωτίστως ἠννόησεν· ἡ ἀφιξίς τῆς μάμμης, βραδέως ἀνερχομένης, τὴν ἐξήγησιν συμπληροῖ. Συγκίνησις, παραφορὰ χαρᾶς, εὐχαριστήσεις.

Ἄλλ' αἱ ἐκπλήξεις εἰσὶν ἀτελεύτητοι. Ἡ νεωτέρα ἀδελφὴ ἀνοίγει τὸν κλίβανον καὶ ἀνακαλύπτει κάστανα, ἅτινα ἦσαν τελείως ἐψημένα. Ἡ μάμμη ἐκτείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὰς φυάλας μηλίτου οἴνου, αἱ ὁποῖαι κοσμοῦσι τὴν σκευοθήκην, ἐγὼ δὲ ἀνασπῶ ἐκ τοῦ καλάθου ὃν ἐκάλυφα, γλώσσαν βωδινὴν, μερίδα βουτύρου καὶ νωποὺς ἄρτους.

Ἦδη ἡ ἐκπλήξις μεταβάλλεται εἰς θάμβος. Ἡ πτωχὴ οἰκογένεια οὐδέποτε ἔχει παρευρεθῆ εἰς παρόμοιον συμπόσιον. Στρώνουσι τὴν τράπεζαν, παρακάθηται, τρώγουσι· εἶναι τελεία ἑορτὴ δι' ὅλους καὶ ἕκαστος συνεισφέρει τὸ μέρος του· ἐγὼ ἐκόμισα τὸ δεῖπνον, ἡ ναστοχαρτοποιὸς καὶ τὰ τέκνα τῆς παρέχουσι τὴν θυμηδίαν.

Ὅποιοι καγχασμοὶ ἄνευ αἰτίας· ὁποῖα σύγχις ἐρωτήσεων μὴ περιμενουσῶν ποσῶς τὰς ἀποκρίσεις, ἀποκρίσεων μὴ ἀρμοζουσῶν οὐδεμιᾷ ἐρωτήσεσι. Καὶ αὕτη ἡ γραῖα μετέχει τῆς τρελλῆς εὐθυμίας τῶν παιδιῶν, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθουν νὰ ἐκπλήττωμαι διὰ τὴν εὐκολίαν μεθ' ἧς ὁ πτωχὸς ἐλησμόνει τὴν δυστυχίαν του.

Συνειθισμένος νὰ ζῇ ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος, δράττεται τῆς ἠδονῆς ἅμα αὕτη παρουσιάζεται. Ὁ πλούσιος κεκορημένος ἐκ τῆς ἕξεως ὑποπίπτει εἰς τὴν ἐπιθυμίαν δυσχερέστερον. Πρέπει

ὁ χρόνος καὶ αἱ τοῦ βίου ἀνέσεις νὰ συναινέσωσι νὰ γείνη εὐτυχίης.

Ἡ ἐσπερὶς παρήλθεν ὡς στιγμὴ. Ἡ γραῖα μοὶ διηγήθη τὸν βίον τῆς ὅτε μὲν μειδιῶσα, ὅτε δὲ ἀπομάσσουσα δάκρυ. Ἡ Πιερρίνη ἔφαλλεν ἄσμα ἀρχαῖον μετὰ τὴν φαιδρὰν καὶ παιδικὴν φωνὴν τῆς. Ὁ Ἐρρίκος κρατῶν σημειώσεις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς, μὰς εἶπε πᾶν ὅτι περὶ αὐτῶν ἐγίνωσκε. Τέλος ἔπρεπε ν' ἀπέλθω, ὅχι ἄνευ νέων εὐχαριστήσεων ἐκ μέρους τῆς εὐτυχοῦς οἰκογενείας.

Ἐπανέρχομαι μετὰ ταχεὰ βήματα, ἀπολαύων πλήρει καρδία τὰς ἀγνάς ἀναμνήσεις τῆς ἐσπερίδος ταύτης. Ὑπῆρξε δι' ἐμὲ μεγάλη παραμυθία καὶ διδαχὴ. Ἦδη τὰ ἔτη ἄς ἀνανεοῦνται· Γινώσκω ὅτι οὐδεὶς εἶναι τόσο δυστυχὴς, ὥστε νὰ μὴ δύναται οὔτε ν' ἀποδέχεται τι οὔτε νὰ δίδῃ τι. Εἰσερχόμενος οἴκαδὲ συνήντησα τὴν καινουργῆ ἄμαξαν τῆς μυριοπλοῦτου γείτονος μου. Αὕτη, ἐπανερχομένη ἐπίσης ἐξ ἐσπερίδος, ὑπερεπήδησε τὸ ὑπόβαθρον μεθ' ὑπερβολικῆς προθυμίας καὶ ἠκούσθη τονθορίζουσα: « τέλος ».

Ἐγὼ δὲ τὴν οἰκογένειαν τῆς Παυλίνας ἐγκαταλείπων εἶχον εἰπῆ ἠδὴ!

ΑΠΟΔΗΜΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

ΚΑΙ

Ο ΧΡΟΝΟΣ

Πάντες οἱ ἄνθρωποι καταρρίπτονται εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ζωῆς ὡς εἰς περίβολον μεγάλῃς τινος καὶ ζοφερᾶς φυλακῆς, ἐν ᾗ διαβιοῦντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον μακρόν, τρώγουσιν ἐμοῦ τὸν ἄρτον τῶν θλίψεων, στενοχωριῶν καὶ πειρασμῶν καὶ πίνουσιν ὄμοῦ τὸ ποτήριον τῶν πικριῶν· πέριξ τῶν πεφυλακισμένων τούτων, θλίψεις ἀναρίθμητοι περιπέτονται ὡς νυκτόνομα πτηνὰ, προσβάλλουσιν ἄλλοτε τὰ σώματα καὶ ἄλλοτε τὴν καρδίαν αὐτῶν, σπαράσσουσι, καταμελίζουν καὶ κατατρώγουσιν ἀμφοτέρα. Ὁ ἥλιος μάρτυς παλαιὸς τῶν συμφορῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν γενεᾷ πώποτε καμμίαν ἡμέραν ἀδάκρυτον καὶ ἀστένακτον· καὶ γῆ καὶ θάλασσα καὶ ὕλη καὶ ψυχὴ γίνονται ἐργαστήριον παικίλων δυστυχημάτων, ὡς ἄλλος κρατῆρ τοῦ Βεζουβίου ἔξεργον πανταχοῦ μύδρους καὶ φλόγας καὶ πυρίνους ρύακας μυρίων κακῶν. Κλαίει ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἐξέλθῃ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ

μαντευόμενος τρόπον τινα τὰ κακά, ὅσα ἀναμένουσιν αὐτὸν ἐν τῇ κόσμῳ κλαίει καὶ μετὰ ταῦτα πολλάκις καὶ ἐφ' ὅσον ἀναπνέει, βαθεῖς ἐκπνέει ἀναστεναγμούς, διότι ὅσῳ μακρότερον ὑπάγει προχωρῶν εἰς τὴν ζωὴν, τόσῳ χαλεπότερον αἰσθάνεται τὸ βῆρος τῶν θλίψεων· θλίψεις καὶ πικρίας δοκ-μάζει καὶ ὁ πατήρ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἰδίας οἰκογενείας καὶ ἡ σύζυγος εἰς τοῦ συμβίου καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς τὰς ἀγκάλας καὶ ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τὸν ἀδαμάντινον στέφανον τῶν φροντίδων καὶ ὁ στρατιώτης εἰς τὸ πεδίον τῶν κινδύνων καὶ ὁ σοφὸς εἰς τὴν πολυπόνον κτῆσιν τῶν γνώσεων καὶ μελετῶν αὐτοῦ καὶ ὁ ἔμπορος εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἔμπορευμάτων του καὶ ὁ τεχνίτης καὶ γεωργός, οἱ ποτιζόντες δι' ἰδρώτων καὶ δακρύων τὸ ἔδαφος τῆς γῆς. Ἡ κατάστασις αὕτη πολλάκις πακατείνεται ἐπὶ 60 καὶ 70 ἔτη καὶ ἀποτελεῖ τὸν ἀνθρώπινον βίον εἰς τὸν ὁποῖον ὡς νῆμα, δι' οὗ ἐξυφίνεται οὗτος, χρησιμεύει ὁ χρόνος.

Ἄλλ' ἐν τῇ βίῳ τούτῳ, οἷαν σημασίαν ἔχει διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν ἔτος, τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν ἔχει ἐν μόνον δευτερόλεπτον δι' ἄλλας ἐπίσης ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ ὑπάρξεις, ὧν ἡ τῆς ζωῆς διάρκειά δὲν παρατείνεται πέραν τοῦ ἐνὸς λεπτοῦ καὶ! διὰ τὴν ἀναρτήμην πλῆθύν τῶν ὑδροδιαίων μικροσκοπικῶν ζωῶν, αἵτινα ἐντὸς σταγόνας ὕδατος βλέπομεν διὰ τοῦ μικροσκοπίου νὰ γεννῶνται, νὰ γεννῶσι καὶ νὰ θνήσκωσιν ἐντὸς λεπτοῦ ἢ καὶ ὀλιγότερον τοῦ λεπτοῦ, τὸ ἐν δευτερόλεπτον ἔχει τὴν αὐτὴν ἀξίαν, ἣν ἔχει τὸ ἐν ἔτος δι' ἐξηκονταετὴ ἄνθρωπον καὶ ἂν τινα τῶν μικροσκοπικῶν τούτων ζωῶν φθάσωσιν εἰς τὴν προβλεπτικὴν ἡλικίαν τῶν 2 λεπτοῦ, τότε κατατῆγονται εἰς ἑσχατον καὶ λυγρὸν γῆρας, ὡς οἱ σπάνιοι παρ' ἡμῶν ἑσχατόγηροι, οἱ ἐν μέσῳ τῶν ἑρεπίων τῶν συγχρόνων των διατηρούμενοι.

Καὶ ὁμοῦ ἐὰν λάθωμεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ χρόνος εἶναι μέρες τῆς αἰωνιότητος, ἢ δὲ αἰωνιότης εἶναι ἀκίνητος, τότε καὶ τὰ 100 ἀνθρώπινα ἔτη εἶναι βραχύτερα τοῦ ἐνὸς λεπτοῦ, ἔπερ ἀποτελεῖ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τῶν ὑδροδιαίων ζωῶν, τότε καὶ αἱ ἐποχαὶ τὰς ὁποίας θεωροῦμεν ἀπωτάτας οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ἐνεστώς. Λάβετε μίαν τὴν μάλλον ἀφ' ἡμῶν ἀπομεικρυσμένων ἐποχῶν καὶ μίαν τῶν μάλλον μικρῶν ὑποδιαίρεσεων τοῦ χρόνου, τὸ λεπτόν, καὶ ὑπολογίζοντες θέλετε πεισθῆ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὰς ἐποχὰς τόσῳ μεμακρυσμένας ὅσῳ γενικῶς θεωροῦνται. Ἀπὸ τῆς Δημιουργίας τοῦ Κόσμου π. χ. κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν παρήλθον 7,412 ἔτη, ἧτοι μὲν τὴν τέσσαρα δισεκατομμύρια λεπτῶν, ἐξίσταται δὲ τις μανθάνων, ὅτι τοσοῦτον ὀλίγα λεπτὰ χωρίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, ἀπορεῖ τις βεβαιούμενος, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ χωρίζεται ἡμᾶς ἡ ζωὴ 106 μόνον ἐβδομηκοντούτιδων ἀνθρώπων, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μόνον 27, καὶ τοῦτο ὀνομάζεται ἀρχαιότης!!

Ἐκ τῆς τοιαύτης λοιπὸν φύσεως καὶ θεωρίας τοῦ χρόνου προήλθεν ὁ ἐξ ἀντιθέσεως ἐκείνος περὶ αὐτοῦ ὀρισμός, ὅτι « χρόνος ἐστὶν εἰκὼν κινήτης τῆς ἀκινήτου αἰωνιότητος » ἢ τὰ ὡς ἀνίγναιτα ἐκεῖνα καὶ ἐλεγεῖα

φερόμενα, τὰ ἑποῖα ἔχουσι τὴν ἔμφασιν τοῦ παραδόξου, « τί μικρότερον ἅμα καὶ μέγιστον· τί ταχύτατον ἅμα καὶ βραχύτερον; » « ἐνθάδε κείται δεκαεπταετής, νέος, ὅστις ἐξῆσεν ἐπέκεινα αἰῶνος », « ἐνθάδε κείται ἐβδομηκοντούτης γέρον, ὅς μόνον ἐπὶ τὰ ἐξῆσεν ἔτη »· καὶ ταῦτα διότι ὁ χρόνος ἀποκτᾷ τὴν ἀξίαν ἢ σημασίαν αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν πράξεων τῶν ἀνθρώπων. Καὶ πράγματι· εἰς ἐνιαυτὸς ἐνὸς Πυθαγόρου, ἐνὸς Σωκράτους, ἐνὸς Πλάτωνος, ἐνὸς Ἀριστοτέλους, ἐνὸς Περικλέους, ἢ μίαν ἡμέραν ἐνὸς Μιλτιάδου, ἐνὸς Θεμιστοκλέους, ἐνὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἶναι μία ἑκατονταετηρίς, καὶ τί λέγω; πλέον ἑκατονταετηρίδος· εἶναι αὐτὴ ἡ αἰωνιότης· τὸν αὐτὸν δὲ ἢ ἑκατονταετηρίδος διὰ τοὺς Σαρδαναπάλους πάσης ἐποχῆς εἶναι μία ἡμέρα, μία στιγμή. Ὡστε ἡ ἀξία ἢ ἀπαξία τοῦ χρόνου ἐξήρηται ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς χρήσεως, ἣν ποιεῖται αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δύναται καὶ νὰ καταδαπανᾷ αὐτὸν ἀσκόπως ἢ πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δύναται ἂν θέλῃ νὰ χρησιμοποίησιν αὐτὸν ἐργαζόμενος τὴν ἀρετὴν καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μάλιστα ὅταν ἔχη ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὁ μὲν χρόνος οὐχὶ πάντοτε εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, ὁ δὲ βίος βραχὺς· ἐκάστη στιγμή ἀπειλεῖ νὰ παρασύρῃ ἡμᾶς εἰς τὴν αἰωνιότητα. Πόσοι γέροντες δὲν ἔθαψαν τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς θυγατέρας τῶν τέκνων των; πόσοι δὲ νέοι εἶδον μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους καὶ τῆς ἡμέρας, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ τὸ τέλος αὐτῶν; Ἐδῆσας, ἔπερ πατοῦμεν καὶ ἐφ' οὗ κοιμώμεθα μετὰ τοσαύτης ἀταραξίας τί ἄλλο εἶναι, εἰμὴ παμμέγιστον κοιμητήριον, εἰς ὃ οἱ νέοι ὠθοῦσι τοὺς γέροντας καὶ οἱ γέροντες τοὺς νέους καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ὁ θάνατος θίπτει τοὺς πάντας; Τὰ κύματα τῆς κίνησης, τὰ ὁποῖα τὰ βήματα ἡμῶν διεγείρουσι καὶ τὰ ὁποῖα ὁ ἀνεμος στροβιλίζει ἐκάστοτε περὶ ἡμᾶς τί ἄλλο εἶναι, ἢ ἡ κόνις τῶν παρελθουσῶν γενεῶν;

Οὕτω βραχὺς καὶ ἀθέβαιος ὁ βίος ἡμῶν παρασύρεται ὑπὸ τοῦ χρόνου, ὅστις τρέχει ταχέως ὡς ἀστραπὴ διασχίζουσα τὰ νέφη· τὸ ἔτος ἐλαύνει τὸ ἔτος, ἢ ἡμέρα δώκει τὴν ἡμέραν, ἢ ὥρα ἀπωθεῖ τὴν ὥραν, στιγμή χρόνου δίδεται ἡμῖν καὶ στιγμή χρόνου ἀφαιρεῖται· « ρεῖ ὁ χρόνος καὶ οὐκ ἐκδέχεται τὸν βραδύνοντα, ἐπείγουσαι αἱ ἡμέραι τὸν ὀκνηρὸν παρατρέχουσαι » ἔλεγεν ὁ οἰκουμηνικός τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλος, ὁ Βασίλειος, διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἀρχαῖοι εἰκόνιζον τὸν χρόνον ὡς ἄνθρωπον βαίνοντα ἐπὶ τῶν ὀνύχων καὶ κρατοῦντα ἐν χειρὶ κοπτερόν ξίφος, ἔχοντα τοὺς μὲν πλοκάμους τῆς κεφαλῆς ἐρριμένους εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὸ δὲ ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς φαλακρόν, θέλοντες οὕτω νὰ παραστήσωσιν οὐ μόνον τὴν ταχύτητα τοῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνεπίστροφον αὐτοῦ· ὅταν δηλαδὴ ἀφήσῃ τις αὐτὸν νὰ διαφύγῃ, δὲν δύναται πλέον νὰ τὸν συλλάβῃ τρέχων ἐξέπισθεν αὐτοῦ, διότι ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐστὶν φαλακρὰ ἐκ τῶν ὀπισθεν.

Καὶ ὁμοῦ πόσοι τῶν ἀνθρώπων ἀφίνοσι νὰ διαφύγῃ ὁ χρόνος ἀχρησιμοποίητος μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει, ὅτι καὶ ἂν ἐτι μακρότατος ἀποδῇ ὁ ἡμέτερος βίος πάλιν ἐλάχιστον μόνον μέρος αὐτοῦ καταναλίσκεται

προσηκόντως; Ἄς ἀναλύσωμεν τὴν ἐξηκονταετὴ ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου καλῶς κατεσκευασμένου, εὐρύστου, φιλοπόνου καὶ θέλωμεν πεισθῆ, ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ βίου του δαπανᾶται ἐπὶ ματαίῳ.

Πρωτίστως ἀφαιρούμεν τὰ 7 πρῶτα ἔτη τῆς παιδικῆς τοῦ ἡλικίας καθ' ἃ ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐγκύψῃ εἰς ἐπιωφελεῖς ἢ βιομηχανικὰς ἐργασίας, μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην ἐκ τῶν 60 ἐτῶν, ὑπολείπονται εἰς χρησιμοποίησιν 53. Ὑπολογίζοντες 8 ὥραν ὕπνον καθ' ἑκάστην ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀφαιρέσωμεν ἔτερα 17 ἔτη καὶ 8 μῆνας, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ διάστημα τῶν 53 ἐτῶν διέρχεται τις εἰς τὴν κλινὴν ἐξηπλωμένος, κοιμώμενος καὶ ὄνειρώττων. Καταμετροῦντες ἔπειτα τὸν χρόνον, ὃν δαπανᾷ τις ἐνδύόμενος, ἐκδύόμενος, καλλωπιζόμενος, ξυριζόμενος, τρεφόμενος, διασκεδάζων εἰς θέατρα καὶ ἐσπερίδας, περιπατῶν, ταξειδεύων καὶ ἀργολογῶν ἀναγκαζόμεθα ν' ἀφαιρέσωμεν ἔτερα 15 ἔτη κατ' ἐλάχιστον ἔρον· ἐὰν δὲ κατὰ μέσον ἔρον δεχθῶμεν, ὅτι αἱ ἀσθένειαι, αἵτινες ἰδίως κατὰ τὴν προβλεπτικὴν ἡλικίαν εἰσὶ συχνότεραι καὶ διαρκέστεραι ἀπαιτοῦσι δαπάνην δύο τοῦλάχιστον ὥρων καθ' ἑκάστην, ὀφείλομεν κατὰ τὸ διάστημα τῶν 53 ἐτῶν νὰ ἐκπέσωμεν, ἔτερα 4 ἔτη καὶ 5 μῆνας.

Ἐκ τῶν 60 λοιπῶν ἐτῶν ὁ ἄνθρωπος, ὃν ὑπεθέσωμεν εὐρωστον καὶ φιλεργὸν καταναλίσει τὰ 44 ἔτη κοιμώμενος, ἐνδύόμενος, τρώγων, ἀσθενῶν, ὀμιλῶν, περιπατῶν κτλ. δὲν ὑπολείπονται δ' αὐτῷ εἰμὴ ὡς ἐγγιστα 16 ἔτη καθ' ἃ δύναται ν' ἀσχοληθῆ χρησιμοποιοῦν τὸν χρόνον. Καὶ ὁμοῦ ἂν θέλῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τὸ τοσοῦτον βραχὺ τῆς ἐνεργητικῆς αὐτοῦ ζωῆς διάστημα δύναται νὰ κατορθώσῃ τεράστια καὶ νὰ ἐπιλύσῃ διάφορα τοῦ βίου καὶ τῆς φύσεως μυστήρια, ἀρκεῖ νὰ ἢ θικ ο ποι ῆ σ η τ ὸ ν χ ρ ὸ ν ο ν , ἔπερ δηλοῖ νὰ ἐπιωφεληθῇ καὶ ἐκμεταλλευθῇ τὸν χρόνον δέοντως· ἢ θικ ο ποι εἶ ν τ ὸ ν χ ρ ὸ ν ο ν σημαίνει νὰ διαιρέσῃ τις τὸν φυσικῶς καὶ ἠθικῶς ἀδιαίρετον χρόνον ὀρθῶς καὶ καταλλήλως μεταξὺ τῶν διαφόρων βιωτικῶν περιστάσεων καὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, οὕτως ὥστε καὶ τὰ διάφορα κωλύματα, αἵτινα εἰς τὸν ροῦν τοῦ βίου συναντᾷ νὰ ὑπερπηδᾷ καὶ νὰ μὴ ἀφίνῃ οὐδεμίαν στιγμήν τοῦ παρόντος ἀχρησιμοποίητον κληροδοτῶν εἰς τὸ παρελθὸν ἴχνη ἐργασίας καὶ ἀρετῆς· ἄλλως ὀλιγορῶν καὶ ἀναβάλλων τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ χρόνου παρασκευάζει ἑαυτῷ τὴν ὀλεθρίαν τύχην τοῦ Ἀρχία.

Ὁ Ἀρχίας ἦτο τύραννος τῶν Θηβῶν καθ' οὗ συνώμοσαν τινες, ἵνα τὸν δολοφονήσωσι· τὴν κατ' αὐτοῦ συνωμοσίαν ἐμαθε κατὰ τύχην εἰς τῶν φίλων του ἐν Ἀθήναις καὶ παρευθὺς πέμπει τῷ Ἀρχίᾳ δι' ὑπηρετοῦ ἐπιστολὴν παραγγέλλας τῷ κομιστῇ ὅπως καὶ προφορικῶς συστήσῃ τῷ Ἀρχίᾳ, ἵνα ἀναγνώσῃ ταύτην ἀμέσως· ὁ ὑπηρετῆς ἐλθὼν εἰς Θήβας εὔρε τὸν Ἀρχίαν εἰς τὴν τράπεζαν συνδειπνοῦντα καὶ συνδιασκεδάζοντα ἀμερίμως μετὰ τῶν φίλων του· ἐγχερίζεται αὐτῷ ἢ ἐπιστολή, ἀλλ' ὁ Ἀρχίας παρέρριψε ταύτην ὡς ἦτο ἐσφραγισμένη· τοῖμα ὁ ὑπηρετῆς, καθ' ἣν εἶχεν ἐντολήν, νὰ συστήσῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς

ὡς περιέχουσαν σπουδαίον τι, ἀλλ' ὁ Ἀρχίας βεβαρυμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν καρδίαν ἐκ τῆς κραιπάλης καὶ μέθης ἀπαντᾷ εἰς τὸν ὑπηρετῆν « λοιπόν, ἔς αὐριον τὰ σπουδαῖα »· ἀλλ' ἡ αὐριον δὲν εὔρε τὸν ἄφρονα Ἀρχίαν ἐν τοῖς ζῶσι· διότι εἰσορμήσαντες οἱ συνωμοταὶ καὶ καταλαβόντες αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους του ἀφυλάκτους καὶ ἀνικάνους εἰς ὑπεράσπισιν κατέσφαξαν αὐτούς.

Καὶ ἐνῶ πάντες οἱ σοφοὶ παραγγέλλουσιν ἐκ συμφύτου τὸ « χρόνου φείδου », ἐν τούτοις ὑπ' ὀλιγίστων φυλάττεται τὸ παράγγελμα· ἔθεν δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι ὁ Σενέκας ἔλεγε περὶ τῆς συγχρόνου αὐτῷ γενεᾶς « Μέρος μὲν τοῦ βίου ἡμῶν δαπανῶμεν μὴ πράττοντες τὸ ἀγαθόν, ἔτερον δὲ μέρος οὐδὲν πράττοντες καὶ τὸ ἅλον σχεδόν, πράττοντες τὰ μὴ προσήκοντα ».

K. I. ΠΑΓΩΝΗΣ

“ Ο ΑΕΤΙΔΕΥΣ ”

“ L' Angleterre prit l' Aigle et l' Autriche l' Aiglon ”

V. H.

ΕΓΓΡΗΣΚΟΜΕΘΑ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1811. Τὴν πρωτὴν τῆς 21 Μαρτίου, ὁ λαὸς τῆς ἀθανάτου πόλεως τῶν Παρισίων εὐρίσκειτο ἐν προφανεῖ συγκινήσει, οἶονεῖ ἐν μετῴρῳ, ἐνῶ ἡ ὀρειχάλκινος βροντὴ τοῦ τηλεβόλου ἀνήγγελλε τὸν τοκετὸν τῆς σεπτῆς ἀνάσσης. Ὁρμητικὴ καὶ ἀσφυκτικῶσα ἀνθρωπομάζα συνωθουμένη περὶ τὸν Κεραμεικὸν ἠρίθμει ἐναγωνίως τὰς βολὰς, ἀφίνουσα κραυγὴν χαρᾶς νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τοῦ παλλομένου στήθους τῆς, χαρᾶς προσεγγιζούσης φρενίτιδα, ὅτε ἡ εἰκοστὴ δευτέρα βολὴ τοῦ βροντοφώνου γίγαντος τῶν Ἀπομάχων, διεσάλλουσι εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν γεραιὴν Εὐρώπην, οἱ δὲ δαφνηστεφῆς τῆς χυῖες Καῖσαρ, ὁ δαρυκτικῶρ τῆς γῆς Κόρσις ἀπέκτα διάδοχον.... τὸν « Βασίλεα τῆς Ρώμης ». Ἡ ἀνατολή τοῦ φερέλπιδος τούτου ἀστέρος, εὐφροσύνης ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τῶν ἀπηυδηκότων λαῶν, καὶ ἡ πρώτη ἀκτίς ἀνεπτέρωσε τὰς περὶ εἰρήνης ἐλπίδας των.

Τέσσαρες ἔκτοτε παρήλθον ἐνιαυτοί, τοῦ μὲν πατρὸς διελαύνοντος νικηφόρως ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Εὐρώπην, τοῦ δὲ νεαροῦ πρίγκηπος αὐξανομένου καὶ διάγοντος τὸν συνήθη στερεότυπον βίον τῶν μελλόντων σκηπτούχων. Ἡ

μέχρι τούδε όμως πτερωτή θεά, έπαυσε να στέφει το μέταλον του κατακτητού. Είς το Waterloo, δ' αήττητος Αετός έλαβε το ύστατον και κείριον πλήγμα. Ο νικητής του Austerlitz καθηλώθη υπό τής υπούλου 'Αλβιδώνος ως νέος « Προμηθεύς δεσμώτης », επί τινος απορρώγος του 'Ατλαντικού, ο δέ 'Αετιδέας, έστερημένος πλέον τής πατρικής αιγίδος, ανηράπηγ ανυπεράσπιστος και ένεκλείστη υπό τής μακιαβελικής πολιτικής του Μέττερνιχ έν τή χρυσοστολιστη ανακτόρω του Schoenbrunn. Έκει προώριστο δ' άτυχής « Ναπολέον ο ΙΙ » ο κατά τας αιγληέσσας ήμέρας τής πατρικής δόξης μέλλων κοσμοκράτωρ θεωρούμενος, να αποθάνη φθισιών έν τή άνθει τής ήλικίας του, τον θάνατον του αιχμαλώτου και του έξοριστου.

Ποια άρα γε να ήσαν τα όνειρα, αι φιλοδοξία, αι έντυπώσεις εκ των πατρικών άθλων, συνελόντι δ' ειπείν, ή ψυχολογική κατάσταση του μεταφυτευθέντος τούτου αυτοκρατορικού βλαστού έν τή αύλη των Αψβούργων; Ίδου προβλήματα παραμένοντα άλυτα παρά τας ένδελεχεις των ιστορικών μελέτας, καθιστώντα την ώχραν μορφήν του δουκός de Reichstadt, του αδόςου 'Αετιδέως, αινιγματικήν και μυστηριώδη, ικανήν να κινήση το ένδιαφέρον ποιητού ως τον Rostand.

Έν τή πρώτη πράξει ήτις εκτυλίσσεται έν Βάδεν έν τή επαύλει τής Μαρίας-Λουΐζης, ο ποιητής μάς παρουσιάζει τον 'Αετιδέα μελαγχολικόν και ρεμβώδη, οίονει κατειλημμένον υπό των αναμνήσεων τής Ναπολεοντείου εποποιίας, και άπαθη έν τή μέσω τής διασκεδαζούσης αύλης. Σκηνή λίαν ένδιαφέρουσα είναι εκείνη καθ' ήν ή κέμησσα Καμεράτα και ένθουσιώδης βοναπαρτιστής μετημφισομένοι τής μόν πρώτης εις πωλήτριαν ένδυμάτων, του δε δευτέρου εις ράπτην, έμφανίζονται πρό του πρίγκηπος και τή εκδηλοῦσι τὰ αισθηματά των, άτινα είναι και τής γαλλίδος νεότητος καταφανή έν τοις έπομένοις στίχοις:

Ο νεανίας

Un anonyme....

Las de vivre en un temps qui n' a rien de [sublime,

Et de fumer sa pipe en parlant d' idéal.

Ce que je suis? Je ne sais pas. Voilà mon [mal.

Ο δούξ

Sans rien savoir de vous, moi, j' ai tout [seul, ici,

Senti monter du fond de mon sang le ma- [laise

Dont souffre en ce moment la jeunesse [française.

Τή προτείνουσι την αναχώρησιν, όπως αναλάβη την αρχήν του πατρός του, αλλά δειλιάζει και ζητεί χρόνον όπως παρασκευασθή.

Έν τή μεταξύ εισέρχονται οι δύο καθηγηταί του, οτινες έν τή μαθήματι τής ιστορίας προσπαθοῦσι να τή αποκρύψωσι την ιστορίαν του πατρός του. Είς τας επιμόνους όμως έρωτήσεις του 'Αετιδέως περί των γεγονότων των κατά το 1805 λαβόντων χώραν ο d' Obenaus άπαντάς συγκεχυμένος ότι άγνοεί. Τότε ο δούξ έξαφθεις άναφωνεί: « Δέν ειξεύρετε; Έγώ λοιπόν θα σας τὰ ειπω ». Καίμε σθεναράν την φωνήν άπαριθμεί τας νίκας του Αυτοκράτορος έν Ούλμη, Έλχιγκεν, την ήτταν δύο αυτοκρατόρων, την επίσκεψιν του πάππου του προς τον πατέρα του, την θριαμβευτικήν του είσοδον έν Βιέννη, την διαμονήν του έν αυτοις τούτοις τοις διαμερίσμασι του δουκός, την διανομήν των σημαίων εις την πόλιν και την Παναγίαν των Παρισίων, την Σύγκλητον, και τέλος πίπτει έξηντλημένος επί ανακλίντρον, ένφ οι δύο καθηγηταί του κατάπληκτοι και έντρομοι δέν δύνανται να άρθρώσωσι ειμή άσυναρτήτους φράσεις.

Η πρώτη πράξις περατοῦται με την είσοδον τής Φαννης ήτις καθ' εκάστην έσπέραν τή διηγείται τας μάχας του πατρός του.

Έν τή δευτέρα πράξει υπό τον τίτλον αι « Ταννυόμεναι πτέρυγες » εύρισκόμεθα έν Schoenbrunn, έν τοις διαμερίσμασι του 'Αετιδέως, καθ' ήν στιγμήν ο νεαρός δούξ πλήρης ένθουσιασμού επί τή μεταβολή των μέχρι τής χθές αυστριακών μολυβδίνων στρατιωτών του εις γάλλους, παρατάσσει αυτούς, εισέρχεται ο Μέττερνιχ άκολουθούμενος υπό του στρατηγού Μαρμόν όστις προέδωκε τον Ναπολέοντα. Ο αυστριακός καγγελάριος διατάσσει τους υπηρέτας να ρίψωσι τους στρατιώτας, και παρουσιάζει τον στρατηγόν εις τον δούκα, όστις όμως τον φέγει δριμύτατα δια την προδοτικήν του διαγωγήν. Έκείνος δικαιολογείται λέγων: « Αιωνίως εις

Βιέννην, Βερολίνον, ούδέποτε εις Παρισίους. επί τέλους ειμεθα κουρασμένοι ». Δέν προφθάνει όμως να τελειώση την λέξιν και εισέρχεται δραμητικώς υπηρέτης και βροντοφωνεί:

Et nous, les petits, les obscurs, les sans- [grades,

Nous qui marchions fourbus, blessés, crot- [tés, malades,

Sans espoir de duchès ni de dotationns;

Nous qui marchions toujours et jamais n' [avancions;

Trop simples et trop gueux pour que l' es- [poir nous berne

De ce fameux bâton qu' on a dans sa giberne;

Nous qui ne cessions de marcher

Que pour nous battre — et de nous battre [un contre quatre,

Que pour marcher, — et de marcher que [pour nous battre,

Marchant et nous battant, maigres, nus, [noirs et gais....

Nous, nous ne l' étions pas, peut-être, fa- tigués?

Έπί τή έρωτήσει του εκπλήκτου Μαρμόν τίς είναι, λαμβάνων στρατιωτικήν στάσιν άπαντά:

Jean — Pierre — Séraphin, Flambeau, [dit le « Flambart ».

Ex-sergent grenadier vélite de la garde.

Ο τύπος του γηραιού στρατιώτου τής Αυτοκρατορίας είναι άναμφηρίστως έπιτυχεστάτος, εκπροσωπών το ειλικρινές αίσθημα του γαλλικού λαού λατρεύοντος τον Άρην του όστις τοςάκις τον ώδήγησεν εις την Νίκην.

Ο Flambeau προτείνει εις τον 'Αετιδέα την αναχώρησιν λέγων ότι ή Γαλλία σύσσωμος τον αναμένει ανοικταίς άγκάλαις. Ο δούξ όμως ζητεί άπδειξεις περί τής αγάπης ταύτης. Τότε ο Flambeau έξάγει εκ των θυλακίων του, καπνοσύριγγας, λαιμοδέτας, ήμερολόγια, καπνοθήκας, πινάκια άκόμη, έφ' ών υπήρχε κεχαραγμένη ή μορφή του δουκός και το όνομά του. Έπί τή θέα των αντικειμένων τούτων ο νεαρός δούξ ένθουσιάζει και αποφασίζει: ο δε Flambeau άπέρχεται, του γηραιού Φραγκίσκου εισερχομένου εις τὰ άνάκτορα υπό τους ήχους τής μουσικής τής φρουράς. Είναι ή ήμέρα καθ' ήν ο

αυτοκράτωρ δέχεται τους υπηκόους του εις άκρόασιν. Μεταξύ αυτών παρουσιάζεται και Τυρολός ποιμήν ζητών όπως τή αποδοθή άγρός έν γείτονες ποιμένες, έχθροί του πατρός του τή άφήρπασαν. Ότε ο ύπασπιστής τον έρωτά τίς είναι, ο Τυρολός αποβάλλει την έσθητα και άναφωνεί:

« Ο ποιμήν είναι ο δούξ de Reichstadt, και ο άγρός ή Γαλλία ». Μετά πολλας ίκεσίας κατορθώνει να πείση τον πάππον του να τον αποκαταστήσει εις τον γαλλικόν θρόνον. Εισέρχεται όμως προς ματαιώσιν των σχεδίων ο κακός του δαίμων Μέττερνιχ όστις κατ' αρχάς μόν υποκρίνεται συγκατάθεσιν υποβάλλον μόρον έρους τινος, οίον την εκδίωξιν των πρυτάνεων τής γαλλικής φιλολογίας Chateaubriand και Lamennais, την καταπολέμησιν των φιλελευθέρων ιδεών, την κατάργησιν τής τριχρόου σημαίας. Ο νεαρός όμως πρίγκηψ άρνείται τοιούτους έρους. Ο Βασιλοκαίσαρ Φραγκίσκος έξοργίζεται δια τας φιλελευθέρους ιδέας του έγγόνου του, και τή άρνείται διαρρήδην πάσαν υποστήριξιν προς άνάκτησιν του πατρικού θρόνου. Άπέρχεται ο γηραιός μονάρχης τεταραγμένος εκ τής διαδραματισθείσης σκηνης, ένφ ο Μέττερνιχ τή υπισχεΐται ότι θα ταπεινώση την αυτην έσπέραν την έπηρμένην όφρυν του 'Αετιδέως και ότι ούδέποτε πλέον παρομοία σκηνή θα λάβη χώραν.

Την νύκτα πράγματι ο Μέττερνιχ εισέρχεται εις τὰ διαμερίσματα του δουκός με την πρόθεσιν να εκτελέση την υπόσχεσιν του. Έν τή αντιπαλάμφ όμως, το πρώτον αντικείμενον όπερ αντικρύζει είναι ο κλασικός πύλος του Ναπολέοντος, τεθείς επί τής τραπέζης υπό του δουκός ως σημείον αναχώρησης κατά τὰ συμπεφωνηθέντα μετά του Flambeau. Ο μονόλογος του αυστριακού διπλωμάτου επί τή θέα του πύλου τούτου είναι όντως έξοχος:

Te voilà, — L'éternel!

— Toi, dont il s' évenait après chaque [conquête,

Toi, qui ne pouvais pas, de cette main di- [straite,

Tomber sans qu' aussitôt un roi te ramassât,

Tu n' es plus aujourd' lui qu' un décrochez- [moi-ça.

— Ah! ne crois pas pour toi que ma haine
[s' endorme!
Je t' ai haï, d' abord, à cause de ta forme,
Chauve-souris des champs de bataille!
[chapeau
Qui semblais fait avec deux ailes de corbeau!
Vainqueur, neuf, acclamé, puissant, je t' ai haï,
Et je te hais encor vaincu, vieux et trahi!
Je te hais pour cette ombre altière et pe-
[remptoire
Que tu feras toujours sur le mur de l' histoire!
Je te hais! je te hais!...
Je te...

Ἰσταται οἰονεὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς περιβαλ-
λούσης αὐτὸν σιγῆς, τῆς ὥρας καὶ τοῦ χώρου.
Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἕνεκα τῆς ζωηρᾶς ἀναπαραστά-
σεως τῶν γεγονότων, ἕνεκα τῶν ἀθρόων ἀνα-
μνήσεων, νομίζει ὅτι στρεφόμενος θέλει ἀντι-
κρύσει τὸ ἀθλητικὸν παράστημα τοῦ φρουροῦντος
γρεναδιέρου πρὸ τῆς θύρας τοῦ αὐτοκρατορικοῦ
κοιτῶνος. Στρέφεται ἐνστίκτως, καὶ πράγματι
βλέπει γρεναδιέρον τῆς φρουρᾶς ἐν ἀγαματώδει
στάσει τὸ ἔπλον παρὰ πόδα καὶ λουόμενον
ὑπὸ τῶν ἀργυρῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης. Νομί-
ζων ὅτι ὄνειρεύεται καὶ ὅτι εἶναι πλάσμα τῆς
τετραγαμμένης φαντασίας του πλησιάζει ὅπως
βεβαιωθῆ. Ὁ σκοπὸς διασταυρῶναι λόγχην καὶ
τὸν διατάσσει νὰ ἀπομακρυνθῆ ἐν ἡσυχίᾳ διότι
ὁ Αὐτοκράτωρ κοιμάται. Ἐκ τῶν λόγων τοῦ
γρεναδιέρου ὁ Μέττερνιχ πρὸς στιγμὴν κλονίζε-
ται εἰς τὰς πεποιοθήσεις του καὶ πιστεύει ὅτι
ὄντως ὁ Αὐτοκράτωρ εὐρίσκεται ἐν Schoen-
brunn μετὰ τὰς τελευταίας νίκας. Ἡ θύρα
ἀνοίγεται καὶ ὁ σκοπὸς, ὅστις εἶναι ὁ Flambeau
παρουσιάζει ἔπλα βροντοφωνῶν: « Ὁ Αὐτοκρά-
τωρ! » Ἄλλ' οἴμοι! ἀντὶ τοῦ Ἄετοῦ, προβάλλει
ἡ ὠχρὰ μορφή τοῦ Ἀετιδέως. Πλήρης χαρᾶς
καὶ ὀργῆς ταυτοχρόνως ὁ Μέττερνιχ σημαίνει
παραφόρως τὸν κώδωνα ὅπως προσδράμωσιν οἱ
ὑπηρέται, οἵτινες ὅμως δὲν εὐρίσκουσι τὸν Flam-
beau φυγόντα καὶ κρυβέντα ἐν τῷ πάρκῳ τῶν
ἀνακτόρων.

Ὁ Μέττερνιχ μείνας μόνος μετὰ τοῦ δουκός,
ὅπως ματαιώσῃ τὰ σχέδιά του καὶ τὸν ἐμβάλῃ
εἰς τοὺς προτέρους περὶ ἑαυτοῦ ἐνδοιασμούς, τῷ
λέγει ὅτι ἀντὶ τοῦ πλήρους σφρίγγους Κορσικανοῦ
αἵματος, εἰς τὰς φλέβας του ρέει τὸ τῆς ἐκφύλου,

ἀσθενούς καὶ ψυχρᾶς φυλῆς τῆς μητρὸς του.
Τὸν σύρει πλησίον κατόπτρου, καὶ τῷ δεικνύει
τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου του ἣν ἐκληρονό-
μησεν ἐκ τῶν Ἀφθούργων. Πλήρης ὀργῆς καὶ
ἀπελπισίας ἐκ τῶν δηλητηριωδῶν τούτων λό-
γων, ὁ Ἀετιδέης θραύει τὸ κάτοπτρον ἀφίνων
κραυγὴν θριάμβου.

Ἡ τετάρτη πράξις ἢ τιτλοφορουμένη αἰ « Πλη-
γωμένοι Πτέρυγες » ἐκτυλίσσεται εἰς τὰ Ρω-
μαϊκὰ ἐρείπεια τοῦ πάρκου τοῦ Schoenbrunn,
ἐνθα ὁ Μέττερνιχ δίδει ἐσορτὴν μετημφισμένην.
Κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ Ἀετιδέης συνοδευ-
μενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του Flambeau καὶ ἄλλων
συνωμοτῶν ἐγκαταλείπουν τὴν παννυχίδα τοῦ
εὐρίσκομεν δὲ εἰς τὴν ἐνδοξὸν πεδιάδα τοῦ Wa-
gram. Εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναχωρήσωσιν ὅτε ἡ
ἀστυνομία τοῦ περικυκλῶναι καὶ οὕτω τὸ
ῥαϊον ὄνειρον τοῦ Ἀετιδέως διαλύεται. Ὁ
Flambeau, τὸ λείψανον τῆς Μεγάλης Στρατιάς,
μὴ θέλων νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν αὐστρια-
κῶν, αὐτοκτονεῖ. Ὁ δυστυχῆς δούξ μείνας μόνος
ἐν τῇ ἀχανεῖ πεδιάδι μετὰ τοῦ θνήσκοντος στρα-
τιώτου, νομίζει ὅτι βλέπει ἀναθρώσκοντας
αἰμοφύτους τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τοῦ πατρὸς του.
Ἀκούων τὰς κραυγὰς τῆς ὀδύνης των, βλέπων
ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν πόλεμον ὑπὸ τὴν ἀπαισίαν
αὐτοῦ ὄψιν, τείνει ἰκετευτικῶς τὰς χεῖρας πρὸς
τὰς σκιὰς τῶν πληγωμένων κραυγάζων:

Grâce!

— Ne me regardez pas avec ces yeux!—

[Pourquoi
Rampez-vous, tout d' un coup, en silence,
[vers moi?
Pourquoi reprenez-vous haleine tous en-
[semble?
Pourquoi vous ouvrez-vous, bouches pleines
[d' horreur?

Καὶ κύπτων ἐντρομος, θέλων νὰ φύγῃ ἵνα μὴ
ἀκούσῃ....

« Τί; θὰ φωνάξητε; Τί; » ἐνῷ ὄλαι αἱ φωναὶ
ὁμοῦ: « Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ! » Γονατίζων καὶ
ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν πεδιάδα ψιθυρίζει ἐν
ἡδῶ καὶ μελαγχολικὸν « εὐχαριστῶ ».

Ἄνεγειρόμενος δέ:

— Prends-moi! prends-moi, Wagram! et
[rançon de jadis,
Fils qui s' offre en échange, hélas, de tant
[de fils,

Au dessus de ta brume effrayante où tu
[bouges,
Élève-moi, tout blanc, Wagram, dans tes
[mains rouges!
Il le faut, je le sais, je le sens, je le veux...

Μακρὰν ἀκούει τὴν Μασσαλιώτιδα, καὶ ὑπὸ τὴν
ἐπίδρασιν τοῦ δράματος ὁ δούξ ξιφουλκῶν ὀρμᾶ
κατ' αὐστριακοῦ συντάγματος ἐπὶ κεφαλῆς φαν-
ταστικοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ. Αὐστριακὸς ἀξιωμα-
τικὸς ἀναχαιτίζων αὐτόν: « Πρίγκηψ! τί κάμνετε;
Εἶναι τὸ σύνταγμα σας! » Ὁ δούξ παρατηρεῖ
πέριξ του, βλέπει τὸν ἥλιον ἤδη ὑψούμενον
ὑπὲρ τὸν ὄριζοντα, μόνον τὸν Flambeau ἐξ
ἔλων τῶν νεκρῶν, λευκοὺς στρατιώτας προε-
λαύνοντας πρὸ αὐτοῦ καὶ ἀνακτῶν τὴν ψυχραι-
μίαν αὐστριακοῦ συνταγματάρχου:

Ἄλτ! — Μέτωπον! — ἐπὶ δεξιὰ!... Στιχη-
δόν... ἐνῷ ἡ αὐλαία πίπτει.

Κατὰ τὴν ἔκτην καὶ τελευταίαν πράξιν παρι-
στάμεθα πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀτυχοῦς Ἀετι-
δέως, κατακειμένου ἐπὶ τῆς κλίνης, ριγῶντος
φοβερά, μὲ φοβερά ἠλλοιωμένον τὸ πρόσωπον,
μὲ ἀτημέλητον τὴν χρυσὴν του κόμην, καὶ περι-
κυκλούμενον ὑπὸ μεγίστων ἀνθοδεσιμῶν ἴων.
Μετὰ τὴν λήψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τῷ
κομίζουσι τὸν λίκνον τῆς βρεφικῆς του ἡλικίας,
ἀριστούργημα τέχνης, δωρηθὲν ὑπὸ τῆς πόλεως
τῶν Παρισίων. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τούτου μεθ' οὗ ἀρ-
ρήκτως συνδεδεμένοι εἶναι καὶ αἱ ἀναμνήσεις
τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν, ψιθυρίζει:

« ὦ! πόσον τὸ λίκνον μου ἐγγίζει τὴν ἐπι-
θανάτιον κλίνην μου ».

Ἐγγειρίζεται ἔπειτα εἰς τὸν στρατηγὸν Χάρ-
τμον, βιβλίον ἔπερ εἶχεν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν
του, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἀναγνώσῃ ἀπὸ τῆς
σελίδος ἐφ' ἧς ὑπάρχει σημεῖον, ἐνῷ διὰ τῆς
ἄλλης χειρὸς κινεῖ τὸ λίκνον του λέγων:

« Ναι, θὰ ἀναμείνω τὸν θάνατον λικνίζων τὸ
παρελθὸν ἐν τῷ χρυσῷ τούτῳ λίκνῳ ». Ἀρχεται
ὁ στρατηγὸς ἀναγινώσκων τὴν περιγραφὴν τῆς
βαπτίσεως τοῦ « βασιλέως τῆς Ρώμης » καὶ καθ'
ἣν ἀνώτεροι τιτλοῦχοι τῆς Αὐτοκρατορίας, με-
γάλοι δούκες, ἐνδοξοὶ στρατάρχαι, πρίγκηπες καὶ
πριγκηπίσσαι, βασιλεῖς καὶ βασιλίσσαι ταπεινῶς
παρήλασαν. Ὁ ἱατρὸς διακόπτει τὸν στρατηγὸν
ἀγγέλλων τὸν θάνατον τοῦ δουκός, ἐνῷ ὁ Μέτ-
τερνιχ φλεγματικῶς διατάσσει νὰ τὸν ἐνδύσωσι
διὰ τῆς λευκῆς του στολῆς.

Ἰδοὺ γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἔργον τοῦ Ros-
tand, ὅπερ παίπερ μὴ ἔχων οὕτως εἰπεῖν ὑπό-
θεσιν, εἶναι ἔξοχον χάρις εἰς τὰ ὠραῖα καὶ ποιη-
τικὰ ἐπεισόδια, καὶ εἰς τοὺς θαυμασίους στίχους.

Μεγάλως συντέλεσεν εἰς τὴν ἐνθουσιώδη
ὑποδοχὴν ἧς ἔτυχεν ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ
τὸ ἔργον καὶ ἡ δαιμονία Σάρρα ἣν τόσον ἐθαυ-
μάσαμεν τελευταίως ἐν τῷ « Βασιλικῷ » ἐν τῷ
ρόλῳ τοῦ Ἀετιδέως.

Ὁρθότατα δὲ παρετήρησε κριτικὸς τὴν
ἐπαύριον τῆς παραστάσεως:

« Παραιτούμαι νὰ ἐξεύρω λέξεις ἱκανὰς νὰ
φανερῶσω τὸν θαυμασμόν μου πρὸς τὴν Sarah
Bernhardt, καὶ λέγω μόνον ὅτι ὁ Rostand δὲν
θὰ ἔγραφε τὸν Ἀετιδέα ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ
Σάρρα, καὶ δὲν θὰ εὕρισκεν ἐπίσης θέατρον διὰ
νὰ τὸν δώσῃ ».

Π. Α. Π.

Ἀθήναι, Δεκέμβριος 1904.

„Ο ΓΚΙΑΟΥΡ,,

«Τοῦ Γκιαούρ τὸ στήθος μόνον ἡσυχίαν δὲν γνωρίζει».
Βύρων.

ἩΤΟ παραμονὴ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου. Μὲ ὄλον τὸ
ἐπικρατοῦν ψῆχος, ζωηρὰ κινήσις ὑπῆρχε καθ' ὅλην τὴν
μικρὰν κωμόπολιν τῶν Φλαβιανῶν τῆς Καισαρείας.
Παρὰ τὴν χιόνα ἥτις διὰ τοῦ λευκοῦ αὐτῆς πέπλου ἐκά-
λυπτε τὰς ὁδοὺς, τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, τοὺς κήπους καὶ
τοὺς ἀγρούς, παρὰ τὸν ἀνεμὸν ὅστις ἀνεκίει τοὺς ὑπὸ
τῆς χιόνος κεκαλυμμένους κλάδους τῶν δένδρων, πλῆθος
ἀρετὸν ἐφαίνετο εἰς τὰς στενάς ὁδοὺς. Ὅλοι κεκαλυμ-
μένοι διὰ βαρέων ἐπανωφορίων ἐφαίνοντο σπεύδοντες·
εἰς τὰ ὄμματα πάντων ἐφαίνετο ἡ εὐθυμία. Τὸ μειδιάμα
ἦν ἐπὶ τῶν χειλέων πάντων διότι μεταξὺ αὐτῶν οὐδεὶς
ὑπῆρχε πράγματι πτωχός, ἢ ἂν θέλετε ὅλοι ἦσαν πτω-
χοὶ κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον. Πτωχοί...., ἐὰν πτω-
χός εἶνε ὁ μὴ ἔχων χρήματα. Πράγματι μεταξὺ αὐτῶν
ὑπῆρχον ἄνθρωποι, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἦσαν οἱ ὀλιγώτε-
ροι, οἱ ὁποῖοι τὴν λίραν ἐργάζοντο μόνον ἐξ ἀκοῆς, οὐδέ-
ποτε εἶχον γίνῃ κύριοι τόσον μεγάλου ποσοῦ ἄλλ' οὐδὲ εἰς
ὑπῆρχε πεινῶν, οὐδὲ εἰς ἀνάστιος.

Ἡ ζωηροτέρα ὅμως κίνησις ἐγένετο εἰς μικρὰν πλα-
τείαν ἐνώπιον τῆς μόνης Ἐκκλησίας τοῦ πτωχοῦ χωρίου.
Ἐκεῖ ὁμάς παιδιῶν μὲ τὰς ῥοδοκοκκίνας παρεῖας ἔπαι-
ζον τὸ προαιώνιον παιγνίδιον, τὸν χιονάνθρωπον. Αἱ

πλήρεις σφρίγγους κραυγαί των ἀντήχων πλήττουσαι τοὺς θόλους τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ Ἐκκλησία αὐτὴ ἀπετέλει ζωηρὰν ἀντίθετον πρὸς τοὺς πέριξ τῆς πλατείας πενιχροὺς οἰκίσκους.

Ἦτο ῥυθμοῦ Βυζαντινοῦ, τετραβόλος, ἐκτεταμένη. Ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην τοῦ Ἀγ. Βασιλείου, εἶχε κτισθῆ κατὰ τοὺς καλοὺς χρόνους τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅταν ὁ Βυζαντινὸς ἀετὸς ἀνυψοῦτο εἰσέτι ἐν ὅλῃ του τῆ αἰγῆ. Δια τινος θαύματος εἶχε διαφύγη τὴν καταστροφὴν καὶ βεβήλωσιν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας. Κατὰ τὴν παράδοσιν, Σουλτάνος τις, δὲν ἐνθυμούμαι ἀκριβῶς ποῖος, διερχόμενος τὰς ἀποκέντρους ἐκείνας ἐπαρχίας τῆς αυτοκρατορίας του εἶχεν ἐκπλαγῆ ἐκ τῆς πολυτελοῦς μεγαλοπρεπειᾶς τοῦ ναοῦ καὶ εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ τὸν μετατρέψῃ εἰς τζαμίον, ὅπως ἐγένετο διὰ τὸς αὐτοῦ ἱστορικοὺς ναοὺς μας, ἐπὶ τῶν ὁποίων σήμερον ἀνυψοῦται γλυκοστατικῶς ἡ ἡμισέληνος. Δὲν ἐπρόφθασεν ὁμοῦς νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασίν του ταύτην διότι κατέλαβεν αὐτὸν ὁ εἶς φρενίτις. Οἱ πολυμαθεῖς καὶ ἐπιστήμονες ἱατροὶ οὗς ἐκάλεσεν, ἀπεφάνθησαν ὁμοφώνως ὅτι ὁ ἀτυχὴς μονάρχης ἐπάσχειν ἀνάτατον ἀσθένειαν. Τότε, λέγει ἡ παράδοσις, ὁ Σουλτάνος ἐν στιγμῇ ἀναλαμπῆς τοῦ λογικοῦ του ἔταξε νὰ σεβασθῆ τὸν ναὸν ἐάν ἴατο καί, ὡ τοῦ θαύματος! Ἰαθὴ ἐντελῶς. Τότε, ἐξακολουθεῖ ἡ παράδοσις, οὐ μόνον δὲν ἔτρεψεν τὸν ναὸν εἰς τζαμίον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ἀνέθετο πολῦτιμον κωνδύλιον καὶ διέταξε νὰ ἀναθεσθῆ κώδων εἰς τὸ κωδωνοστάσιον ἀντὶ τοῦ θλιβεροῦ σημάτρου, ὅπερ εἶχον ἐπίσταλοι οἱ προκατόχοί του. Ἐάν εἶχε φωνὴν τὸ κωδωνοστάσιον τοῦτο θὰ μᾶς διηγείτο ὅσα ὀλίγοι ἱστορικοὶ γνωρίζουσι.

Ἐπὶ μάρτυς τῆς ἐνδόξου Ἀυτοκρατορίας τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ἐπὶ μάρτυς ὅλης τῆς ἐνδόξου σειρᾶς τῶν λοιπῶν αυτοκρατόρων, ἀνυψοῦν τὴν γηραιάν του κεφαλὴν ὑπερφανον, ἀκλόνητον, ἀντιμετωποῦν τὴν ὑψηλὴν καὶ χιονοσκεπῆ τοῦ ἀπάναντι Ἀργαίου κορυφῆν. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας τὸ σημάτρου του καὶ κατόπι ὁ κώδων τοῦ ἐξηκολούθου καλοῦντες τοὺς χοιρῆσιανούς εἰς τὰς λειτουργίας, περιφεροῦντες καὶ τοὺς καλλιφθογοτέρους μουεζζίνιδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες ἀπὸ τῶν μιναρέδων ὑπεθυμίζουσι τὰς ὥρας τῶν προσευχῶν.

Ἡ μόνη βεβήλωσις ἦν ὑπέστη ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Φραγκοκρατίας. Ὅσα ὑπέστη ὁ ἀτυχὴς ναὸς ἀπὸ τοὺς βαρβάρους ἐκείνους, οἵτινες διστείνοντο ὅτι ἤρχοντο νὰ ἀποθάνωσιν ὑπὲρ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, δὲν τὰ ὑπέστη ἀπὸ τοὺς Μογγόλους τοῦ Ταμερλάνου...

Πησίον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ μικροῦ λόφου, τῶν τῆς πρωτοπορίας τοῦ Ἀργαίου ὄρους, ἀνυψοῦται μικρὸς τις καὶ σεμνοπρεπὴς οἰκίσκος μετὰ κηπαρίου ὅπερ κατὰ τὸ θέρος θὰ ἦτο καλλιτεχνικώτατον καὶ γραφικώτατον, τῶρα ὁμοῦς παρυσιαῖζει τὸν γενικὸν χρωματισμὸν, τὴν χιόνα.

Ἐντὸς τῆς οἰκίας νέος τις γλυκοστάτης ἀλλ' ἀνδρική φουσιονομίας ὁμιλεῖ πρὸς νεάνιδα «Ναί, Λίτσα μου, ἀπὸ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν σὲ συνήνητα ἐν τῇ πτωχῇ ἐκείνῃ δυστυχῇ οἰκογενείᾳ, ἐνετυπώθη εἰς τὸ πνεῦμά μου ἡ εὐσπλαγγία σου καὶ ἡ γλυκύτης μετ' ἧς παρηγόρεις αὐτὴν. Ἐκτοτε μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξαλείψω τῆς διανοίας μου τὴν ἡδυάτην φουσιονομίαν. Μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ μελετήσω χωρὶς νὰ σὲ ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν. Καὶ ὅτε ἤμην ἐδῶ ἡ θεία σου μόνη ἀνεπλήρου δι' ἐμὲ τὸ πᾶν καὶ ὅτε ἤμην φοιτητὴς εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ ἀνάμνησίς σου μόνη με ἐνεψύχου εἰς τὰς σπουδὰς μου. Ποσάκις δὲν ἐκάλυπτο βρεμύτων ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Ἀκροπόλεως βράχων, ἀναπολῶν τοὺς εὐκλείεις τῆς Πατρίδος μας χρόνους. Ἦσο πάντοτε παροῦσα. Ἐν τῇ φαντασίᾳ μου, ὅτε μὲν σὲ ἐνόμιζον συναπολαμβάνουσαν μετ' ἐμοῦ τῶν γλυκοστάτων καὶ τερψιθύμων ἀναμνήσεων, ὅτε δὲ τῆς ἐκπάγλου θέας τῶν λειψάνων τῆς ὄντως θείας καλλιτεχνίας τῶν προγόνων μας καὶ ἄλλοτε σὲ συνέχεον μετὰ περιελαῖς ἀρχαίας ἡρωίδας.

Ἐκτοτε ἐνόησα ὅτι καὶ ἐγὼ ἠγάπων, ὅτι ὁ πρῶτός μου οὗτος ἔρωθ θὰ ἦτο καὶ ὁ τελευταῖος. Διότι ἐν σοὶ δὲν ἠγάπων μόνον ὠραιότητα, ἥτις δύναται νὰ καταστραφῆ, δὲν ἠγάπων πλοῦτον ὅστις ἠδύνατο νὰ ἀπολεσθῆ καὶ ἀπώλετο, δὲν ἠγάπων τὴν οἰκογενεῖαν ἐξ ἧς κατάγασθε, διότι αὐτὴ ἠδύνατο καὶ νὰ ἀτυχῆσθῃ, ἀλλὰ, ἠγάπησα, ἀγαπῶ καὶ θὰ ἀγαπῶ ἐνὸς ἀναπνεῶ, τὴν ψυχὴν σου, ἥτις δὲν θὰ μεταβληθῆ οὔτε ὑπὸ αὐτὸν τὸν τάφον. Ναί, Βασιλική μου, ἡ ἀγάπη ἦν πρὸς σὲ ἠσθάνθη δὲν ἐμειώθη οὔτε ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν τῆς πατρικῆς σου περιουσίας, οὔτε ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου, οὔτε ἀπὸ τὸν τῆς μητρός σου. Τουναντίον ἐκτοτε σὲ ἠγάπησα περισσότερο διότι εἶμαι πλέον πλησίον σου, διότι τῶρα μόνον ὅτε ἐξεμηδενίσθη ἡ ἐκ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων ἀπόστασις μας, ἔχω τὴν ἀφατον δι' ἐμὲ καὶ ἀνέλπιστον εὐτυχίαν τοῦ νὰ δύναμαι νὰ σὲ καλῶ ἰδικήν μου. Διότι μόνον οὕτως ἐνοῶ ὅτι δὲν εἶμαι θῦμα γλυκειᾶς ὁπτασίας, ἀλλὰ ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος ἀφ' οὗ αὐρίου θὰ ἀποκτῆσω καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ σὲ καλῶ ἀγαπητὴν μου σύζυγον.

Ἀπολαμβάνων τῶν προσκαιρῶν δι' ἐμὲ δώρων τῆς ἐλευθερίας καὶ φανταζόμενος σὲ, ἐφρύαττον ὑπὸ τῆς λύσης διὰ τὴν δουλείαν εἰς ἣν ἔμεινες σύ. Τότε πλέον ἡ καρδία καὶ ἡ φαντασία μου ἀφίνοντο ἀγαλίνωται. Ὁνειρευόμην με ἀνοικτοὺς ὀφθαλμούς. Ἐφανταζόμην ὅτι ἀνυψοῦν τὴν σημεῖαν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ κατώρθουν κατόπι πλείστων ἀγώνων καὶ μαχῶν ἐξ ὧν ἐξηρχόμην νικητὴς νὰ ἐλευθερώσω τὴν πατρίδα μου, τὸν τόπον ὅπου ἐξῆς σύ. Τότε βεβαίως ἐφανταζόμην ἀδύνατον ὁ πατήρ τῆς Λίτσας μου νὰ μοὶ ἀρνήσῃ τὴν χεῖρά της καὶ ἐφανταζόμην καὶ ἐφανταζόμην...

Ἐν μέρῃ ἤδη τῶν ἠντιροπολήσεων μου ἐγένετο πραγματικότης. Ὑπολείπεται τὸ ἕτερον. Ἡ ἐλευθερία τῆς

Πατρίδος μας τῆς Ἑλλάδος, διότι δι' ἐμὲ ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἐλευθέρη εἰσέτι, διότι Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἡ μικρὰ λωρὴ τῆς γῆς ἡ περιληφθεῖσα ἐν τῇ Βερολιναίῳ συνθήκῃ, Ἑλλὰς εἶναι πᾶσα χώρα ὅπου παλλεῖ Ἑλληνικὴ καρδιά, πᾶσα χώρα ὅπου ἤμαρξεν ὁ Ἑλληνισμός. Ἐδῶ ὅπου ἤμαρξεν ἡμῶν μας δὲν φοβοῦμαι νὰ σοὶ ἐκμυστηρεῦθῶ τὰ μυχαίτατα τῆς καρδιάς μου καὶ νὰ σοὶ εἶπω, ὅσα ἔξω οὔτε ὅτι διανοοῦμαι πρέπει νὰ φαίνομαι. Ἦρχισα ἤδη τὸ ἔργον τῆς ἀπελευθερώσεως. Συνήθρισα περὶ τοὺς εἰκοσι νέους, τοὺς εὐφυστέρους καὶ αἰσθηματικώτερους τοῦ χωρίου καὶ ἤρχισα νὰ τοὺς διδάσκω κατ' ἀρχὰς τίνων εἴμεθα οἱ ἴδιοι ἀπόγονοι, καὶ τί εὐγενεῖς ὑποχρεώσεις ἔχμεν κληρονομήσει. Τοὺς διδάσκω τὴν Ἱστορίαν μας καὶ ἰδίως τὴν τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ὅποιαν ὁ βάρβαρος κυρίαρχός μας τοὺς ἐμποδίζει νὰ μάθωσι, φοβούμενος μὴ ὁ λευτιδὲς γεννηθεῖς ἐν τῇ σιδηρῇ κλωθῇ ἀναμνησθῆ τῶν εὐρειῶν καὶ ἠλιουλόστων πεδιάδων εἰς ἧς ἔζων οἱ πρόγονοί του. Ἄλλ' εὐτυχῶς ὅσον καὶ ἂν καταπιέζεται ἡ ἀνάμνησις αὐτὴ τόσο ριζοῦται, ὅσον ἀγρίως πολεμάται, τόσο ζωηρότερον ἀναθάλλει. Πρὸς καιρὸν μόνον φαίνεται νεκρὰ ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκει, κοίμῃται καὶ ὁ ὕπνος ὅσον παρατεταμένος καὶ ἂν ἔχει τὸ τέλος του. Οὐαί, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἐξεγέρσεως... Εἶμαι κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας μου. Οἱ φιλότιμοι νέοι ἤρχισαν νὰ συγκινῶνται ἀπὸ τὰς ἐνδόξους τῶν προγόνων μας πράξεις, ἤρχισαν νὰ παραβιάζωσι τὴν τότε κατάστασιν πρὸς τὴν σημερινὴν δουλείαν μας. Ἦρχισαν νὰ ποθῶσι τὰ παρελθόντα. Καὶ εἶναι τοῦτο σπουδαῖον διότι ἀπὸ τὴν σκέψιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐν μόνον βῆμα ὑπάρχει καὶ τὸ βῆμα τοῦτο θέλομεν ἐκτελέσῃ ὅταν θὰ εἶναι ἑτοιμοὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοί μας.

Ἄλλὰ τί βλέπω, ὁ ἥλιος πρὸ πολλοῦ ἔχει κρυθῆ ὕψισθεν τοῦ χιονοσκεπὸς Ἀργαίου καὶ ἡ νύξ ἔχει ἐξαπλωθῆ βαθεῖα. Σὲ ἐγκαταλείπω πρὸς στιγμὴν, προσφιλέ μου Λίτσα, πηγαίνω διότι ἐφθασεν ἡ ὥρα τῆς συναθροίσεως τῶν φίλων μας.

— Θέμη μου, πρὸς Θεοῦ, φρόνησιν. Γνωρίζεις ὅτι οὐδέποτε θὰ σὲ ἀποτρέψω ἀπὸ τὸ καθήκον σου ὅσον καὶ ἂν τίθεται εἰς κίνδυνον ἡ ζωὴ σου, ἥτις εἶναι πολυτιμώτερα δι' ἐμὲ καὶ αὐτῆς τῆς ἰδικῆς μου. Ὑπὲρ πάντα ἡ Πατρίς. Ἀλλὰ πρόσεξον, μὴ παραφέρεσαι ὑπὸ τῆς προσωρινῆς ἐπιτυχίας. Λάμβανε ἀπάσας τὰς προφυλάξεις ἅς συνιστᾷ ἡ σύνεσις, ὑπὲρ αὐτῆς τῆς εὐδοκίσεως τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ. Φαντάσου τί θὰ ἐγένεσθαι ἂν σὰς συνελάμβανον οἱ Τυρκοὶ ἢ ἂν, αἰσχύνουμαι νὰ τὸ λέγω, ἀλλ' ὅμως δυστυχῶς πλείστα παραδείγματα τὸ ἀπέδειξαν, σὰς προδῶσι κανεὶς χριστιανὸς εἰς αὐτούς...

— Μὴ φοβῆ ἡ Λίτσα μου. Τὸ συνεντευκτήριόν μας εἶναι ἀσφαλέςτατον. Συναθροισόμεθα εἰς ἕνα ἐσθραμένον κρατῆρα τοῦ Ἀργαίου, εἰς τὸ Καρὰ Καπού...

— Ἄ! ἐκεῖ ὅπου λέγεται ὅτι κάθε βράδυ ἔρχονται Βρυκόλλαντες; — Ἀκριβῶς ἐγὼ διέδοξα τὴν φήμην

ταύτην πρὸς ἀσφάλειαν. — Τότε, Θέμη μου, εἶμαι ἐντελῶς ἡσυχος. Ἐλα φίλησέ με καὶ ὁ Ἅγιος Βασίλειος νὰ σὲ προστατεύῃ...».

Ὁ Θέμη ἐφίλησε γλυκὰ τὴν Βασιλείαν, περιεβλήθη μετὰ μανδύαν καὶ ταχεῖ τῇ βήματι διησύβη πρὸς τὸ ἠφαιστειον.

Ἡ Βασιλεία μείνασα μόνη ἐξηκολούθει διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν γλυκῶν τοῦ Θέμη λόγων ἐπὶ ἀρετὸν ἔτι. Τέλος ἠσθάνθη ρίγος καὶ ἐστράφη λοιπὸν διὰ τελευταίαν φοράν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ φίλου της, ἀνεστῆναξεν καὶ εἶπε: Ποῦ ἐνθουσιώδης καὶ αἰσιόδοξος εἶσαι Θέμη μου. Εὐχομαι νὰ εἶμαι ψευδῆς μάντις, ἀλλὰ ἡ καρδία μοὶ λέγει ὅτι τὰ βάσανά μας δὲν ἐτελείωσαν εἰσέτι. Ἄγιέ μου, θακρυροῦσα σὲ παρακαλῶ, φύλλατε τὸν Θέμη μου ὑπὸ τὴν σκέπην σου...

Ἦνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσελθούσα ἦτο ἐτοιμὴ νὰ τὴν κλεισθῆ, ὅτε χεῖρ ἐκράτησεν αὐτὴν ἀνοικτήν.

— Μίαν στιγμὴν παρακαλῶ δεσποσύνη, ἔχω δύο λόγους νὰ σὰς εἶπω καὶ ἔπειτα σὰς ἀφήνω. Περὶ τὸν νὰ τρομάζετε τόσο καὶ νὰ κάμψετε μορφασμούς σεις ἢ τόσο σταθερὰ εἰς τὰς ἀποφάσεις σας. Ἐλπίζω ὅτι με ἐγνωρίσατε ἀπὸ τὴν φωνὴν μου. Ἄν δὲν με ἐγνωρίσατε τὸ λάθος δὲν εἶναι ἰδικόν μου, μὰ τὸν προφήτην. Κάμνει ἕνα σκίτος τῆς κολάσεως εἰς τὸν οἰκίσκον αὐτόν. Σταθῆτε νὰ ἀνάψω ἐν πυρεσίον. Ἄ! νὰ ἡ λάμπα. Δόξαν νὰ ἔχῃ ὁ προφήτης, τῶρα τοῦλάχιστον ἔχω τὴν εὐτυχίαν νὰ βλέπω τὸ ὠραῖον προσωπάκι σας, οὐρὶ τοῦ παραδείσου. Βλέπω ἐπέρασεν ὁ τρόμος καὶ τῶρα ἤλθεν ἡ σειρά τῆς σοβαρότητος. Νὰ ἤξεύρατε τί ὠραία πῶς εἶσθε μετὰ τὸ συνωφρυνόμενον αὐτὸ ὕφος σας καὶ ἄγιον μουφτην θὰ ἐσκανδαλιζέτε. Λάθετε ὅμως καθίσμα διότι εἶναι ἀμαρτία νὰ κουράζονται τόσο ὠραῖοι πόδες, μόνον εἰς τοὺς γυαλοῦριδες γίνονται αὐτά.

— Τί θέλεις Μουράτ μπέη, τοιαύτην ἀκατάλληλον ὠραν εἰς τὴν οἰκίαν μίς πτωχῆς ὄρφανῆς;

— Ἐπὶ τέλους, ἤκουσα καὶ τὴν φωνὴν σου, ὠραία ἀηδῶν μου. Ἐάν ἤμην ποιητὴς θὰ σοὶ ἔλεγα λίαν εὐχαρίστως:

Ὡ φωνὴ ἀγαπημένη
πόσῃ ἔχεις ἀρμονίαν
μολοῦντι ὠργισμένη;
Πῶς; ὡ πῶς ζορογοεῖ
τὴν ταλαίπωρον καρδίαν
Ἡ γλυκεῖα αὐτῇ φωνῇ.

Ἄλλὰ γνωρίζεις ὅτι κατ' ἀρχὴν ἀποστρέφομαι τὰ κουροφῆλα αὐτὰ ποῦ λέγονται ποιήματα. Διότι εἶμαι ὑλιστὴς καὶ τί ὑλιστὴς;

Λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου ἡρώις, ἐπειδὴ αἱ ἡρωίδες ἀνυψοῦνται εἰς τὰς νεφελώδεις ἐκτάσεις λησιμονοῦσιν ἐνίοτε τὰ ἐπίγεια, ἔρχομαι ἐγὼ ὁ ἀτυχὴς ὑλιστὴς, ὁ ὁποῖός μόνον τὰ ἐπίγεια ἔχων δυσκόλως λησιμονοεῖ αὐτά, ἔρχομαι νὰ σὰς ὑπεθυμίσω μερικὰς λεπτομερείας (de tails).

— Διά φλυαρίας ούτε καιρός είναι, κύριε, ούτε ὕρξειν ἔχω νὰ ἀκούω, διὰ τοῦτο μεγίστην μὲν χάριν θὰ μοι ἔκαμνες ἂν παρητέιστο τελείως τοῦ σκοποῦ σου· νὰ μοι ὁμιλήσης, καὶ ἔχει μακροτέραν ἂν ἀπαιτήσιν νὰ ὁμιλήσης νὰ μοι εἴπῃς τὸ τέλος τῶν λόγων σου εἰς δύο μόνον λέξεις.

— Λίαν εὐχαρίστως ὑπακούω, διότι σὰς τὸ ἔχω ἦδη πολλάκις εἶπῃ, αἱ ἐπιθυμίαι σας μοι εἶναι διαταγαί. Λοιπὸν συντόμως. Πολλάκις σοῦ ἐξέφρασα τὸν ἔρωτα ἂν αἰσθάνομαι δι' ἐσέ. Μὴ ταράττεσαι, δὲν ἐπιμένω εἰς λέξεις, ἂν δὲν σοι ἀρέσῃ ἡ λέξις ἔρως, συμφωνῶ μὲ σέ, ἀλλ' ἀρνοῦμαι ποῖαν ἀλλήν λέξιν νὰ μεταχειρισθῶ, τέλος ἐπιθυμῶ νὰ σέ ἀποκτήσω. Σὺ μοῦ εἶπες ἦδη ἐπανειλημμένως ὅτι δὲν μὲ θέλεις. Ἐγὼ ὅμως σέ θέλω. Συγκρούονται αἱ θελήσεις μας. Λυπούμαι πολὺ, ἀλλὰ ἀναγκάζομαι νὰ σὰς εἶπω ὅτι ἐννοῶ νὰ ἐπιβάλω τὴν ἐμὴν θέλησιν δι' οἰουδήποτε μέσου. Προλήψεις ξεύρετε ὅτι δὲν ἔχω, ὥστε πεοιττὸν νὰ ἀρχίστητε ἀναφέροντα, Θεοὺς, Χριστοὺς, Παναγίας, Ἁγίους, Συνειδήσεις, καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὅποια ἔπλασαν οἱ ἐξυπνοὶ ἄνθρωποι διὰ νὰ ἐκμεταλεύωνται τοὺς βλάκας. Αὔριον εἶναι ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου σου. Εἶμαι καλὸς ἀντίπαλος καὶ σὰς προειδοποιῶ. Ὁ γάμος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ γείνη.

— Καὶ διατί παρακαλῶ; Μὲ τί δικαίωμα ἐρχεσθε νὰ ἐπιβάλητε τὴν θελήσιν σας εἰς μίαν νέαν ἥτις οὔτε σὰς ἔπαισε οὔτε σὰς ἐκακοποίησε ποτέ. Ὁμολογήσατε ὅτι εἴσθε πολὺ ἀπαιτητικὸς ἀπαιτοῦντες νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν παραλογὸν θελήσιν σας. Ναὶ σὰς ἐρωτῶ καὶ πάλιν δικαίωμαι τίνος νόμου καὶ διατί δὲν θὰ ὑποδρευθῶ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον θέλω;

— Διατί; Διότι δὲν τὸ θέλω ἐγὼ ὁ Μουράτ μπέης, καὶ δικαίωμα τίνος νόμου; τοῦ δικαίου τοῦ ισχυροτέρου, καὶ ὅτι θέλει ὁ Μουράτ μπέης, γίνεται.

Περιττὸν νὰ περιγράψω τὰ καλὰ τὰ ὅποια θὰ ἔγῃτε μαζί μου· χρήματα, τιμὴν, δόξαν κτλ. ἔχετε ἱκανὴν κρίσιν καὶ τὰ γνωρίζετε. Περιττὸν ἐπίσης θεωρῶ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σας εἰς τὸν ἄνδρα ἂν θὰ καταστήσῃ ἡ ἀρνησίς σας θανάσιμον ἐχθρὸν σας. Γνωρίζετε τὴν δύναμιν ἣν ἔχω παρὰ τῆ Κυβερνήσει τοῦ Ἄνακτος ἀφ' οὔτου ἐξωμώσας εἰδέχθη τὸν Ἰσλαμισμὸν. Ἐπειδὴ μοι συνεστήσατε συντομίαν, σπεύδω νὰ σὰς εὐχαριστήσω. Μόνον θὰ σὰς εἶπω τὸ ἐξῆς: Ἄν δεχθῆτε τὴν αἰτησίαν μου γίνομαι ἐκ νέου χριστιανὸς εὐσεβέστατος καὶ ἂν ἀρνήθῃς θὰ σέ ἐξισλαμίσω καὶ σέ. Ἐγχε πεποιθῆσιν εἰς ἐμέ. Ἐκτελῶ ὅτι ὑπόσχομαι διότι δὲν ἀναθέτω τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεών μου εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος ἔχει πολλὰς ἀσχολίας, ἀλλὰ τὴν ἀναλαμβάνω ἐγὼ ὁ ἴδιος.

— Παῦσε πλέον ἄθλιε, κλείσε τὸ βέβηλον στόμα σου διότι ἐκάστη λέξις σου πληγὴν ἀνάτου ἀνοίγει εἰς τὴν καρδίαν. Κοιμίσου γλήγορα ἀπ' ἐμπρός διότι μὰ τὸν Θεόν, ἂν σὺ βλασφημῆς ἀλλ' ὅμως ὑπάρχει καὶ θὰ σέ κολάσῃ μίαν ἡμέραν, θὰ σοῦ δείξω τί θὰ πῇ Ἑλληνίς. Ναὶ ἄθλιε ὁ ὁποῖος διατείνεται ὅτι ἦτο Ἑλλήν, ὅτι ἐρ-

ρευθεν εἰς τὰς φλέβας σου βάνις αἵματος Ἑλληνικοῦ. Ὅχι, ἔχει εἶσαι ἀπόγονος Ταρτάρων ἢ Μογγόλων. Ἀκόμη εἶσαι ἐδῶ; Φύγε τάχιστα διότι θὰ ἐξανθήσῃ ἡ ὑπομονή μου καὶ πολλὰ δὲν μ' ἔμεινεν καὶ τότε ἀλλοίμοιον εἰς σέ. . . .

Ἦτο πράγματι ἀπερίγραπτος, ὠραία καὶ ἐπιδητικὴ ἢ στάσις τῆς Βασιλείας λεγούσης ταῦτα.

Ὁ ἄθλιος ἐξωμώτης ἐπτοήθη.

Καλὰ, καλὰ σὰς ἀφήνω, ἐψέλλισεν. Μὴ λησμονεῖτε ὅμως ὅτι ὁ πόλεμος ἐκρήχθη μεταξύ μας.

«Ὅσαι τοῖς ἡττημένοις»... Εἰς τὸ ἐπανειδεῖν.

Ἠγέρθη, ἐτύλιξε τὸν μανδύαν του περὶ τὸ σῶμά του καὶ ἀπῆλθεν.

Ἄς ἀφήσωμεν τὴν Βασιλείαν κατελιχημένην εἰσέτι ὑπὸ τῆς δικαίας ἡγῆσις τῆς καὶ ἄς ἀκολουθήσωμεν τὸν Μουράτ μπέην, φρυάττοντα ἐκ τῆς λύσεως παρ' ὅλην τὴν ἀπάθειαν ἣν προσεποιεῖτο ἐνώπιον τῆς Βασιλείας. Ἡ ἀνδρικὴ τῆς Ἑλληνίδος στάσις τὸν εἶχεν ἐξερέθισεν τρομερὰ.

Μὲ προκαλεῖς λοιπὸν ὠραία μου Χριστιανή, καλὰ. Θὰ ἰδῆς τί κάμνει ὁ Μουράτ ὅταν θέλῃ. Μεταξὺ μας τώρα.

Βαθὺ ἐπεκράτει τὸ σκότος τῆς νυκτός, διότι ἡ σελήνη δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνατελεῖν. Τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον. Ὁ ἄνεμος ὅμως εἶχε κοπάσῃ. Ἐχιόνιζε σιγὰ σιγὰ... Ὁ Μουράτ μπέης τυλιχθεὶς καλλίτερον μὲ τὸν μανδύαν του ἠκολούθησε μίαν τῶν ἀτραπῶν αἰτινες ἤρχιζον ἀπὸ τὴν μικρὰν πλατείαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐφθασε πρὸ μιᾶς μεγάλης ἀλλὰ παλαιᾶς οἰκίας. Πρὸ τῆς θύρας ἐφύλαττον δύο στρατιῶται. Ἰδόντες τὸν μπέην παρουσίασαν ἀμέσως τὰ ὄπλα καὶ εὐσεβέσταως ὑπεχώρησαν ἀφίνοντας αὐτὸν ἐλεύθερον. Εἰσελθὼν ὁ Μουράτ διήλθε δύο ἢ τρεῖς θαλάμους πλήρεις ὑπηρετῶν παρὰ τὴν προκεχωρητικὴν ὥραν. Ἐνευσσε πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦ εἶπεν· Νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν πασσάν ὅτι θέλω νὰ τὸν ἴδω ἀφέντως διὰ κατεπεύγουσαν ὑπόθεσιν. Ὁ ὑπηρετὴς ἀφ' οὗ ἔκαμε βαθύτατον τεμενᾶν, ὅστις ἐνέφαινε πόσον μεγάλης ὑπολήψεως ἀπῆλθεν ὁ Μουράτ μπέης παρὰ τῶ πασσά, ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν του. Ὁ δὲ Μουράτ μπέης ὡς γνωρίζων καλῶς τὴν οἰκίαν διυφύνηθη πρὸς τὸ σελαμλίκι, τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἐκεῖ περιέμενεν. Ὅχι ὅμως ἐπὶ πολὺ, διότι ὁ πασσάς ἐννοῶν ὅτι μόνον διὰ σπουδαιότατην ὑπόθεσιν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ εἰς τοιαύτην ἀκατάλληλον ὥραν εἶχε σπεύσῃ εἰς συνάντησίν του. Μετὰ τὰς τυπικὰς φιλοφρονήσεις καὶ ἐρωτήσεις περὶ τῆς ὑγείας κτλ. κτλ. κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ὀθωμανῶν οἰκοδεσποτῶν περιέμενε νὰ ἐξηγηθῇ ὁ ἐπισκέπτῃς του. . . . .

Μετὰ δέκα πέντε λεπτὰ περίπου δύο ἄνδρες τετυλιγμένοι δι' εὐρέων μανδυνῶν ἐβαδίζον ταχεῖ βήματι πρὸς τὸ Ἀργαῖον ὕρος. Ἡ Σελήνη εἶχεν ἦδη ἀνατελεῖν διαχέουσα τὸ ἥρεμον καὶ γλυκὺ αὐτῆς φῶς. Ἡ χιών ἐξηκολούθει πίπτουσα. Οἱ δύο ὅμως νυκτερινοὶ περιπατηταὶ οὐδόλως ἐφάνοντο φροντίζοντες περὶ τοῦ καιροῦ. Περι-

πάτου σιωπηλῶς. Ἄνῃθον τὰς ὑπωρείας τοῦ ἐσθεσμένου Ἡφαιστείου καὶ ἐφάνοντο διευθυνόμενοι πρὸς τινὰ τῶν κρατήρων. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκυπτον ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ παρετήρουν ἔγνη τὰ ὅποια ἐφάνοντο ἀκολουθοῦντες. Τέλος μετὰ μακρὰν πορείαν, ἀφ' οὗ ἀνερριχθήσαν ἀρκετοὺς ἀποτόμους ὑποκρατήρας, ἐφθασαν πρὸ μικρᾶς κατακόμβης. Τὰ ἔγνη τῶν ποδῶν ἐκεῖ ἐξέλιπον αἴφνης. Ὁ εἰς τῶν δύο περιπατητῶν ἐπλησίασε τὸν ἄλλον καὶ χαμηλοφώνως τῷ εἶπεν: Ἰδοῦ, πασσά μου, τὰ ἔγνη κατὰλήγουν ἐδῶ. Νὰ προχωρήσωμεν περισσότερο δὲν εἶναι φρόνιμον. Εἶναι πολλοὶ αὐτοὶ ἐν ᾧ ἡμεῖς ἤμεθα μόνον δύο. Ἐκτὸς τούτου δὲν ὑπάρχει καμμία ἀνάγκη νὰ ριθλοκινδυνεύσωμεν. Ἄρκει νὰ κρυθῶμεν ἐδῶ καὶ ὅταν ἐξέλθωσι ἀκολουθοῦμεν τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἑως ὅτου τὸν ἀναγνωρίσωμεν. Ἄμ' ἔπο' ἄμ' ἔργον, εὔρον ἐν ἀσφαλῆς καταφύγιον καὶ ἐκρύβησαν. Ἦτο καιρός, διότι μόλις εἶχον κρυβῆ λίθος φράττων τὴν εἰσοδὸν τῆς κατακόμβης ἐκύλιεν ὑπὸ ἀοράτων χειρῶν κινήσει καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀνὰ εἰς ἐξῆλθον περὶ τοὺς εἰκοσι πέντε ἄνδρας. Ἄπαντες ἦσαν ὠπλισμένοι. Ἠρχισαν νὰ τραγοῦδῶσι:

«Ὡς πότε παλληκάρια νὰ ζῶμεν σ' τὰ στενὰ Μονάχοι σάν λιοντάρια σ' τὰς ράχες σ' τὰ βουνά.

Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ Παρὰ σαράντα χρῶνα σπλαδιά καὶ φυλακή.

Ὁ πασσάς καὶ Μουράτ μπέης, πιστεύομεν ὅτι οἱ ἀναγνωστῆται ἐμάντευσαν ὅτι οὗτοι ἦσαν οἱ νυκτερινοὶ περιπατηταί, ἐκ τῆς κρύπτης τῶν ἤκουσαν τὰ πάντα ἀπλήστως. Τέλος ἐξῆλθε καὶ ὁ τελευταῖος τῶν συνομοτῶν. Τὸ ἄσμα ἐλήξεν. Ζήτην ἡ Ἑλλάς ἐφώναζεν εἰς. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν θὰ εἶναι, ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς τοῦ πασσά ὁ Μουράτ. Ζήτησω, ἀνέκραξαν οἱ περὶ αὐτὸν. Ζήτην καὶ τοῦ καπετᾶν Θέμη ἐφώνησεν εἰς. Ζήτησω ἐπανέλαβον οἱ ἄλλοι... Γνωρίζομεν ὅτι θέλομεν, ἐψιθύρισεν ὁ Μουράτ εἰς τὸ οὖς τοῦ πασσά. Ἀρχηγὸς τῶν ἀνταρτῶν εἶναι ὁ Θέμη.

Τὴν ἐπομένῃ ἡμέραν ἡ ἐκκλησία τῶν Φλαβιανῶν παρουσίαζεν ἑκτακτὸν θέαμα. Διότι ἐκτὸς τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἣν ἐύρταζον, ἐτελοῦντο καὶ οἱ γάμοι τοῦ διδασκάλου τοῦ χωρίου Θεμιστοκλέους Καλοῦ τοῦ κοινῶς λεγομένου Θέμη, μετὰ τῆς Δεσποινίδος Βασιλείας Μπέογλου. Οἱ νεόνυμφοι ὄρφανοὶ ἀμφοτέρου οἰκογένειαν εἶχον ὅλον τὸ χωρίον, καὶ ἰδίως ὅλους τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες κηλόγουν τὸ ὄνομα ἀμφοτέρων. Ὁλόκληρον τὸ χωρίον ἐύρταζεν ὡς ἰδικὴν του ἐορτὴν τὸν γάμον τῶν δύο ὀρφανῶν. Δὲν ὑπῆρχε μεταξύ ὅλων αὐτῶν οὐδὲ εἰς ὅστις νὰ μὴν ὤφειλε καὶ μίαν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν ἕνα.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, τοὺς ὠδήγησαν μετὰ χορῶν καὶ ἀσμάτων εἰς τὸν οἰκίσκον τῶν καὶ ἐκεῖ πλέον, ἤρχισαν νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν χαρὰν τῶν καὶ τὴν εὐγνωμοσύ-

νην τῶν. Ὁ Θέμη εἶχε τὸ πρόσωπον λάμπον ἐκ χαρᾶς. Ἡ Βασιλεία ὅμως τὸν ὑπερέβαλλεν εἰς τὴν χάριν. Ἦσαν ἀμφοτέρου οἱ εὐτυχέστεροι τῶν θνητῶν. Μὲ τὸ μειδιάμα εἰς τὰ χεῖλη ὑπεδέχοντο πάντας, νυχταρίστου πάντας. Εἶχον καὶ ἀπὸ ἕνα γλυκὺν λόγον δι' ἕκαστον τῶν προσερχομένων. Ὅλοι ἔφερον τὰ δῶρά των. Δῶρα, πενιχρὰ μὲν ὡς πρὸς τὴν ἕλικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ πολὺτιμα ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν μετ' ἧς ἐδίδοντο. Αἱ εὐχαὶ ἄς τοὺς ἐδίδον δὲν ἦσαν καλῶς τετορνευμέναι ἀλλ' ἦσαν ἀληθεῖς εὐχαί, ἐκφράζονσαι τὰ ἀληθῆ αἰσθήματα. Πρὸς τί ἂν αἱ λέξεις δι' ὧν ἐλέγοντο δὲν ἦσαν ἀκαθηματικαί, ἀφ' οὗ δὲν ἦσαν λέξεις τῶν χεῖλων μόνον; Πρὸς τί ἡ λέξις, ὅταν τὸ νόημα ὅπερ ἦθελον νὰ ἐκφράσωσιν οἱ ἀγαθοὶ χωρικοί, ἦτο ἀληθῶς ἐγκάρδιον καὶ ἀπετείνετο εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν τῶν δύο νεόνυμφων; Ἡ καρδία δὲν γνωρίζει γραμματικὴν. Ἡ καρδία δὲν γνωρίζει συντακτικόν. Τὸν φαιδρότερον ὄμιλον ἀπετέλουν τὰ παῖδιά. Μὲ τὴν ἀμεμνησίαν τῆς ἡλικίας των, μὲ τὴν ἀθήαν εἰλικρινεῖαν τῆς καρδίας των ἐξέφραζον τὴν χαρὰν των διὰ τρόπου πολὺ ἰλιγνὸν ἀθροῦσου. Ἐφώναζον, ἐφλυάρον, ἐπῆδων. Ἠρχοντο πηδῶντες, περιεκύκλουν τοὺς δύο φίλους των καὶ ἐφώναζον «Νὰ ζήσετε, νὰ ζήσετε». Αἱ ἀληθεῖς αὐταὶ εὐδεῖεις συμπαθείας καὶ ἀγάπης ἠδύτατα συνεινίου τὴν Βασιλείαν. Στριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς συζύγου περικυκλωμένη ἀπὸ τῶσας φιλικὰς ὑπάρξεις, ἡ ἀτυχή ὄρφανὴ ἐγκάτελιπε τὰς θλιβεράς σκέψεις καὶ τὰ λυπηρὰ προαισθήματα. Ἐλησμονήσεν πάσας τὰς θλίψεις, ἄς ἐδοκίμασε, πάσας τὰς ἐναντιότητας δι' ὧν ἡ τύχη τὴν ἐπαίδευσεν.

Ὅταν ἡ ψυχὴ λατρεύῃ Εὐχερῶς εὐδαμονεῖ.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐκάθησαν πάντες περὶ τὰς τραπέζας ἄς εἶχεν ἐτοιμάσῃ ὁ Θέμη. Ἀφθονα καὶ ποικίλα φαγητὰ ἦσαν παρατεθειμένα καὶ ἀφθονος ἐπλήρου τὰ ποτήρια παλαιῶς οἴνου, διαχέων τὴν εὐθυμίαν.

Εἶχον ἀρχίσῃ αἱ προπώσεις, προπώσεις πάλιν ἔχει τετορνευμέναι, ἀλλ' ἐγκάρδιον καὶ ἡ εὐθυμία ἦτο γενικὴ ὅτε αἴφνης εἰσέρχονται τρεῖς Τούρκοι στρατιῶται συνοδευόμενοι ἕνα δεκανέα. Ὁ δεκανεὺς προχωρεῖ πρὸς τὸ μέσον τῆς τραπέζης καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Θέμη «Ἐν ὀνόματι τοῦ αὐτοκράτορος σὲ συλλαμβάνω» λέγει.

Ἀπερίγραπτος εἶναι ἡ ἐπακολουθήσασα στιγμή. Τὰ ἄτματα κατέπαυσαν ἐν τῷ ἄμα. Σπεύδουσι πρὸς τὸν Τούρκον καὶ τοῦ λέγουσιν ὅτι, θὰ ἀπατάται ὅτι ἄλλον θὰ τοῦ διέταξαν νὰ συλλάβωσι καὶ ἔχει τὸν Θέμη, τὸν ἡσυχώτερον τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου καὶ τὸν νομοταγέστερον. Εἰς μάτην. Ὁ δεκανεὺς ἀναπτύσσων χάρτην λέγει «Ὅχι! δὲν ἀπατῶμαι διετάχθη νὰ συλλάβω τὸν Θεμιστοκλέα Καλοῦ διδασκάλου, κατηγορούμενον ἐπὶ ἀνταρσίᾳ καὶ συνομοσίᾳ κατὰ τῆς αὐτοκρατορίας. Ἰδοὺ τὸ ἔνταλμα. Μακρὰν Δρόμον. Δρόμον Γκιανούρηδες».

Ἡ προαίσθησις τῆς Βασιλείας ἐπληθήθει. Ὁ Θέμη

προϋδότη. Ουδέμια σωτηρία πλέον. Διότι από το ύψος γνώρισε και το θηρίον. Έν ύνομα μόνον ἐψήφυσεν « Ἀθλιε Μουράτ ». Δὲν ἔρρηξε κραυγὰς καὶ κλαυθμούς, δὲν ἐλειποθύμησε. Ἐσιώπα ἀλλὰ ἡ σιωπὴ τῆς αὐτῆς ἦτο εὐγλωττότερα ὄλων τῶν κλαυθμῶν. Ἡ γαλήνη τῆς ἦτο τρομακτικότερα καὶ τῆς μεγαλητέρας παραφορᾶς. Τὸ χρῶμα μόνον τοῦ προσώπου τῆς ἐξέλιπεν ὄλως. Ἐνόμιζες ὅτι ὄλον τὸ αἶμα ἐγένετο ὕδωρ καὶ ὅτι ἦτο πτώμα. « Ἡμεθα θύμα μυταρὰς μηχανορραφίας », ἀνέκραξε τέλος ἡ Βασιλεία. Ἡ ἀθρότης τοῦ συζύγου μου θὰ ἀποδειχθῆ, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καταφιλοῦσα αὐτόν.

« Λίτσα μου, τῆ εἶπεν οὗτος, θάρρος ἂν φουθενῶ νὰ μὲ ἐδικυθῆς, καὶ τὴν ἡσπάζω ». Δὲν εἶχον ἀνάγκην λέξεων διὰ νὰ συνεννοηθῶσιν. Ἐκ τῆς γλυκείας περισφύγγεως τῶν τοῦς ἐχώρησαν διὰ τῆς βίας οἱ βάρβαροι στρατιῶται ἀναγκάσαντες διὰ ραβδισμῶν καὶ ὕδρων τὸν Θέμην νὰ τοῦς ἀκολουθήσῃ. Τότε λοιπὸν ἐξέλιπε τὸ θάρρος τῆς Βασιλείας. Ἰδοῦσα ὅτι ἀπῆγον τὸν Θέμην τῆς ἠθέλησε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτὴ. Οἱ στρατιῶται ὅμως τὴν ἐδίωξαν σκληρῶς κτυπῶντες αὐτὴν διὰ τῶν κοντακίων τῶν τουφεκίων τῶν. Εἰς μάλιστα πλέον βάρβαρος τῶν ἄλλων κατέφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς τοιοῦτου κτύπημα ὥστε ἐπέσεν αὐτὴ ἀναίσθητος, σωρὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ρίξασα κραυγὴν φοικυδῆ. Εἰς τὴν κορυγὴν ταύτην ἀπῆλθεν ἑτέρα. Ἦτο ὁ Θέμης ὅστις ἀδυνατῶν πλέον νὰ περιστείλῃ ἑαυτὸν δι' ἀπέλπιδος προσπαθείας ἔθραυσε τὰ δεσμὰ δι' ὧν τὸν εἶχον δέση καὶ ἐπέσεν πρὸς τὴν σύζυγόν του. Οἱ στρατιῶται ὅμως ὤρμησαν καὶ τὸν συνέλαβον ἐκ νέου. Ἡ ἀπελπισία ἐδεκαπλασίασε τὰς δυνάμεις τοῦ Θέμης. Ἀρπάζει τὴν σπάθην ἐνὸς Τούρκου καὶ ἐπιτεθεὶς ἐναντίον τῶν ἄλλων κτυπᾷ, κτυπᾷ. Ἐφόνευσε δύο ἐξ αὐτῶν καὶ ἐπέτιθετο κατὰ τοῦ τρίτου, ὅτε γιγαντιαῖος γεννίτσαρος τῆ καταφέρει ἐκ τῶν ἠπισθεν κτύπημα τόσο σφοδρὸν ὥστε παραλύουν οἱ πόδες του καὶ πίπτει ἀναίσθητος. Ὁρμησαν ἀμέσως καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἔδεσαν σφικτὰ, τὸν ἐφόρτωσαν ἐπὶ τινοῦ ἴνου καὶ ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν Καισάρειαν ἄγρυσαν.

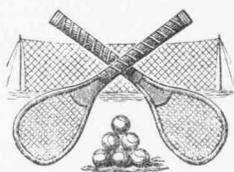
Ἡ Βασιλεία δὲν ἦτο νεκρὰ εἶχε μόνον λειποθυμήσει ἐκ τοῦ σφοδροῦ κτυπήματος. Ἐντὸς ὀλίγου τὸ ψυχρὸς καὶ ἡ χιών ἐφ' ἧς εἶχε πέσει ἐπανεκάλεσαν τὰς αἰσθήσεις τῆς. Ἠγέρθη ἀλλοφρονούσα, ἐκύτταξε περὶ αὐτὴν, ἦτο μόνη, ὀλομόναχη. Ἐκύτταξε, εἶδε τὰ αἵματα τὰ ὅπια ἐκάλυπτον τὴν χιόνα ἐν ἀποστάσει δέκα βηματικῶν ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐνεθυμήθη. Ἐρρηξε κραυγὴν φοικαλέαν καὶ ὤρμησε τρέχουσα λυτίζουσα ἐκτὸς φρενῶν. Ἐτρέξεν, ἔτρέξεν, ἔτρέξεν. Ἄλλ' ἦτο ἀκόμη πολὺ ἀδύνατος. Οἱ πόδες ἠρνήθησαν νὰ τὴν φέρωσι μακρύτερον. Ἐπέσεν ἐκ νέου φρυάττουσα, λυσώσα ἐπὶ τῆς χιονοσκεπτοῦς ὁδοῦ. Θέμη, Θέμη... ἐψήφυσεν καὶ προσεπάθησε νὰ

συρθῆ ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς. Μάτην μετὰ δέκα βήματα ἐπανέπεσεν ἐκ νέου, ἵνα μὴ ἀνεγερθῆ πλέον ἐπαναλαμβάνουσα:

Θέμη Θε...μη...

(ἀκολουθεῖ)

ΠΕΤΡΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ÉMILE RICHEBOURG

ΜΕΛΑΙΝΑΙ ΟΦΡΥΕΣ

(Συνέχεια)

Τὴν πρωίαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας, καθ' ὃν χρόνον ὁ τραπέζιτης εἰργάζετο ἐν τῇ γραφεῖρ του μετὰ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ, ἀνήγγειλαν εἰς τὴν Καὶν Λεβρὲν τὴν ἐπίσκεψιν τῆς φίλης τῆς, τῆς Καὶς Δυφρέσν.

Αὕτη εἰσήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ψυχρὰ καὶ σοβαρά. Ἡ Κυρία Λεβρὲν ἂν καὶ ἐξεπλάγη πολὺ ἐκ τῆς στάσεως ταύτης καὶ ἐκ τοῦ στρυφνοῦ ὕφους τῆς ἐπιτυπυρίας τῆς, τῆ εἶπε μειδιῶσα καὶ τείνουσα αὐτὴν τὴν χεῖρα.

— Ἀγαπητὴ μου φίλη, καλῶς ἤλθατε, καθήσατε καὶ εἰπατέ μοι εἰς τί ὄφειλω τὴν εὐχαρίστησιν τῆς προῶν ἡς ἐπισκέψεώς σας.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σας εἶπω ὅτι εἶμαι παρωργισμένη, τὸ βλέπετε.

— Μὲ τρομάζετε ποῖον τὸ αἷτιον τῆς ὀργῆς σας;

— Ἐν σκάνδαλον.

— Ἄ! Ἄ!

— Γνωρίζετε τί εἶκαμε χθὲς ὁ υἱὸς σας, μεταξὺ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης μεταμεσημβρινῆς ὥρας.

Ἡ Κα Λεβρὲν παρετήρησε τὴν φίλην τῆς ἔτι πλέον ἐκπεπληγμένη.

— Ἀληθῶς, ἀγαπητὴ μου, εἶπε, περὶ τοῦ υἱοῦ μου πρόκειται;

— Ἀκριβῶς.

Ἡ μήτηρ τοῦ τραπέζιτου ἔλαβε καὶ αὕτη ὕφος ψυχρὸν ὅπως εὐρεθῆ ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς Καὶς Δυφρέσν.

— Ἀγαπητὴ μου, ἀπήντησε σοβαρῶς, δὲν ἀπαιτῶ νὰ μανθάνω παρὰ τοῦ υἱοῦ μου πῶς χρησιμοποιεῖ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας του, ὡς θὰ ἐπραττοῦ ἐὰν ἦτο δέκα ἢ δώδεκα ἐτῶν.

— Ἐλοιπὸν, ἀγαπητὴ μου, ὑπέλαβεν ἡ Κα Δυφρέσν, σὰς ἀπατᾷ ὁ υἱὸς σας μὲ πολὺ ἀσχημον τρόπον καὶ σὰς κάμνει νὰ πιστεύητε ὅτι εἶναι ἀμέμπτου διαγωγῆς.

— Τί λέγετε; Κατηγορεῖτε τὸν Κάρολον;

— Μάλιστα.

— Διὰ ποῖον πράγμα; Τί λοιπὸν ἐπραξε τὸ ἀξιὸν μομφῆς;

— Ἦλθον διὰ νὰ σας τὸ εἶπω.

— Τοῦτο δὲν εἶναι πολὺ γενναῖον...

— Πρέπει νὰ τὸ μάθητε.

— Ἔστω, σὰς ἀκούω.

— Χθὲς, μεταξὺ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης ὥρας, εἰς μέρος ἀπομεμακρυσμένον τοῦ Δάσους τῆς Βουλώνης, ὁ υἱὸς σας, καθήμενος ἐπὶ ἐδραίου καὶ κρατῶν ἐπὶ τῶν γονάτων του μικρὸν παιδίον, εἶκαμε τὰ γλυκὰ μάτια μὲ νεκρὰν γυναικίαν ἀξιολόγου ἄλλως τε καλλονῆς, ἐργάτιδα ἀναμφιβόλως καὶ πιθανὸν τὴν μητέρα τοῦ παιδίου.

Ἡ Κα Λεβρὲν ἐγένετο καταπόρφυρος.

— Εἶναι ψεῦδος, εἶναι συκοφαντία! ἀνέκραξεν

— Ὅχι, εἶναι ἀληθέστατον.

— Ποῖος σὰς τὸ εἶπε;

— Ἐάν μοι τὸ ἔλεγον, δὲν θὰ τὸ ἐπίστευα ἢ κόρη

μου καὶ ἐγὼ τὸ εἶδαμεν μὲ τὰ μάτια μας.

— Καὶ ὑπεθέσατε...

— Ὅτι ἀκριβῶς εἶναι τὸ πράγμα ἦτο καταφανέστατον. Δὲν ἠδυνάτο τις νὰ ἀπατηθῆ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ υἱοῦ σας; ἡ ζωηρὰ ὄψις του, τὸ λάμπον βλέμμα του, τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἡ συγκίνησις τῆς... νεαρᾶς γυναικῆς τὰ ἔλεγον ὅλα. Ἄ! Ὁ κ. Κάρολος Λεβρὲν δὲν θὰ μὰς ἐπερίμενε βεβαίως καὶ πῶς ἐταράχθη! εἶχεν ὠχρίασθαι τόσο ὥστε πρὸς στιγμὴν ἐνόμισα ὅτι κατὰ κανὸν θὰ τοῦ συνέβαινε.

Ἡ Κα Λεβρὲν δὲν ἤξευρε πλέον τί νὰ εἴπῃ. Ἦτο κατάπληκτος.

— Τώρα πλέον ἐξηκολούθησεν ἡ Κα Δυφρέσν, δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήττησθε διὰ τὴν ἀποστροφὴν τὴν ὁποῖαν ὁ υἱὸς σας δοκιμάζει διὰ τὸν γάμον ἔχετε ἐπὶ τέλους τὴν ἐξήγησιν τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἢν σὰς εἶπε πολλαῖς: « Οὐδέμια βία ὑπάρχει, ἂς ἀναμείνωμεν ἀκόμη ».

Ἐγένετο σιωπὴ.

— Κρίνω περιττὸν νὰ σας εἶπω, ἐπανελάβεν ἡ Κα Δυφρέσν διὰ ξηροῦ ὕφους, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ προχωρήσῃ περισσότερο τὸ σχέδιον τοῦ γάμου τὸν ὁποῖον ἐπεδιώκωμεν.

— Τότε, εἶπεν ἡ Κα Λεβρὲν διὰ τοῦ αὐτοῦ ὕφους, εὐρισκόμεθα πρὸ διαλύσεως.

— Ἦτις πάλιν θὰ συνέβαινε καὶ ἐὰν ἀκόμη τὰ πράγματα ἐπροχώρουν πολὺ περισσότερο.

— Τοῦτο ἐπιθυμεῖ ἡ Δις Λουίζα;

Ἐπάρχουν πράγματα τὰ ὅποια μία κόρη ὡς ἡ ἰδικὴ μου πληγωθεῖσα ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ καὶ τῇ ἀξιοπρεπείᾳ τῆς, δὲν συγχωρεῖ.

— Ἐχει καλῶς, ἀπεκρίθη ἀπλῶς ἡ μήτηρ τοῦ τραπέζιτου.

Ἡ Κα Δυφρέσν ἠγέρθη.

Αἱ δύο χῆραι ἐσφιγξάν ψυχρῶς τὰς χεῖρας ἀλλήλων καὶ ἡ Κα Δυφρέσν ἐξῆλθε τῆς αἰθούσας καθ' ὃν τρόπον καὶ εἰσήλθε.

Ἡ Κα Λεβρὲν ἐξέβαλε βαθὺν στεναγμὸν, ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, οὗς ἐκάλυπτον δάκρυα, καὶ ἐκαθήσθη περιλυπὸς ἐπὶ τῆς ἐδρας.

— Εἶναι δυνατὸν ὁ υἱὸς μου νὰ ἔχῃ ἐρωμένην καὶ νὰ μοι τὸ κρύπτη; ἐψήφυσεν ὄχι, ὄχι, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω... Καὶ ὅμως...

Ἐμεινε πρὸς στιγμὴν σκεπτικὴ εἶτα μετὰ μειδιάματος πλήρους πικρίας:

— Νά, εἶπε, πῶς καταστρέφεται φιλία τεσσαράκοντα ἐτῶν.

Κατὰ τὸ πρόγευμα, εὐρισκόμενη ἀέναντι τοῦ υἱοῦ τῆς δὲν ἔκαμε τὸν παραμικρὸν ὑπαινυγμὸν περὶ ὧσιν πρὸ ὀλίγου εἶχε πληροφορηθῆ ἀλλ' ἦτο σκεπτικὴ, τεθλιμμένη. Ὁ νεανίας ἐφάνετο ὅτι δὲν προτείχεν εἰς τὴν θλίψιν τῆς μητρὸς του, ἀλλ' ἐμάντευε τὰς σκέψεις τῆς διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἔσχε τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Καὶς Δυφρέσν.

Ἀνέμενε τὰς ἐρωτήσεις τῆς ἀλλ' ἐκείνη οὐδὲν ἤθελε νὰ εἴπῃ ἀκόμη.

Ἐλείπον τὴν ἡμέραν ταύτην αἱ συνήθειαι γλυκείαι διαχύσεις, ἡ οἰκία συνομιλία ἡ μήτηρ καὶ υἱὸς περιορίζοντο εἰς τὸ νὰ ἀνταλλάσσωσι βραχείας τινὰς λέξεις. Διὰ πρώτην φοράν ἡ Κα Λεβρὲν ἦτο στενοχωρημένη μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐρριπτεν ἐπ' αὐτοῦ λαθραῖον βλέμμα, καὶ ἐξεπλήσσετο διότι τὸν ἔβλεπε τόσο ἡρεμὸν, τόσο κύριον ἑαυτοῦ καὶ γελαστόν. Οὐδὲν ἐν τῇ στάσει τοῦ Κάρολου καὶ τῇ ἐκφράσει τῆς φυσιογνωμίας του εἰδείνυε τι τὸ ἀξιόμειπτον.

Καὶ ἡ μήτηρ του ἔλεγε καθ' ἑαυτήν:

— Ἡ κατέχει εἰς ἀπιστευτὸν βαθμὸν τὴν τέχνην τῆς ὑποκρισίας, ἡ εἶναι ἀθῶος τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας.

Καὶ ἤρχιζε νὰ πιστεύῃ ἐκ νέου ὅτι ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τῆς οὐδόλως προϋδωκε τὴν μεγάλην ἐμπιστοσύνην ἣν ἔτρεφε πρὸς αὐτόν.

Ὅτε ἠγέρθησεν ἐκ τῆς τραπέζης:

— Κάρολε, εἶπε, σκοπεύεις νὰ ἐξέλθῃς σήμερον τὸ ἀπόγευμα.

— Ὅχι μητέρα μου, ἔχω νὰ ἐργασθῶ ὅλην τὴν ἡμέραν.

— Τότε θὰ δειπνήσῃς μετ' ἐμοῦ;

— Ἀναμφιβόλως.

— Καὶ ἡ ἔσπερίς σου;

— Δὲν μοι συμβαίνει πολὺ συχνὰ νὰ σας ἀφήνω μόνην τὴν ἑσπέραν, μητέρα μου σήμερον δὲν θὰ λείψω ἀπὸ πλησίου σας.

— Ἐχει καλῶς.

Ὡς συνήθως, ὁ νεαρός τραπέζιτης ἀπέθεσε φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς μητρὸς του καὶ τὴν ἀφῆκε.

Τὴν ἐσπέραν εἰς τὰς ἑπτὰ, συννητήθησαν εἰς τὴν τραπέζορίν.

— Εἰργάσθης πολὺ; εἶπεν ἡ μήτηρ.

— Ναί, εἶχον τόσας ὑποθέσεις.

— Μοὶ φαίνεται ὅτι εἶσαι κουρασμένος.

— Ἄλλ' ὄχι, σὰς βεβαιῶ, μητέρα μου! γνωρίζετε ὅτι ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν.

Ἐκάθησαν εἰς τὴν τραπέζαν.

Μετὰ τὸ δεῖπνον ὅπερ ὑπῆρξεν, ὡς καὶ τὸ γεῦμα, σχεδὸν σιωπηλὸν, εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἐκάθησαν ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου.

Ἡ Κα Λεβρὸν οὐδένα περιέμενον, ἐπειδὴ ὡς ἡμέραν ὑποδοχῆς εἶχεν ὀρίστη τὴν Πέμπτην ἠδύνατο λοιπὸν νὰ διέλθῃ ὀλόκληρον τὴν ἐσπέραν μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ὁ νεανίας ἔλαβε μίαν ἐφημερίδα ἐκ τοῦ τραπέζιου.

— Ἀγαπητὴ μητέρα, εἶπε, θέλετε νὰ σὰς ἀναγνώσω μερικὰ ἄρθρα αὐτῆς τῆς ἐφημερίδος;

— Ὅχι εὐχαριστῶ προτιμῶ νὰ ὁμιλήσω μαζί σου.

— Εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας μητέρα μου.

Ὁ τραπέζιτης ἐδίπλωσεν ἐκ νέου τὴν ἐφημερίδα καὶ τὴν ἀναπέθεσεν ἐπὶ τοῦ τραπέζιου.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἔμειναν σιωπηλοί, παρατηροῦντες ἀλλήλους, ἐκεῖνη πάντοτε λυπημένη, οὗτος μειδιῶν.

— Κάρολε, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ Κα Λεβρὸν, εἶχον, ταύτην τὴν πρωΐαν, τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Κας Δυφρέσν.

— Τὸ γνωρίζω, μητέρα μου.

— Χθές, μετέβη νὰ κάμῃ ἕνα περίπατον εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλώνης καὶ σὲ συνήντησε συνωδευέτο ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τῆς.

— Ναί, μητέρα μου καὶ ὑπὸ δύο ἄλλων κυριῶν ἃς δὲν γνωρίζω.

— Τότε, εἶναι ἀληθὲς ὅτι μοὶ εἶπεν;

— Ἄγνοῶ τί σὰς εἶπεν ἡ Κα Δυφρέσν ἄλλὰ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ὑποθέσητε ὅτι σὰς διηγήθη ἀνύπαρκα πράγματα.

— Ἄ! τὸ ὁμολογεῖ, Θεέ μου, τὸ ὁμολογεῖ! ἀνέκραξεν ἡ Κα Λεβρὸν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ υἱὸς τῆς ἐσιώπη, ἐπανέλαβε μετὰ ταραχῆς:

— Λοιπὸν, εἰς μέρος ἀπομεικρυσμένου τοῦ Δάσους, ἐκάθησο ἐπὶ ἐδραίου πλησίον νεαρᾶς γυναικὸς, ὠραιότατης, φαίνεται, καὶ ἔχον ἐπὶ τῶν γονάτων σου ἐν παιδίον, τὸ παιδίον τῆς γυναικὸς ταύτης ἀναμφιβόλως, συνδιελέγεσο οἰκείως μετ' αὐτῆς;

— Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι μητέρα μου.

— Ἐλα, Κάρολε, εἶπέ μοι ὅτι κατὰ τύχην, ἐκ συμπῳάσεως, συνήντησες εἰς τὸ Δάσος τὴν νεαράν ταύτην γυναῖκα.

— Ἐὰν ἔλθω τούτο, μητέρα μου, θὰ ἐψευδῶμαι

εὐρέθημεν, ἡ νεαρά αὐτὴ γυνὴ καὶ ἐγὼ, ἡ μᾶλλον ἡ νεανίς αὐτὴ καὶ ἐγὼ, εἰς συνέντευξιν.

— Ὡ! ὦ! ὦ!... Ἄλλὰ ποία εἶναι λοιπὸν ἡ νεανίς αὐτὴ;

— Μετ' ὀλίγον θὰ σὰς τὸ εἶπω.

— Καὶ διατὶ ὄχι τώρα;

— Ἐγὼ τοὺς λόγους μου.

— Ὡ! τοὺς λόγους του, τοὺς λόγους του! εἶπεν ἡ

Κα Λεβρὸν κινῶσα τὴν κεφαλὴν. Καὶ τὸ παιδίον Κάρολε, τὸ παιδίον!

— Μετ' ὀλίγον θὰ σὰς ὁμιλήσω ἐπίσης καὶ περὶ αὐτοῦ, μητέρα μου.

— Ὡ! φοβοῦμαι νὰ μαντεύσω πολλὰ πράγματα!

Καὶ μὲ φωνὴν ἀθμονοῦσαν, τρέμουσαν:

— Πόσων ἐτῶν εἶναι τὸ παιδίον τούτο;

— Τεσσάρων καὶ ἡμίσεος, μητέρα μου.

— Ἄ! εἶπεν, ὡς ἀνακουφισθεῖσα ἐκ μεγάλου βάρους.

— Καθησυχάσετε; μητέρα μου.

— Ναί, ναί, ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἄλλὰ σὲ

παρακαλῶ νιέ μου, καθησύχασόν με ἐντελῶς διαβεβαιῶν με ὅτι αἱ σχέσεις σου μετὰ τῆς νεανίδος ταύτης, δὲν σὲ κάμνουν νὰ ἐρυθριᾷς.

— Αἱ σχέσεις μου μετὰ τῆς νεανίδος ταύτης μητέρα μου, εἶναι ἐνωσις ἢν ὁ θάνατος μόνος θὰ ἠδύνατο νὰ διασπάσῃ... Καὶ δὲν ἐρυθριῶ ἐνεκα τούτου, μητέρα μου, τὸναντίον καυχῶμαι.

— Ἄλλ' εἶσαι τρελλός, δυστυχῆ! Τὸ πρόσωπον λοιπὸν τούτο σοὺ ἀφῆρσε καὶ αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς τιμῆς; Ἄ! ἰδοὺ ἡ φοβερά δυστυχία ἢν ἐφοβοῦμαι!...

Λοιπὸν ὁμιλεῖ, δοκίμασε τοὐλάχιστον νὰ δικαιολογηθῆς.

— Περιμένω, μητέρα μου, τὰς βαρεῖας ἐπιπλήξεις τὰς ὅποιας νομίζετε ὅτι ὀφείλετε νὰ μοὶ ἀπευθύνητε σὰς ἀκούω εὐχαρίστως μετ' ὅλου τοῦ σεβασμοῦ τὸν ὅποιον εἰς υἱὸς ὀφείλει πρὸς τὴν μητέρα του ὅταν θὰ παύσητε, θὰ προσπαθῶ, μετ' ἐπιτυχίας, τὸ ἐλπίζω, νὰ δικαιολογήσω τὴν διαγωγὴν μου.

— Ἡ διαγωγὴ σου εἶναι ἀναξία, Κάρολε, καὶ τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ σοὺ τὴν συγχωρήσῃ. Ἐν τῇ τυφλῇ πρὸς σὲ στοργῇ μου, σὲ ἐθεήρουν ἀνώτερον ὄλων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡμῶν ὑπερήφανος, ἀλαζών διὰ τὸν υἱὸν μου... Ἄ! πόσον τιμωροῦμαι διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν μητρικὴν ἀλαζονείαν μου! Βασίζομένη εἰς τὴν σύνεσίν σου, εἰς τὴν εὐθύτητά σου καὶ τὴν ὀρθοπροσύνην σου, ἠλπίζω νὰ εὐρῶ πλησίον τοῦ τέκνου μου, ἐν τῇ πρὸς τὴν μητέρα του ἀφοσιώσει μετὰ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας ἃς ὑπέστην, ἂν μὴ τὴν παντελῆ λήθην τῶν συμφορῶν μου, τοὐλάχιστον τὴν ἀνακούφισιν τῆς θλίψεώς μου, τὴν ἡσυχίαν τοῦ βίου μου. Σὺ ὅμως, ἀναγεννάς τὰς παλαιὰς μου λύπας καὶ μοὶ παρουσιάζεις νέας ἐξ ἴσου σκληρὰς καταφέρεις κατὰ τῆς καρδίας μου τὸ τελευταῖον κτύπημα.

ΕΚΛΕΪΨΕΙΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1905 θὰ γίνωσι δύο ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου καὶ δύο τῆς Σελήνης.

I. Μερικὴ ἐκλείψις τῆς Σελήνης τῇ 6 Φεβρουαρίου ὁρατὴ ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἑξῆς:

Ἀνατολὴ τῆς Σελήνης 5 ὥρ. 57' μ. μ. χρόνου Καίρου εἰσοδος τῆς Σελήνης εἰς

τὴν παρασκιάν 5 » 41' μ. μ.

» » » σκιάν 7 » 54' » »

Μέσον τῆς ἐκλείψεως 9 » 00' » »

ἔξοδος » Σελήνης

ἐκ τῆς σκιάς 10 » 07' » »

» » παρασκιᾶς 11 » 19'.

Μέγεθος τῆς ἐκλείψεως (Σελήνης Διάμετρος = 1)

0,41.

II. Δακτυλοειδὴς ἐκλείψις τοῦ ἡλίου τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου ἀόρατος ἐν Αἰγύπτῳ.

III. Μερικὴ ἐκλείψις τῆς Σελήνης τῇ 2ῃ Αὐγούστου ὁρατὴ ἐν Αἰγύπτῳ.

Εἰσοδος τῆς Σελήνης εἰς τὴν παρασκιάν 3 ὥρ. 10' π. μ. χρόνου Καίρου

» » » σκιάν 4 » 39'

Ἀνατολὴ ἡλίου 5 » 21'

Μέσον ἐκλείψεως 5 » 41'

Δύσις Σελήνης 6 » 29'

ἔξοδος τῆς Σελήνης

ἐκ τῆς σκιάς 6 » 43'

» τῆς Σελήνης

ἐκ τῆς παρασκιᾶς 8 » 13'

Μέγεθος τῆς ἐκλείψεως (Σελ. διαμ. = 1) = 0,292.

IV. Ὀλικὴ ἐκλείψις τοῦ ἡλίου 17 Αὐγούστου ὁρατὴ ἐν Αἰγύπτῳ ὡς μερικὴ.

Ἀρχὴ τῆς ἐκλείψεως 3 ὥρ. 3' 46" 4 μ. μ.

Μέσον » » 4 » 13' 2" 6 » »

Τέλος » » 5 » 14' 58" 5 » »

Μέγεθος τῆς ἐκλείψεως (Διαμ. Ἡλίου = 1) 0,902.

Ἡ ἐκλείψις αὕτη εἶναι ὁρατὴ ὡς ὀλικὴ εἰς μέρος τῆς Ἄνω Αἰγύπτου καὶ Νουβίας. Ἡ κεντρικὴ γραμμὴ τῆς ὀλικότητος διαπερᾷ τὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου παρὰ τὸ χωρίον Ἀκαμπα-ἔλ-Κεμπέρα εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ Κόμ-Ὀμπο ἀπόστασιν.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΩΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Καθ' ἕλλην τὴν Αἴγυπτον καὶ τὸ Σουδάν ὡς ἐπίσημος ὥρα λαμβάνεται ὁ χρόνος τοῦ τριακοστοῦ μεσημβρινοῦ ἀνατολικοῦ μήκους Greenwich, ὑπερτερεῖ ἐπομένως κατὰ δύο ὥρας τὴν ὥραν τῆς Ἀγγλίας. Ἐταν δηλονότι εἶναι μεσημβρία ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ ὠρολόγια δεικνύουσι 10 π. μ. Ἐνεκα τῆς ἐπιστήμου ὥρας ἢ μὲν μεσημβρία μέσου χρόνου Ἀλεξανδρείας ἐπιτεχνῶνται κατὰ 33 δ. λ., ἢ δὲ μέσου χρόνου Καίρου ἐπιβραδύνεται κατὰ 5 λεπτά διότι ὁ μεσημβρινὸς τριακοστοῦ ἀνατολικοῦ μήκους διέρχεται ὀλίγον (17" ὡς ἐγγίστα) πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἀδουκίρ.

Σοὶ εἶχον δώσει ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην μου, Κάρολε, καὶ μὲ ἠπάτησες! Ἄ! εἶναι ἀνάξιον, εἶναι φρικτὸν!

Καὶ ἤθελον νὰ σὲ νυμφεύσω, πιστεύουσα εὐλακρινῶς ὅτι ἡ εὐτυχία σου καὶ ἡ ἰδική μου ἐπίσης εὐρίσκετο εἰς τὸν γάμον σου. Ἄ! τρελλή, τρελλή ποῦ ἦμουν... Ἄχ! ἐνώπῳ τώρα διατὶ μὲ ἤκουες μὲ ψυχρὰν ἀδιαφορίαν καὶ ἔμεινες κωφὸς εἰς τὰς παρακλήσεις μου! Ἦθελον νὰ σὲ σώσω, ἦτο πολὺ ἀργά! ὁ υἱὸς μου, τὸ τέκνον μου ἐχάθη, ἐχάθη διὰ τὴν μητέρα σου!

Ἡ Κα Λεβρὸν ἦτο κάτωχρος καὶ ἔτρεμεν ἐξ ὀργῆς Ἔστι πρὸς στιγμὴν καὶ ἐπανέλαβε:

— Σκέπτεσαι ἀναμφιβόλως νὰ δώσῃς τὸ ὄνομά σου εἰς ταύτην τὴν... γυναῖκα μητέρα ἢν ἐνός παιδίου, ἐνός υἱοῦ; Οὐδέποτε, οὐδέποτε θὰ δώσω τὴν συγκατάθεσίν μου εἰς παρουσίαν ἐνωσιν. Δύνασαι νὰ κτασθῆς τὴν διαγωγὴν σου πλέον μισητὴν νυμφεύμενος παρὰ τὴν θέλησίν μου ἄλλ' ὅταν θὰ ὀδηγήσῃς ἐνταῦθα τὸ πλάσμα τούτο καὶ τὸ παιδίον, δὲν θὰ εὐρίσκωμαι πλέον. Θὰ ἀπέλθω νὰ ζήσω ἐν τῇ δυστυχίᾳ καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ, δὲν γνωρίζω ποῦ, καὶ οὐδέποτε θὰ σὲ ἐπανιδῶ.

(ἀκολουθεῖ)

K. K.

ΜΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΝ

Τὸ ἰουλιανὸν ἔτος 1905 ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἔτος 6618 τῆς ἰουλιανῆς περιόδου.

» 2681 τῶν ὀλυμπιάδων τὸ 1ον ἔτος τῆς 671 ὀλυμπιάδος θὰ ἀρχίσῃ τῇ 18ῃ Ἰουνίου.

» 2658 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης κατὰ τὸν Οὐάρωνα.

» 1905 τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, τὸ ὅποιον ἤρchiσε τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1904.

» 5665 τῆς Ἰουδαϊκῆς χρονολογίας τὸ ὅποιον ἤρchiσε τὸ Σάββατον 27 Αὐγούστου 1904 καὶ θὰ τελειώσῃ τὴν Παρασκευὴν 16 Σεπτεμβρίου 1905.

» 1322 τῆς Ἑγείρας, ὅπερ ἤρchiσε τὴν Παρασκευὴν 5 Μαρτίου 1904. Τὸ ἔτος 1323 θὰ ἀρχίσῃ τὴν Παρασκευὴν 23 Φεβρουαρίου 1905.

» 1621 τῶν Κοπτῶν, τὸ ὅποιον ἤρchiσε τῇ 29ῃ Αὐγούστου 1904 τὸ δὲ ἔτος 1622 θὰ ἀρχίσῃ τῇ 29 Αὐγούστου 1905.

(Ἐκ τοῦ Connaissance des temps).

ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἑαρ	8 21	Μαρτίου 8 ὥρ. 58λ.	π. μ.
Θέρους	9/22	Ἰουνίου 4 ὥρ. 51λ.	» »
Φθινοπώρων	10/23	7)βρίου 7 ὥρ. 31λ.	μ. μ.
Χειμῶν	9/22	10)βρίου 2 ὥρ. 47λ.	» »

ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

διὰ τὸ Κáιρον καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν

	Κáιρον		Ἀλεξάνδρεια			Κáιρον		Ἀλεξάνδρεια	
	Α	Δ	Α	Δ		Α	Δ	Α	Δ
Ἰαν. 1	6ω51λ.	5ω 6 λ.	6—56	5— 7	Ἰουλ. 1	4—57	7— 0	4—59	7— 4
10	6—53	5—13	6—58	5—14	10	5— 1	6—59	5— 3	7— 3
20	6—51	5—21	6—56	5—22	20	5— 6	6—56	5— 9	7— 0
Φεβρ. 1	6—46	5—31	6—50	5—33	Αὐγ. 1	5—13	6—49	5—16	6—52
10	6—40	5—40	6—44	5—42	10	5—18	6—43	5—21	6—47
20	6—31	5—48	6—35	5—50	20	5—24	6—32	5—27	6—35
Μάρτ. 1	6—22	5—55	6—26	5—57	7θριος 1	5—51	6—19	5—34	6—22
10	6—12	6— 1	6—16	6— 3	10	5—36	6— 8	5—39	6—11
20	6— 0	6— 7	6— 4	6— 9	20	5—42	5—56	5—46	5—58
Ἀπριλ. 1	5—45	6—12	5—48	6—15	8θριος 1	5—48	5—42	5—52	5—44
10	5—35	6—19	5—38	6—22	10	5—53	5—31	5—57	5—33
20	5—24	6—25	5—27	6—28	20	6— 0	5—20	6— 4	5—22
Μάϊος 1	5—13	6—31	5—16	6—34	Νθριος 1	6— 9	5— 9	6—11	5—13
10	5— 5	6—37	5— 8	6—40	10	6—16	5— 2	6—18	5— 6
20	4—59	6—43	4—51	6—45	20	6—24	4—57	6—25	5— 2
Ἰούνιος 1	4—54	6—50	4—56	6—54	Δθριος 1	6—33	4—55	6—38	4—50
10	4—53	6—55	4—55	6—59	10	6—40	4—55	6—45	4—50
20	4—54	6—58	4—56	7— 2	20	6—46	4—58	6—51	5—03

Αἱ μηνολογίαι εἶναι κατὰ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Ἰανουάριος 5	ν. σ.	8ῶρ. 17 λ.	μ. μ.	Ἰούλιος 2	ν. σ.	7 ῶρ. 50 λ.	μ. μ.
13	π. τ.	10 — 11	» » »	9	π. τ.	7 — 46	» » »
21	π.	9 — 14	» π. μ.	16	π.	5 — 32	» » »
28	τ. τ.	2 — 20	» » »	24	τ. τ.	3 — 9	» » »
Φεβρουάριος 4	ν. σ.	1 — 6	» μ. μ.	Αὐγουστος 1	ν. σ.	6 — 3	» π. μ.
12	π. τ.	6 — 20	» π. μ.	8	π. τ.	0 — 16	» » »
19	π.	8 — 52	» π. μ.	15	π.	5 — 31	» » »
26	τ. τ.	— 4	» μ. μ.	23	τ. τ.	8 — 10	» » »
Μάρτιος 6	ν. σ.	7 — 19	» π. μ.	30	ν. σ.	3 — 13	» μ. μ.
14	π. τ.	11 — 00	» » »	Σεπτέμ. 6	π. τ.	6 — 9	» π. μ.
21	π.	6 — 56	» » »	13	π.	8 — 10	» μ. μ.
27	τ. τ.	11 — 35	» μ. μ.	22	τ. τ.	8 — 14	» π. »
Ἀπρίλιος 5	ν. σ.	1 — 23	» π. μ.	29	ν. σ.	0 — 0	— —
12	π. τ.	11 — 41	» μ. μ.	Ἵοκτωβ. 5	π. τ.	2 — 54	» μ. μ.
19	π.	3 — 38	» » »	13	π.	1 — 3	» π. μ.
26	τ. τ.	1 — 14	» » »	21	τ. τ.	2 — 51	» μ. μ.
Μάϊος 4	ν. σ.	5 — 50	» » »	28	ν. σ.	8 — 58	» π. μ.
12	π. τ.	8 — 46	» π. μ.	Νοεμ. 4	π. τ.	3 — 39	» μ. μ.
18	π.	11 — 36	» μ. μ.	12	π.	7 — 11	» » »
26	τ. τ.	4 — 50	» π. μ.	20	τ. τ.	3 — 33	» » »
Ἰούνιος 3	ν. σ.	7ῶρ. 57 λ.	π. μ.	26	ν. σ.	6 — 47	» μ. μ.
10	π. τ.	3 — 05	» μ. μ.	Δεκεμ. 3	π. τ.	8 — 38	» μ. μ.
17	π.	7 — 52	» π. μ.	12	π.	1 — 26	» π. μ.
24	τ. τ.	9 — 46	» μ. μ.	19	τ. τ.	2 — 9	» μ. μ.
				26	ν. σ.	6 — 4	» π. μ.

Αἱ μηνολογίαι εἶναι κατὰ τὸ ν. ἡμερολόγιον.